

ఆంధ్రమిత్ర

312736

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 18-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 18th DECEMBER 1930.

శ్రీ ప్రమాదూతనామనవత్సర మార్గశిరమాన బహుళ చతుర్దశి

సంచిక ౨౧౪
No. 214

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పాఠ్యపునొప్పుల తొలగించును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెగుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
గుండను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటీ జూచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నక: సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

వ్రతయింట ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శ్రీకృష్ణపేథి, మద్రాసు,
తేజ

109, ఫ్రీరివోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి

‘వై రె క్కు’

మలేరియా సంబంధమైన జ్వర
ములకు దివ్యమైన నివారిణి

అ శ్వా న్

అన్ని విధముల బలహీనములకు
సర్వోత్కృష్టమైన టూనిక్

ప్లా కి స్టు లు:—

ఎన్. బేళాయి గాండ్ర్ అండుకో, 41. బండరు వీధి, మదరాసు.
నాదం అండు కో, కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కల్కికోట.

BENGAL CHEMICAL &

Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

ఆంధ్రాధ్యాత్మరామాయణము

పద్యకావ్యము

విశ్వామిత్రగ్రంథమునకు సరి యగు తెలుగు. ఇంతటి
కులభిక్షేతిలో నిది యంతకు మున్ను వ్రాయబడియుండలేదు.
గ్రంథకర్త పిశుపాటి వారాయణశాస్త్రి. ఇందు ద త్వవిషయ
మెల్లరకుఁ దెలియనట్లు తేటతెల్ల మగునట్లుతో వివరింపఁ
బడినది. శ్రీ కాశీనాథుని వాగ్దేవరాయపంతులుగారి యా
కాశ్యపిశేషమైన శాంధ్యపత్రికా మాద్రచాలయమునుండి వెలు
నడుటచేఁ దక్కిన యంశములు మరియొక బ్రతంసనీయములు.
రాయల్ పైజా, పుటలు 450, పద్యములు 8500. వెల ప్రతి 1 కి
రు 2-8-0, అణుప్రతులు రు 12-0-0.

పిశుపాటి- వారాయణశాస్త్రి,

పొన్నూరు, గుంటూరుజిల్లా.

HOE & CO'S

POCKET, COLONIAL,
PREMIER, GEM & BENGAL

DIARIES

1931

The Most Popular & up-to-date & Cheap Annals.

V. PERUMALL CHETTY & SONS,
STATIONERS & PRINTERS, MADRAS.

పరిశుభ్రమైన పప్పునూనె

గోదావరి డెల్టాలో పండిన తెలుగువృక్షులు తెల్లపప్పు
చేయబడి కర్రగానుగులతో తీయబడిన నూనె చాలా ఆరో
గ్యము. నమోనాకు 1 డబ్బా వాడిమామిడి, ధరలవివరము
లను దిగువ చిరునామాను వ్రాసినచేరు.

కె. బసవరాజు బ్రదర్స్. పొన్నూరు కోట, తూర్పుగోదావరి.

కావలెను:— రు 1 కి రు 10-00-200 తీర

మామైన ప్రతిజిల్లాలోను ఋణములు వసగ నేర్పాటుచేయుట
కై అనేక ఇన్ వెస్టురులు కావలెను. ఉపవ్యంగము నివృత్తి
నించబడువరకు ఖద్దుర భేదీ నివృబడదు. వివరములను:—

Messrs. Prudential Bank (India) Ltd., Calcutta

వ తా వ క స్తూ రి మా త్ర లు

పిక్కిలి ఘాటుగలిగి కువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కంఠమపువ్వు
తొందలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక
అజీర్ణము, వాపుయొ, జలుబు, కైత్వము, జ్వరము, నన్ని పాతము, కాలెంతిగము, చిన్న బిడ్డ నుగము
అగ్ని మోండ్లము, అజీర్ణ భేదలు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక న్యాధులను ఖండించుటతో రాజు
కాణమువంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటతో అత్యుత్తమమయినవి. వరిక్షించ దగినవి.

1800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0-4-0

1250 సీసాలు రు. 2-0-0

పోస్టు ఖర్చులు శ్రేష్ఠము.

వి. సి. వ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, తెరిదేపి, నల్లూరు జిల్లా.

నూతన

సూపర్-టన్నర్ స్పీడ్ వాగన్

మీడియం డ్యూటీ బ్రక్కు-నందు

మీరు నిరీక్షించుచున్నది అత్యధికముగా గలదు

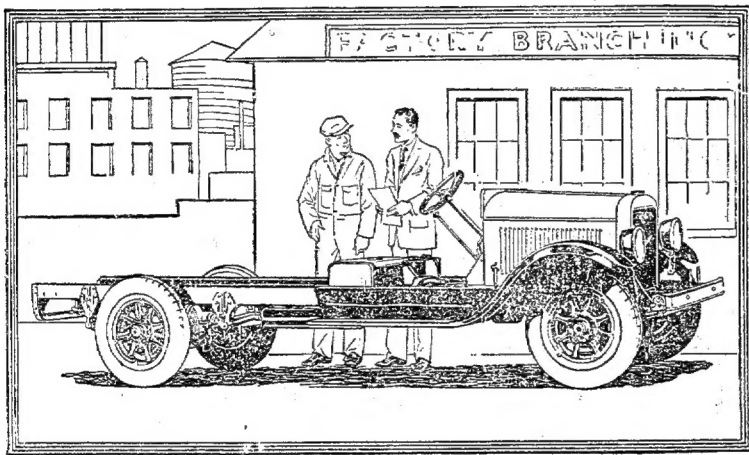
అధికశక్తి. దీని ఆను-సీలింగుల ఎంజిను సరాసరి మీడియం డ్యూటీ బ్రక్కు ఎంజినుకంటె 30% నుండి 40% పెద్దదిగా నుండును. హెచ్చు గమనవేగము. సూపర్-టన్నర్ లాభకరమైన డెలివరీ విస్తీర్ణమును వికాసపరచుచున్నది.

అతిసులభముగా వంగునట్టిగుణమును సరళతనుగలిగియున్నది త్వరలో బయలుదేరుట, ఆగుట, త్వరితమైన గమనవేగము, సులభమైన స్టీరింగ్, డ్రైవరుకు సౌఖ్యము, బరువును భద్రముగా తీసుకొనిపోవుట మున్నగు వాటియందు ఇది నూతన కమ్మర్ల యల్ ప్రాండర్లను నియమించుచున్నది.

దీర్ఘ కాలము మున్నుట అతిమితవ్యయము

హెచ్చుగా విస్తరించు ఆలుమూనియం ఆల్లయిప్పిస్తులు—వగైరాలు సూపర్-టన్నర్ దీర్ఘ కాలము మున్నుట, మితవ్యయముతో తీసుకొని పోవుట మొదలగువాటియందు సుప్రసిద్ధమై రియోగారి రికార్డు స్థిరముగా నుంచుటకు తోడ్పడుచున్నది.

రియో నూతనమైనది. ఎక్కువ గమనవేగమును గల వ్యాగసు-14 స్పీడ్ బేస్ నెజాలు 100 కి 98-వంత్రుల లాగే పనుల కుపయోగించునట్టి దృఢమైన నమ్మకమైనవాసీలు. ప్రయాణముల తీసికొని పోవుటకు పలుకరముల బరువు లాగు బస్సులు లోడ్ వాగనులు క్లిటవడి, అంతకుపైగాను గలవు.

మద్రాస్ వేర్ హౌస్,

హాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

రియో మోటారు కార్ కంపెనీ—లాన్సింగ్

అమృతాంజనము

నొప్పలకు దివ్యమృతము

వీని అనుభవము దేశమందు ఉపయోగించెడి సామరజనులకు విదితము పోలికమందులను కొని మోసపోకుండురని హెచ్చరించెదము

మద్రాసు

అమృతాంజనము డిపో

[బొంబాయి]

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామర తైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జి, శోభి, పొడలు మొదలగువాని రెండేవుతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి

అమృతాంజనం డిపో,

మద్రాసు.

మా ఏజెంట్లద్వారా పత్రికలను స్వీకరించు చందాదారులకొక విజ్ఞప్తి

చందాదారు లందరూ తమ చందాధనముయొక్క పరిమితి ముగియుటకు పూర్వమే రాబోయిన మాసపు చందాను మా యేజెంట్లకు చెల్లించనియెడల పత్రిక నిలుపుచేయుట తటస్థింపగలదు. గాన చందాదారులు మా యేజెంట్లకుగాని లేక వారియనుమతి పొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు

కలక్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 Xం ఉద 7-0 Xం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 Xం ఉద 10-50 Xం
,, ఫాస్టు ప్యాసింజరు	సాయం 5-55 Xం
,,	రాత్రి 7-30 Xం
బెంగళూరు ప్యాసింజరు	సా 5-0 Xం ఉద 9-55 Xం
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 5-55 Xం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 Xం సా 8-45 Xం
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 Xం సా 4-25 Xం
రేణిగుంట	సా 6-30 Xం సా 12-0 Xం
,,	రాత్రి 9-10 Xం
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 Xం ఉద 6-20 Xం
,, ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 Xం సా 2-25 Xం
,, ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 Xం ఉద 8-0 Xం
,,	ఉద 6-45 Xం రాత్రి 8-40 Xం
కోల్కత్తా	మధ్యాహ్నం 1-0 Xం
అక్కోణం	సాయం 5-45 Xం ఉద 9-45 Xం
కచ్చిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 Xం ఉద 7-15 Xం
సింగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 Xం ఉద 6-25 Xం
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 Xం రాత్రి 8-15 Xం

మద్రాసు ఎగ్జామినేషన్లను

సిల్వర్-హోల్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 7-0 Xం
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 Xం ఉద 6-15 Xం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 Xం రాత్రి 6-30 Xం
మధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 Xం ఉద 5-40 Xం
పార్వతీ	రాత్రి 10-35 Xం ఉద 4-25 Xం

మద్రాసు బీచి స్టేషనునందు

తిరువనంతపురి ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 Xం మధ్యా 1-20 Xం
కంచీవరం	సాయం 5-34 Xం ఉద 9-35 Xం

మా కడప ఏజెంట్లు

కడప నగరమునందు మోచాపేటలో నుండే శ్రీయుత గుంటూరు చంద్రమాళిగారిని మా ఆంధ్ర పత్రిక భారతీలకు ఏజెంట్లుగా నుండుటకు 16-12-30 నుండి యేర్పాటు చేసియున్నాము. కాన వారికి చందాలను సకాలములో చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

దోమ—తెరలు

పూర్తిగా

స్వదేశీ గుడ్డతో

తయారుచేయబడినది

విక్రీతి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశీ నెట్టింగ్ దోమలు యేమాత్రము దూంపిలులేనట్టిది, గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దారిగలదు. పైన, దిగువగట్టి గాను, నాశాకుగాను, స్వదేశీ లాంగ్ క్లాత్తో బట్ట బడినది.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	1కి ధర రు. అ. పై
6 అ X 3 అ	4 1/2 అ	...	5-15-0
6 అ X 4 అ	4 1/2 అ	...	6-12-0
7 అ X 3 1/2 అ	5 అ	...	7-14-0
7 అ X 5 అ	5 అ	...	9-0-0

ప్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం ఇతర యేజెంట్లను కాలనీసను అర్హులైన 24 గంటలలోగా తయారుచేసి పంపబడును.

ధారాశ్రమైన కమీషను పద్ధతిపై పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

THE UNION TRADING CO., 166/163, Harrison Rd., (M), Calcutta.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నాటి డిసెంబరు నెల 18-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముజున్నలు

మినులు రెనాటివి ,, వ 45 కలవి రు	12 8 0	13 4 0
సెల్లూరివి ,, డిల్ 42	12 14 0	13 0 0
ఫిల్లి ,, డిల్ 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 జస్తా 1-1	8 12 0	9 0 0
సువ్వలు ,,	14 0 0	15 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు జస్తా 1-1 ర 205	11 0 0	12 0 0
సెనగలు ,, డిల్	10 0 0	11 8 0
పెసెలు ,, డిల్	11 0 0	12 0 0
జెనుములు ,, డిల్	18 0 0	15 0 0
జిలవలు ,, ర 195	6 8 0	7 0 0

3. నూనెపన్నులు

సెవ్వలూనె కా 1-1	105 0 0	110 0 8
సెయ్యి మ 1-1	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు కా 1-1	29 0 0	31 0 0
వేరు సెనగసూనె గానగ కా 1-1 ర 88 మిమకూనె 65		
అముదము కా 1-1	91 0 0	98 0 0

4. చిల్లరపన్నులు

చాయకగుత్తు కా 1-1	70 0 0	78 0 0
కూరకగుత్తు ,,	40 0 0	42 0 0
జిరకకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	67 0 0	84 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-1	80 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీటిమందు ములుగు 1-1 ర 40 45		
కల్లము కా 1-1	21 0 0	35 0 0
అస్కాచక్కెర జస్తా 1-1	28 0 0	28 2 0
చింతనందు కా 1-1	24 8 0	35 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-1	27 0 0	27 8 0
చదరం ,,	24 0 0	28 8 0
రవుండు ,,	22 0 0	28 0 0

6. నూలు

నం 20 పిన్ని నీలవాం యా 1	5 8 0	
నం 6 ,, కటారి	8 4 0	
నం 8 1/2 ,,	8 12 0	
నం 10 1/2 ,,	4 4 0	
నం 14 1/2 ,,	4 8 0	
నం 40 రాడి	6 18 6	
నం 4 పిన్ని మసీదు	2 10 0	
44 సాండ్	4 0 0	
నం 20 1/2 జమ్మరు	4 9 0	
నం 20 1/2 చేతిదిక్	5 0 0	
నం 20 1/2 తిరుమరు	4 7 0	
నం 24	4 15 0	
నం 28	6 0 0	
నం 30) చిన్న పెట్టె (తిరుమరు)	3 0 0	
కోలాత్తార్ నం 24	5 8 0	
,, నం 12 1/2	8 12 0	
,, నం 8 1/2	2 1 0	
,, నం 23	8 6 0	
కెండుజంకలు నం 20 1/2	4 9 0	
,, నం 22 1/2	4 12 0	

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-1	46 12 0	50 0 0
జంగారు కులం 1-1	21 8 0	21 13 8
పనరన 1-1		18 8 9
ఇత్తడి కా 1-1	194 0 0	196 0 0
రాగి కా 1-1	240 0 0	242 0 0

8 రంగులు

అతిమేలు సిల్వరులూండు అతిమరయిక్ సింహాయార్		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 10 0	
,, 55 రతులు	1 4 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	
కన్నులుపాన్లుసా-బి-బి అనగా (బర్ని-కెట్)		
కాంగ్ 8 8		

సహజమైన యాహారము

పిల్లల ఆరోగ్యమును

వృద్ధి చేయును—

శిశువులు జన్మించిన తొలిదశలో తల్లిపేరుకు, సంరక్షణకు ఎక్కువగా ఆధార పడియుండుదురు. శిశువులు ఆరోగ్యము, సౌఖ్యము పొందియుండవలెనంటే సస్య పానమే ఈ త్రమాత్రమే ముఖ్యమని.

దురదృష్టముచేత, పెక్కుమంది తల్లులు తమశిశువులను పోషించలేనంత దుర్బలులై యున్నార. ఇట్టిసందర్భములలో, సర్వోత్తమమైన బలవర్ధకమును ఆహార పానీయమనబడు 'ఓవల్ టైన్' మిగుల సుపయోగకారియై యున్నది.

ప్రపంచమునకు ముందు క్రమముగా 'ఓవల్ టైన్'ను సేవించిన తల్లి పుష్టికలిగి యుండుటయేగాక, ప్రపంచాంతరము ఎక్కువ సస్యమును కలిగియుండును. మాల్ట-మిగడతో కూడిన ఆవుపాలు కోకో మొదలగు సహజమైన శ్రేష్ఠమయిన పదార్థములనుండి తయారుకాబడినది. అది చాలా సుధురమయిన పానీయమును, తల్లికిని బిడ్డకునుకూడ అమూల్యమయినదియై యున్నది.

'ఓవల్ టైన్' చేతితో తాకబడక, పరిశుభ్రమైనదని ఆభ్యుయ మొసంగబడినది.

OVALTINE

తమపిల్లలను పోషించుటకు తల్లులకు మించి ఇంకెవరినీ ఉన్నది.

అన్ని బజారులలోను అందరి కెమిష్టలవద్దను, అన్ని ప్రోదలందును దొరుకును.

ఏజెంటు—జేమ్సురైట్, 818 ఎ-రిస్సన్ బిల్డింగ్, కలకత్తా.

బొంబాయి, మద్రాసు, రంగూన్ మన్న సుస్థలములందు దొరుకును.

OV 29

ప్రమాణపత్రక

సంపాదకుడు శ్రీమాన్ శిరోభూషణం వేంకట రంగాచారిగారు 16, సన్నిధివీధి, మాంబళ్ళ, వైదాపేట, మదరాసు

ఇదియొక ఆంగ్లమాసపత్రిక. సాంఘికసామాజికసాహిత్యము, నాల్గవంతులు 13, 14, 15, 17 సంవత్సరాల ఒక పుస్తకము మా కార్యాలయమునకు చేరినది. విన్నపము, మద్రాసు రాష్ట్రీయ ప్రాప్తిగా మహాజనసభ, శిశు మరణముల, స్వచ్ఛత స్వరాజ్య వాణిజ్య సంఘము (చెన్నపురి), మాంబళ్ళ దుర్వాపనిర్యాపణము, శ్రీ వాల్మీకిలో కల్యాణోకము నను విషయము లిందుగలవు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఖిద్దరు ప్రచారము

ఆర్యవలస, ఎండమూరు

పై గ్రామములందు నిన్నటిదినము శ్రీయుతులు గాడే పల్లి జగన్నాథంగారు, రావు జగ్గారావుగారు, శ్రీమతి పారు పూడి వెంకటరమణయ్యగారు వరికొండగు శ్రీమన్ను ఖిద్దరు ప్రచారము గమితమై వెల్లియుండిరి. వీరున్న గ్రామములోని కాంగ్రెసు ప్రచారకులను, కలసి ఇంటింటకు పోయి ఖిద్దరును గూర్చి ప్రబోధించి ఖిద్దరు సమ్మతి, రమారమి 50 రూపాయల ఖిద్దరు వస్త్రముల సమ్మి ప్రచారము పూర్తియైన పిదప సాయంత్రమునకు తిరిగి కాకినాడ చేరిరి. (విలేఖరి)

శ్రీకాకుళం (గంజాం)

(ఒకవిలేఖరి)

తే 14-12-30 దీ ఆదివారం సాయంకాలము శ్రీకాకుళం మ్యూనిసిపల్ హిందూ బాలికాపాఠశాల వారి కోత్సనసభ శ్రీయుత తాతా మార్కెటాపుపంతులుగారు ఎమ్. ఏ. యల్. టి. గారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది.

ప్రవచారన, రాజభక్తిరసలు, సంగీతము శ్రీనివాస ప్రశంస బాలికల చే నడువబడినది.

శ్రీమద్రామాణ్యము నుండి కొన్ని భాగములు సాటర్ రూపముగ చెక్కిగ ప్రదర్శింపబడినవి. బాలికలచే కోలాటము వేయబడిన పిమ్మట బాలికలకు పారిలోషికములు పంచిపెట్టబడినవి. తుదకు సభాధ్యక్షులు తమ మృదులైతిలో చిన్న బిడ్డలకు కొన్ని యువతేజవాక్యములం బెప్పి, హిందూ బాలికలందరు మైత్రేయి, శార్దూయి మొదలగు భారత నారీమణులవలె జ్ఞానవంతులయి గృహలక్ష్మియగు నన్నె కెక్కి యశోవంతులు కావలయునని ఆశీర్వదించిరి. మంగళహారతులతో సభ ముగిసినది.

మంచి వెండిసామానులకు

శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ

ఎన్నెని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి

ప్రొవైటరు, రెజిస్ట్రా.

3

విదేశవార్తలు

పోయింకేరుగారి ఆరోగ్యము

చాలవరకు నెమ్మది గాంచుచున్నది
 లండన్, డిసెంబరు 16:—పోయింకేరుగారి ఆరోగ్యము చాలవరకు ఆరోగ్యము గాంచుచున్నది. సాయంకాలము కొంచెము యభివృద్ధి గాన్పించెనని తెలియుచున్నది. పోయింకేరుగారి డాబిటితి కొంచెము పాడగుటచే భయపడుచున్నారు. (రూటర్)

స్పెయిను విప్లవము

తిస్సెక్, డిసెంబరు 16:—స్పెయిను విప్లవవాదులలో నొకరుగ డిల్లానోనేనాని ఇచ్చటకు చేరు వచ్చిరి. రూటర్ ఆతనిని ప్రశ్నింపగా అతడు ఆంగ్లానికి గూర్చి పొగడ వారం భించెను. తాను ఎక్సలెంట్ విమానము మాంజిజోగ్గర బయటకు దిగి బలవంతమైనదియు అతడు ఆంగ్లానికి వచ్చి తిండిలేక కృశించినవానిని ఆమె తన ఇంటికి తీసుకువెళ్లి మంచి ఆహార మునిచ్చిననెను. ఆపిదప వారు తిస్సెక్కు పోవుటకు రైల్వే-స్టేషన్ లోనుండి ముందుగానే విప్లవమును ప్రకటించినందులకు ఆరిడియబడిన గాలనుగారిని డిల్లానోనేనాని నిందించెను. ఈ రిటర్నువాడును ఆడంచుటలో నైపుణ్యము పాల్గొన్నందులకు నైపుణ్యముగ గూడ కొడమును జూపించెను. నైపుణ్యము పొరకీ చుటలో యుండగలవననెను. దేశరక్షణకునకు వినియోగం పబడవలెనుగాని ప్రభుత్వమునకు పనిచేయుటకునుండరానని. మేజరు ప్రాన్కోగారు
 చిరునవ్వుతో తా నెటుల చెలసాలనుండి తప్పించుకొని పారిపోయినది తెలుపువాడను గానని రూటర్గోచెప్పెను. విప్లవమునకు తానెందుగాగొన్నది తూడ తెలుప నిరాకరించెను. విప్లవకారులు స్వాతంత్ర్యమును స్థాపించ సంకల్పించుకొనినని. (రూటర్)

స్పెయినులో సమ్మెకరీతులు

మాడ్రిడ్, డిసెంబరు 16:—బార్జిలీనాలో చాలమంది ఇంకను సమ్మెగట్టుచున్న నగరము నెమ్మదిగా నున్నది. మలా గాలో సమ్మెగట్టిన రైల్వేపనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిరి. స్పెయినులో ఇతర భాగాములు మామూలు పరిస్థితులు దున్నవి. (రూటర్)

ఆస్ట్రేలియా హైకమిషనరు

దర్బీ, డిసెంబరు 16:—కామన్వెల్థ్ ఆస్ట్రేలియా యందు హైకమిషనరు నియమించునయమై జే. హెచ్. థామస్ గారిని ప్రశ్నింపగా ఆస్ట్రేలియాలో యున్న టెడ్ కింగ్ ప్రా తినిధ్యము సేవకుచునయమై ఆలోచించుచున్నారమనియు ప్రస్తుత మేమియు చెప్ప వీలులేదనియు థామస్ గారు ప్రత్యు త్తరము నిచ్చిరి.

గవర్నరులు

ఆస్ట్రేలియా రాజ్యములకు గవర్నరులను నియమించు విషయమై ప్రశ్నింపగా గవర్నరు జర్రలను నియమించు విష యమై సామ్రాజ్యసభలు జేయబడిన తీర్మానములు ఆస్ట్రేలియా గవర్నరులను నియమించు విషయమై విధించవనియు పాతి విషయమై రాజ్యాంగవిధానమును గూడ మార్పుటకు వీలులేదని యు థామస్ గారు బయటికి. (వైరెస్)

“యానెక్ ఇమాముగారిలో రాయబారములకు వీలులేదు”

లండన్, డిసెంబరు 17:—యానెక్ ఇమాముగారి విష యమై ప్రభువులసభలో ల్యాంగ్డోగారు ప్రశ్నింపగా ప్యాన్సీలుగా రిట్లు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి. ఏదెందులో మన ముండుటకు మాకు లేదనుచున్నాడు. అట్టివాక్కుల వార డెన్నును గుర్తించదు. ఏదెందులోనేగాక ఆ యిరుగు పొరుగు ను గూడ సంరక్షక ప్రణేమం దుండుటకు మాకు లేదనుచున్నాడు. ప్రస్తుతమును మనకున్న మాకులను ఆతడంగీకరించువరకు ఆయన తో రాయబారములు జరుప వీలులేదు. సరికొద్దిన ప్రతికూల ముగ అల్లరులను కప్పించవు. గత మేమాసమున ఇమాము గారు బహుగొన్న 20 మందిని ఒకడు చనిపోయెను. ఇద్దరు తప్పించుకొని పారిపోయిరి. ప్రస్తుతము ఆయనతో రాయబార ములను జరుప వీలులేదు. (రూటర్)

సార్వభౌమదంపతులు

క్యాండ్రింగం పయనము
 దర్బీ, డిసెంబరు 16:—తమ పిల్లలతోడకు మనుమలు మను మరాండ్రతోడను ప్రేమకును నెమ్మదిగ గడపుటకు క్యాం డ్రింగం పయనము సార్వభౌమ దంపతులు సోమవారము బయలుదేరెదరు. యాంగ్ల ప్రభువును యాంగ్ల ప్రభువైనను ఎలిజబెత్తు మార్గరెటు రాజమా రైజగూడ అచటి కేగెదరు. లండనునుండి యువరాజు బార్బరాకోమారుడు గూడ విమానము లో క్యాండ్రింగం పయనము పోవచ్చును. (వైరెస్)

మరణశిక్షను రద్దుపరుపవలయునను సూచన

మరికొన్ని వివరములు
 దర్బీ, డిసెంబరు 16:—విదేశీయులకు మరణశిక్షను రద్దు పడవలయు ననెడి స్పెషల్ కమిటీవారి సూచన (మంగళ వారమునాటి ప్రతికను జూచుచు) కాంతి ప మ య ము లో సిబిఓక్యాండ్రింగం విచారించబడు కేసులకే వర్తించును. మరణశిక్ష విధింపబడిన ప్రతికేసులోను రద్దుపరుపవలెను కమిటీవారి సిఫార్సు కనుకూలముగా కావనము గావించు లోపుగా, వెంటనే సార్వభౌమలకు వారికిగల ప్రాంత భిక్షాధికారమును వినియోగించుటలో దేశీయ కా ఖా మం త్రి యు, సాట్టండు కార్యదర్శియు వారికి సలహా నొసంగునపుడు ప్రతి యొక కేసు విషయమునందును మరణశిక్షను కారాగృహవాసము తీసిగా మార్చివేయవలయు నని సలహా నొసంగవలయు నని విధించును కామన్వెల్థ్ వారు తీర్మానము గావించవలయు నని స్పెషల్ కమిటీవారు సిఫార్సు గావించిరి. (లి. ఆ. వై.)

ఈజిప్టునకు బ్రిటీషు వరక రాయబారము

దర్బీ, డిసెంబరు 16:—నూతనవక్తనర ప్రారంభమున ఈజిప్టునకు వెళ్లుటకు వరక రాయబారము నియమింప బడెను. ఇటీవల జపానుకును, యిథుడు వై నాకును బంపబడి యున్న రాయబారములు నిడి పోలియుండును. ఈ క్రింది వారు రాయబారులుగ నుండురు. అగ్నేయము పర్ ఆర్థర్ బార్బర్, సభ్యులు అంతర్జాతీయ వణిక్సామ్రాజ్యములకు సర్ గారెట్ ఆడర్సన్, డబ్ల్యు. ఆర్. బైయర్ (సహకారసంఘ డైరెక్టరు) లాంకెష్టర్ వరకులు కెన్సెట్ లీగారు. (లి. ఆ. వై.)

డర్బీలో పోలీసులకును ఆఫ్రికాదేశస్థులకును సంఘర్షణ

దేశస్థులలో నొకడు మరణించుట
 పదునారుగురికి గాయములు
 డర్బీ, (ఆఫ్రికా) డిసెంబరు 17:—దిస్ + వీదినమునాడు ఆఫ్రికనులు జరిపిన యూరేగింపునకు ఫలితముగ చాల తీవ్ర మగునల్లరి జరిగినది. ఒక ఆఫ్రికనుడు చనిపోయెను. పదునారుగురు ఆనుపత్రి కంపబడిరి. ఊరేగింపులోని వారిని పోలీసులు చెదిరిపో నాజ్ఞాపించిరి. అంతట ఆఫ్రికనులు పోలీసులపై సను, విరోధియనుటపైసను రక్షణ వి సర నాగిరి. తుదకు సాయుధులగు ఆఫ్రికను పోలీసులు లాటిలతో ప్రజలను దాకి, వారిని తరిమివేసిరి. అంతయు గందరగోళముగ నుండెను. ఆ ఊరేగింపు బయలుదేరుటకు ముందు ఆఫ్రికనులు పన్నుల రసీదులను తెక్కింటిని తగులబెట్టిరి. (రూటర్)

చర్చిలో గారియెడల లాంక వైరులో నగారవభావము

వైద్యశాఖామంత్రి విమర్శనము
 (ప్రత్యేకతం—కాపీరైటు)
 లండన్, డిసెంబరు 17:—కామన్వెల్థ్ లో నికడ్యోగ సమస్యపై చర్చజరిగినపుడు, ప్రతిపక్షముల తరపున మాట లాడినవారిలో చర్చిలో గారు ప్రాముఖ్యులుగ నుండిరి. గతవార ము చర్చిలో గారు గావించియుండిన యువశ్యాసము బ్రిటీషు వారిని తూలవాడునడిచుగాక, వరకమునకును, పరిశ్రమలకును యిదికర కన్ను దునుక తిరింపబడని హామీకాడననునది వైద్యశాఖా మంత్రియను గ్రీవుడ్ గారు బట్టిరి. ఆయువశ్యాసమువలన లాంకవైరులో చర్చిలో గారియెడల నగారవభావము ప్రబల నని వా రనిరి.

అమెరికాలో నికను బ్యాంకు

దివాలాలు
 న్యూయార్క్, డిసెంబరు 16:—దేశీయం దంతటను మిగిలిన వారు బ్యాంకులు దివాలా తీసిరి. వీరిలో నెనిమిది ఉత్తర కేనాల్ నా రాష్ట్రములోనివి. ఇథుడను కెట్టి ధనసంస్థయు పని చేయుచుండుట లేదు. (రూటర్)

దొంగతనముగా కొనిరాబడిన నివాసస్తువులు

అమెరికా కస్టమును ఉద్యోగుల పుణ్యముపండుట
 నాషింగ్టన్, డిసెంబరు 16:—కాన్సెన్సస్ నిపుల్ (ట్రీ) నుండి వచ్చిన స్టీమురులో గొనిరాబడిన 1091 వస్తువు నివాసస్తువులను న్యూయార్క్ హార్బరులో కస్టము (హార్బరు) అధికారులు వశపరచుకొనిరి. ఇవి మాయ పెట్టెలలో నుండెను. అపరాధు లెవరో వారికను కస్ట నియమండలేదు. తమ రహస్య వృత్తాంతము సభికారు లెదుగ గల్గినది తెలుసుకొని గాబోలును వారు తమ పాపములను గొనిపోరాడెను. (రూటర్ స్పెషల్)

లాన్కెష్టర్ వస్త్రపరిశ్రమ

నేతగాండ్రుకును యజమానులకును సంఘర్షణము
 లండన్, డిసెంబరు 16:—1981 సంవత్సరం జనవరినెల 5 వ తేదీనుండియు లాన్కెష్టర్ ప్యాంట్ రీలలో నూతన వర్గదినీ నూతనఫక్కిని పనిని ప్రత్యేకపట్టుటకుగల యజమానుల సంకల్పము నెదుర్కుటకు యుత్తర ప్రాంతపనివాండ్ల సంఘమువారు నేత పనివాండ్ల సంఘటనమును బలపడప నిశ్చయించినందున లాన్కెష్టర్ వస్త్రపరిశ్రమలో చిక్కలు బయలుదేరుట సంభవనీయము. క్రొత్తవర్గదినీ ప్రకారము ప్రతికారిగ్గడును నెక్కుడు మగముతో పనిచేయవలసియుండును. కనివారము నాడు మాంచెట్టలో నేతపనివాండ్ల ప్రత్యేకసమావేశము జరుగును. అపుడు భావికర్తవ్యము చర్చింపబడును. (రూటర్ స్పెషల్)

పంచదార వ్యాపారము

అంతర్జాతీయ సమావేశము
 జర్మనీలో తక్కిన దేశములకు రాజీ కుదరకపోవుట
 లండన్, డిసెంబరు 16:—బ్రెస్టెల్స్ నేడు మధ్యాహ్నము పంచదార వ్యాపారమునకు సంబంధించిన అంతర్జాతీయ సమావేశము ముగిసింది. ఆ సమావేశముల యెడమకుల మొత్తము ఈ నెల 18 వ తేదీ నాటివారల్లో వివరింపబడిన రీతిని నిర్ణయింపబడెను. కానా, క్యూబా విషయమున అంతర్జాతీయ నిర్ణయింపబడిన మొత్తములే యుండును. జర్మనీవారు తమ కెక్కువ మొత్తముండవలెనని పట్టుబట్టుచునే యుండుటచే ఖాడ్ బరక్ గారు వారితో సంతరింపులు జరుపుటకు నియమింపబడిరి. ఈ జర్మన్ ఒడంబడిక కుదురువరకు ఉత్పత్తిలో తగ్గింపు జరుగగూడదని తక్కిన వారందరను నిర్ణయించుకొనిరి. ఖాడ్ బరక్ రాయబారములకు గూర్చి ఆలోచించుటకు యూరప్ దేశముల వ్యాపారులు మరల రాబోవు ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీనాడు బ్రెస్టెల్స్ లో సమావేశ మయ్యెదరు. జర్మనులు నేడు బ్రెస్టెల్స్ నుండి వెడలిపోయిరి (రూటర్ వార్త)

ఒడంబడికపై ఆదర్శ సంతకముచేయుసమయముగ కు పోలీస్ హంగరీ దేశములవారు తమ యెడమకుల మొత్తము లను హెచ్చింపవలయునని పట్టుబట్టిరి. పోలీస్ వారు 820 వేల టన్నులను, హంగరీ వారు 91 వేల టన్నులను కోరిరి. అందుచే నివేదికపై సంతకములు పడలేదు. రేపు మరల నీ విషయమున చర్చ జరుగును.
 లండన్, డిసెంబరు 16:—బ్రెస్టెల్స్ నేడు ఒడంబడికపై సంతకములు పెట్టుటకు పంచదారవ్యాపారులసభ కడపటి సమావేశము జరిగినది. రాబోవు విదేశీయపుగ ఆయా యూరపును దేశముల పంచదార యెడమకుల మొత్తము లిందు నిర్ణయింపబడినవి. అవి యీక్రిందివిధమున నున్నవి.

పోలీస్	820,000 టన్నులు
జర్మనీ	590,000 "
జర్మనీ	200,000 "
హంగరీ	87,500 "
బెల్జియం	81,500 "

జర్మనీ వారి వివరితపు కోరికపై సమావేశము ముగింపవలసి వచ్చెనని క్యూబా అమెరికా ప్రతినిధులు ప్రకటించిరి. ప్రతినిధు లందరను నేడు బయలుదేరి వెళ్లిపోవుచున్నారు. ఖాడ్ బరక్ గారు ప్యాన్సీలో జనవరి 5-వ తేదీ వరకుండురు. జర్మనులు త్వరలో బెర్లిన్ నగరమున సమావేశమై యాలోచించెదరని ప్రకటించబడినది. (రూటర్ స్పెషల్)

హైదరాబాదు సంస్థానము

నక్ ఆక్టరు హైదరాబాదు యువనాస్థానము

నైజాముగారి పరిపాలనను హైదరాబాదు పొగడుట
లండన్, డిసెం 16:— నేడు ఈ ప్రభుత్వ ఇండియా ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వారి యాజమాన్యమున క్వాక్టర్ హాల్ లో నోక్ గొప్పసభ జరిగినది. (జెల్లంకు రోమ్ లై) ప్రభుత్వ గౌరవములు గా నుండిరి. నక్ ఆక్టర్ హైదరాబాదు హైదరాబాదు సంస్థానమును గూర్చి యావస్థానించిరి. హైదరాబాదు మంచి సమర్థులనియు పరిపాలనానుభవముగలవారనియు అభ్యుక్తులు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో పొగడిరి.

హైదరాబాదు యువనాస్థానము

అట్లా హైదరాబాదు రుపన్యసింఛుచు ఈ క్రిందివిధమున నుడిచిరి. “ఈ ప్రభుత్వములకొందిగా భారతదేశ మనేక సంఘర్షణలకు లోనైనది. అందును డిక్టేట్ ప్రాంతము ఈ విషయమున ముఖ్యముగా చెప్పదగి యున్నది. ఎందరినో పీడలను భారతదేశము కన్నది. భారతదేశములో సకలముల నైనికోద్యోగులు దొరకరను వాదమునేకాక ఏ ప్రత్యేక సంఘమునకు గాని మతమునకు గాని భారతదేశముపై చిరకాలము అధికారము చలాయించుట సాధ్యపడదను సంకల్పింపగా భారతదేశము ఋజువుపరచ గలిగినది. కాబట్టి దేశమునంతట డిక్టేట్ ప్రాంతముగా భావించు ఏ పరిపాలన పద్ధతికన్నను, ఫెడరల్ విధానమే దేశమునకు కాంతి సౌఖ్యముల సేక్కువగా నోపగగలదని నా నమ్మకము.

“మనకట్టి నైజాముగారు ప్రజలకు చాల ప్రేమపాత్రుడై యుండినను. కాని అధునికాభిప్రాయములతో అయినను గరిపడదు. ఐతను, కడవిన 19 ఏండ్ల నుండియు మా సంస్థానము లో గలిగిన యభివృద్ధికి నే నెంతయు గర్వించుచున్నాను.” తరువాత నేటి నైజాముగారిని ప్రశంసించుచు హైదరాబాదు రివిధమున నుపన్యసింఛిరి.

“హైదరాబాదు సభివృద్ధిపరచుటకై నైజాముగారు గావించుచున్న ప్రతి ప్రయత్నముతోను నే నేకే భవించుచున్నాను. ఆయనకన్న కష్టపడి పనిచేయవారు మరియొకరుండరు. తన ప్రజలకు సౌఖ్యములను సమకూర్చుటకై ఆయన యెల్లప్పుడును పంపిణీ యందును.

సంస్థానములు భారత ప్రభుత్వము

ప్రస్తుతము బ్రిటిష్ ఇండియాలోని యూనిటరీ ప్రభుత్వమునకు పరిమళించుటకు దుస్సాధ్యములుగా నున్నయంతములను గొన్నిటిని, సంస్థాన ప్రభుత్వములవారు తమ పురాతన సంప్రదాయములయొక్కయు, తమ స్వాతంత్ర్యములయొక్కయు సహాయములపై పరిమళించబోయారు రని నేను చెప్పగలను.

అట్లా హైదరాబాదు వ్యవసాయము, విద్య మున్నగు నాశ్రయములలో హైదరాబాదు సంస్థానము పొందగలిగిన యభివృద్ధిని గూర్చి నుడువుచు, ఉన్నానియూ యూనిటరీటిని, ఉద్దాలో బోధనము గావించు పద్ధతిని ప్రత్యేకముగా నుదాహరించిరి.

పురాతన నిర్మాణములను బాగ్ త్రప్పెట్టు విషయము హైదరాబాదు సంస్థానమునల భారతదేశములోని మరియే ప్రాంతమున కన్న పహింపలేదనియు ప్రభుత్వము మహమ్మదీయులకే యొనను హిందూ బౌద్ధ నిర్మాణముల విషయమున వారు తక్కినవారితో బాటుగనే (తన పహించినవియు వారు నుడిచిరి.

రాండు లేబిల్ సభకు సంస్థానములవలన గలుగు ప్రత్యేక లాభములు గలవు. రాజ్యాంగ సంస్థల నిర్మాణము విషయమున వాటి యాభివృద్ధి, సాంప్రదాయములు, చాల సహాయ పడగలవు. కేవలము పాశ్చాత్య విధానములను నకలు మాత్రమే కాకుండు నే ట్లు చేసి యా సంస్థలను భారతీయ విజ్ఞానమునకు ఆనుగుణముగ నుండునట్లు సంస్థానములు చేయగలవని నా దృఢాభిప్రాయము.

అని హైదరాబాదు తమ యువనాస్థానము ముగించిరి.

తరువాత బిక్టరు మహారాజుగారు రుపన్యసింఛుచు సంస్థానములు అభివృద్ధి పరచుట పరిపాలకుల పాలనమున పైకి వచ్చుచున్నది కాననబడుట యుండలేననిరి. ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధానమే భారతీయుల తక్కిన సౌఖ్యదాయకముగ నుండు సరియు భారతీయులలో గల యేకాభిప్రాయము తమకు మిక్కిలి యాకాశనకముగ నున్నదనియు వారు నుడిచిరి.

తరువాత ఇదివరలో నోక్ ట్యూడు ముయిదరాబాదు రెసిడెంటుగానుండిన బార్న్ ఫోగారు నేటి నైజాముగారిని ప్రశంసించుచు మాట్లాడిరి. (రూటర్)

రంగులచట్టము

ఇంతటితో అంతరించవలెననుట

లండన్, డిసెం 17:— ప్రభుత్వసభవారు రంగులచట్టమును ఇంకను కొంతకాలము సాగించవలెనని నూచింప దాని కంగీకరింపరాదని ప్రభుత్వమువారు కామన్సుసభవారి నడిగెదరు. (రూటర్)

రాండులేబిలుసభా సమాచారములు

మైనారిటీ ఉపసంఘ సభ్యులను నియమించుట

హిందూ మహమ్మదీయ సంఘీభిత్తుముల విఫలత

రాండులేబిలు సర్వసభ్య (కమిటీ) సభలో ప్రావిన్సియలు నలుకమిటీ రిపోర్టునుగూర్చి చర్చ

బర్మా విభజనమునుగూర్చి రాండులేబిలు సర్వసభ్యసభలో మరల చర్చించుట కవకాశము నిచ్చుట

బ్రిటను అటార్ని జనరలునుగూడ రాండులేబిలు సభలో బ్రిటిషు గవర్న మెంటు ప్రతినిధిగా నియమించుట

పార్ల మెంటు భవనమునం దుపన్యసింపవలెనని భారత మహిళా ప్రతినిధులను పార్ల మెంటు సభ్యులు కోరుట

ఆక్టాను మహారాజుగారు విందు చేయుట

మహమ్మదీయుల విమలఖత

శిల్లీ సమావేశనిర్ణయముల నెడల మరల పట్టుదల

(ప్రత్యేకతలకి కాపీరెటు)

లండన్, రాత్రి (9-10) డిసెం 17:— రాండు లేబిలుసభకు ప్రతినిధులుగ వచ్చియున్న మహమ్మదీయులు సభగావించి, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములుండవలయుననియు, శిల్లీమహమ్మదీయ సమావేశ నిర్ణయముల ప్రకారము రాజకీయపు టేర్పాట్లు జరుగవలయుననియు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములకు సంస్కరణముల నొసంగవలయుననియు సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ స్థాపింపవలయుననియు, వంగ, పంజాబు రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులకు వారిసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు నిక్కచ్చిగ కోర నేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి తెలియుచున్నది.

రాండులేబిలు సమావేశము

విఫలమైనటులే

హిందూముసల్మానుసమన్య చెడినది

రాబోవు కొద్దివారములలో మగ్గోనాల్లాగారు స్వపరిపాలనమును చాలవర కిచ్చెదమని ప్రకటించినగాని

రాండులేబిలుసభ భగ్నమైన దనుకొంటు తప్పదు

లండన్, డిసెంబరు 17:—చేకర్సలో హిందూముస్లిం సమన్య చెడుటచే రాండులేబిలుసభ అంతయు చెడినదని ఇచట రాజకీయవర్గమువారు రనుకొనుచున్నారు. ఈ పరాజయమును లేకుండ చేసికొనుటకు ప్రయత్నించి తీరవలె ననుచున్నారు. ఈ విషయమై మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికా ప్రత్యేకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ చర్చలతో ప్రతినిధు లండను విసుగు జెందియున్నపుడు, ప్రధానవిషయమును నిశ్చయించుకుండ చిల్లరవిషయములను ఆలోచించవలెనని ప్రతినిధులను గోరుట తేమకరము గాదని ఆ విలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. ప్రధానామాత్యుడు హిందూముస్లిం సమన్యను పరిష్కరించజాలక పోవుటచే రాండులేబిలుసభ భగ్నమైనదని భారతదేశములో లలంచెదరని ప్రతినిధు లనుచున్నారు. కొద్దివారములో ప్రధానామాత్యుడు మగ్గోనాల్లాగారు స్వపరిపాలనమును చాలవరకు ఇచ్చెదమని ప్రకటించినగాని ఇండియాలో రాండులేబిలుసభ భగ్నమైనదని అనుకొనకుండ చేయజాల మనుచున్నాడు.

(బీబిసీ)

హిందూమహమ్మదీయసమన్య

ప్రధానమంత్రి అసత్యప్రకటనలకు నిరసించుట

లండన్, డిసెంబరు 17:— “హిందూ మహమ్మదీయ సమన్య”ను పరిష్కరించుటకు మహమ్మదీయులు ముఖ్యునియములలో గూడ అభిప్రాయమును పడలుకొనవలెను మెక్లనాల్లాగారును బెన్టుగారూను మహమ్మదీయులను నిర్బంధించిరి. అని నేడు లండన్ పత్రికలలో ప్రకటించబడిన వార్త కేవలము అసత్యము” అని పత్రికలలో ప్రకటించుటకు మెక్లనాల్లాగారు రనుమరిచిచ్చిరి. (రాయిటర్)

మరల రాయబారములు ప్రారంభమగుట

లండన్, డిసెం 18:— రాండులేబిలుసభ ప్రతినిధులను ఎటు జూచినను హిందూముస్లిం సమన్య ఎవరొకరు చున్నయది. ఉభయుల చిత్తవృత్తి మారినగాని తా నీ విషయమును జ్యోక్తము కలుగజేసుకొన జాలని మగ్గోనాల్లాగారు నిష్కర్ష గ దెలియజేసిరి. కాని మరల రాయబారములు ప్రారంభమగుచున్నవని దెలియుచున్నది. ప్రజా నిర్వచిత స్థానములకు సంయుక్త నియోజకవర్గముల పద్ధతినిదను, ప్రత్యేకముగ కొన్ని స్థానములను ప్రభుత్వము వారు ము సల్మానులకు ఏర్పాటుచేయు పద్ధతినిదను నూటికి 80 స్థానములను అందరను బోటిచేసి ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడవలెననియు తక్కిన 20 స్థానములను సంయుక్త నియోజకవర్గముపద్ధతితో ప్రత్యేకముగ కొన్ని స్థానములను ముసల్మానుల కేర్పాటుచేయకుండ ఎన్నికలు జరుగవలెననియు మగ్గోనాల్లాగారు తాను జ్యోక్తమును పలుకొనుటకు ముందు దెలియజేసిరి.

ఒక బెంగాలులో తప్ప ఇతరరాష్ట్రములన్నిటియందును ఈపద్ధతిని వర్తింపజేయవలెననిరి. చేకర్స రాయబారములు విఫలమైనపిదప మగ్గోనాల్లాగారు సల్మా ఆగాఖానుగార్లతో మరల సంప్రతించిరి. దీనివలననే నేడు స్వల్పసంఖ్యాకుల సంఘము నేర్పాటుచేయుట పడినది. ఈలోపుగ ముస్లిముల కంగీకారమును కొన్ని నూచవలను భూపాలునవాలు దెలిపినని అనుకొనుచున్నారు. కాని ఈనూచన లెన్నియోచిదంబర రహస్యముగ నున్నది. (బీబిసీ)

అల్పసంఖ్యాక వర్గముల

ఉపసంఘము

సభ్యుల పేర్లు

లండన్, డిసెంబరు 17:—1 రామ్మో మెక్లనాల్లాగారు (భయ్యం) 2 మరియొక ప్రభుత్వప్రతినిధి (పేరు ముందు తెలుపబడును, 3 పీలుప్రభుత్వ, 4 అలివరు స్టాన్లీ, 5 రిషింగుప్రభుత్వ 6 ఇబ్రాహింపులు, 7 డాక్టరు బి. ఎస్. మూంజీ, 8 రైల్వే చీఫ్. ఎస్. క్రినివాసశాస్త్రి, 9 సర్ చినునలాలు నెల్లూరు, 10 సర్ ఫిరోజునెతనా, 11 సి. వై. చింతామణి, 12 డి. బి. మెక్లెన్ రామచంద్రరావుపంతులు, 13 సర్ పి. సి. వి. త్రి, 14 సర్ పి. పి. పాత్రో, 15 రాజా నరేంద్రనాథు, 16 పి. హా. ఆగాఖాను, 17 మాలానా మహమ్మదాల్, 18 సర్ మహమ్మదుమఫీ, 19 సర్ నుల్లాతులపూరు, 20 ఫజలుల హకు, 21 మ. ఫ. తు. అ. హ. మ. దు. ఖా. ను, 22 చాత్రీ న. వా. బు. 23 జా. ఫ. రు. ఖా. ను, 24 ఫుజనవి, 25 హఫీజు హిదాయతుల్మున్సిన్, 26 సర్దారు ఉజ్జలసింగు, 27 సర్దారు సంపూర్ణసింగు, 28 కే.టి. ఖాల్, 29 పన్నీరు నెల్లూరు, 30 కల్లులగిడ్డి, 31 అంబేద్కరు, 32 శ్రీనివాస, 33 జోషీ, 34 బేగంపానవాజు, 35 శ్రీనిధిమల్లారాయనపతి, 36 గూర్జుబద్ధ కాక, 37 శివరావుగార్లు (రాయిటర్)

ప్రారిదాలో యురకానాకలో అగ్ని ప్రమాదముచే ముగ్గురు చనిపోయిరి. వీరుగురు కనిపించుటలేదు.

మైనారిటీల ఉపసంఘము ఏర్పాటు

ఫెడరల్ కమిటీవారి కార్యక్రమము

రంగు, డిసెంబరు 17:—మైనారిటీల ఉపసంఘమును ఏర్పాటు నిర్దేశనంబువారు నియమించిరి. ఈ ఉపసంఘమును డి. రామో ముగ్గునాల్లుగా రద్దయ్యెను. హిందూ మహమ్మదీయుల ఒకరిని ఒకరిని రాజకీయములలో ఆచరణమున నిర్దేశించుచుండెను. ఆయనయే ఆధ్యక్షుల పదవియందు నియమించబడుచున్నది. మొత్తము మిగిలిన పదవియు ఉపసంఘములో 37 గురు సభ్యులుగా, వీరిలో బ్రిటిష్ మతముల కన్నీటికిని ప్రాతినిధ్యము కలదు. హిందూ మహమ్మదీయుల మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, బోహాయిస్త్రులు, అంగ్లొయిండియనులు భారతీయ ప్రజలు నిమ్మకాయలు, కార్మికులు యూరప్షియన్ ముస్లిం భారతీయ పక్షములవారియందలి ప్రతినిధులును ఉన్నారు. ఆయా ప్రత్యేకసంఘముల యొక్కయు, అల్పసంఖ్యక సంఘములయొక్కయు హక్కులను పూర్వకమున సహకారమును జూచుటకై చేయవలసిన యేర్పాట్లు అనునది ఉపసంఘమువారి చర్యనియంత్రముగ నిర్ణయించబడెను.

ప్రాంతీయ (వోల్టర్స్ నిర్ణయము) కు సంబంధించిన ఉపసంఘముగూడ నొకటి యేర్పడినది. ఇందులోను 37 గురు సభ్యులుండెను. సర్ విలియంజోవిట్ గారి సభ్యులను కర్మకులుగా నుండురు. సాంకేతికభాగము మాచలలో 4, 5, 6 నూచలను గూర్చి చర్చించుటకై ఫెడరల్ ఉపసంఘమువారు రాబోవు సోమవారమునాడు సమావేశమయ్యెను. ఈ సమావేశము.

- (1) ఫెడరల్ కానసభలో నుండవలసిన సభ్యులసంఖ్య, కానసభలోకి సభగా నుండక విభాగములను గలిగియుండవలసిన వోలంటరీ విభాగములో ఎంతమంది సభ్యులుండవలెను? ఆయా రాష్ట్రములును, సంస్థానములును, పంపనలసిన సభ్యులసంఖ్య.
  - (2) బ్రిటిష్ ఇండియానుండియు, సంస్థానములనుండియు ప్రతినిధుల నెన్నికొనుటలో ఆచరణించవలసిన పద్ధతి.
  - (3) ఫెడరల్ కానసభయొక్క బాధ్యత, అధికారములు, స్వభావము, నిర్మాణము.
- కేంద్రప్రభుత్వమునకును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకును, ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా సామాజ్య ప్రభుత్వముతో నుండవలసిన సంబంధములనుగూర్చి కూడ ఉపసంఘమువారు నివేదింపవలసియుండును. (బి. ఆ. వై)

భారతమహిళా ప్రతినిధుల ఉపన్యాసము

పార్లమెంటు కామన్సున భావనమునం దుపన్యసించవలెనని కామన్సునభావనభ్యులు కోరుట లండన్, డిసెంబరు 17:—1931 సంవత్సరారంభమున పార్లమెంటు కామన్సునభావనమునం దుపన్యసించవలెనని కామన్సునభావనభ్యులు కొందరు రాండుటేబిలుసభకు వచ్చిన భారతమహిళా ప్రతినిధులను కోరిరి.

బ్రిటను అటార్నీ జనరలునుగూడ రాండుటేబిలుసభలో ప్రతినిధిగా నియమించుట బ్రిటను అటార్నీ జనరలును గూడ రాండుటేబిలు సభలో బ్రిటిష్ మహిళా ప్రతినిధిగా నియమించిరి. (రాయలటరు)

రాండుటేబిలు సర్వసభ్య (కమిటీ) సమావేశము

ప్రావిన్షియలు సబ్ కమిటీ నివేదికనుగూర్చి చర్చ లండన్, డిసెంబరు 17:—రాష్ట్రీయ కానసభకు యొక్క కానసభకుండి నియమించబడుటలను సభ్యులైనవారిలో నుండి యెవరినైన మంత్రిగా నియమించవచ్చునా? అను విషయమునుగూర్చి చర్చ జరిగినది. “మంత్రిలకు సమష్టి బాధ్యత యుండుటచే వారందరను ఎక్కుకొనబడినవారుగానే యుండవలెను” అని కొందరు భారత ప్రతినిధులు తెలిపిరి. “కాంతమంది కానసభ్యులుగా నియమించబడుట మిగిలినవారికిని అవకాశములు ఉన్నంతకాలమును వారిని మంత్రిలుగా నియమించబడుటగూడ నవకాశముండక తప్పదు, వారికి ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లేదనియు నుండవు. అని న్యతిరేకులు తెలిపిరి.

అల్పసంఖ్యక సంఘములకు మంత్రివర్గమున ప్రాతినిధ్యము అల్పసంఖ్యక వర్గములలో ముఖ్యమైనవాటికిగూడ సుం

తీర్మానము ప్రాతినిధ్య ముండవలెను అనువిషయమును గూర్చి చర్చ జరిగెను. ముఖ్యమైన అను విశేషము యుండగూడదు. అల్పసంఖ్యక వర్గములలో నేవో కొన్ని ముఖ్యమైనవని యేర్పాటు ననుసరించి నిర్ణయించెదరు. జన సంఖ్యనుబట్టియూ విద్యాభివృద్ధినుబట్టియూ లేక యితర కారణములక బట్టియూ అని కొందరు ప్రశ్నించిరి.

ఇది చట్టములో నొక భాగముగానే యుండవలెను అల్పసంఖ్యక సంఘములకు మంత్రివర్గమున ప్రాతినిధ్యము ముఖ్యముగా నుండవలెను. పరియోజ్ఞాత్మకము అంగ్లొయిండియను సంఘమున పనిలేనివారు 600 మంది మాత్రమే యుండిరి. ఇప్పుడు 14000 మందియున్నారు. ఇదియేనా అల్పసంఖ్యక వర్గములకు మంత్రివర్గమునందు ప్రాతినిధ్యము ముఖ్యముగా నుండవలెను. ఆవిషయము చట్టములో నొక భాగముగానే యుండవలెనని గవర్నరులకు సహాగా మాత్రమే యుండవలెనని న్యాయజులలో నీవిషయము చట్టములో నొక భాగముగానే చేర్చబడెను. ఇందులకు మరీసుగారి అభిప్రాయము నిదర్శనము అని గిడ్డిగారు తెలిపిరి. (రాయలటరు)

బర్మా ఉపసంఘ నివేదిక

ఈవిషయమునుగూర్చి మరల రాండుటేబిలు సర్వసభ్యసభలో ప్రశ్నింపవచ్చునని అధ్యక్షుడు స్పష్టముగా తెలుపుట

లండన్, డిసెంబరు 17:—“బర్మాకు విడదీయుటను గూర్చి బర్మా ప్రజలందరూ తమ అభిప్రాయమును స్పష్టపరచుట కవకాశ మిచ్చుటకు బర్మాను విడదీయుటకు రాండుటేబిలు సభ వార ను ముఠించి రని బ్రిటిష్ పార్లమెంటువారు ప్రకటించుటకు యాభివా రధికారము నియోగూడదు”. అని శివరావుగారు మున్నగువారు స్పష్టముగా తెలిపిరి.

“బర్మాకు దొంగిలించుట ప్రేమగూడ యిచ్చుటకునని వాదనమొనరింపకుండ కేవలము బర్మాకు విడదీయుటకుమాత్రమే రాండుటేబిలు సభ వారు సమ్మతించిరి అని బ్రిటను పార్లమెంటువారు ప్రకటించగూడదు.” అని మరి కొందరు తెలిపిరి.

ఇందులకు బర్మా ప్రతినిధులు పండిగిటికి చాల్చి రనియును వారు త్వరలోనే యింటిముగము పట్టవలచున్నారనియును గూడ తెలియుచున్నది.

బర్మానుగూర్చిన నివేదికల ప్రకటన సరిగా జరుగకపోవుట

“రాండుటేబిలు సభలో జరిగిన చర్చలు సరిగా ప్రకటించబడుటలేదు. ముఖ్యముగా బర్మానుగూర్చిన నివేదిక ప్రకటన చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నది” అని యండియానుండియును బర్మానుండియును వాకును యితర ప్రతినిధులకును గూడ అసంతృప్తికరములగు తిలినవార్తలు వచ్చుచున్నవి. ప్రతినిధుల ఉపన్యాసములు సరిగా ప్రకటించబడనందులకు నేను వారికి వాసానభూతిని తెలుపుచున్నాను” అని నేడు జరిగిన సభలో ప్రధానమంత్రి నుడివెను.

ప్రకటన ఉపసంఘము

ఈ ప్రకటనలనుగూర్చి ప్రకటన ఉపసంఘ సభ్యులలో నొక భారతీయుడు గట్టి పట్టు పట్టుటచే బర్మాను గూర్చిన చర్చకు సంబంధించిన ప్రసంగములు నేడు పాఠశాలము సమగ్రముగా ప్రకటించబడినవి తెలియుచున్నది. “ఇంతవరకు బర్మానుగూర్చిన ప్రసంగములు పూర్తిగా ప్రకటించబడినవిగాని అధికాంశ ప్రకటనపై ననే ఈసభ్యులు ఆధారపడియున్నవి. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చేయబడిన అధికాంశ ప్రకటనయందుకంటె యీ ప్రకటనలో మోడి శివరావుగారు ఉపన్యాసముల సభ్యులలో హెచ్చుమంది బలపరచినవి స్పష్టమగుచున్నవి. అందులకు ప్రతికరవారు వీటిని రెంటిని పోల్చిచూడగా కొంత పండిగిటికి యేర్పడినది. అని యీ భారతీయసభ్యుడు ప్రకటన ఉపసంఘములో తెలిపెనని తెలియుచున్నది. ఇటువైపు జరుగనున్న సర్వసభ్య రాండుటేబిలు సభలో జరుగగల ప్రసంగములను పూర్తిగా ప్రకటించవలెనని యేదనియును యిప్పుడు జరుగచున్న సర్వసభ్య (కమిటీ) సభలోని ఉపన్యాసములు మాత్రము పూర్తిగానే ప్రకటించబడుననియును తెలియుచున్నది.

మొత్తానల్లుగారి ప్రకటన

మరల రాండుటేబిలు సర్వసభ్యసమావేశము జరుగునపుడు బర్మాను విడదీయుటనుగూర్చియైన నెట్టి ఆశ్చర్యమునైన తెలుపగలగినచో నిరభ్యంతరముగా తెలుపవచ్చునని నేడు జరిగిన సభలో మొత్తానల్లుగారు స్పష్టముగా తీర్మానించుటచే బ్రిటిష్ యండియా ప్రతినిధులకు కొంత సంతృప్తి కలిగినది. (బి. ఆ. సర్వము)

కొత్తయువసంఘములు

ఫెడరల్ కమిటీవారి కార్యక్రమము

జిన్నా సూచనల విషయమున

మహమ్మదీయుల పట్టుదల

లండన్, డిసెం 17:—నేడు రాండుటేబిల్ సభవారి సైన్యమునకు సహాధ్య ప్రాంతమునకు, మైనారిటీలకును సంబంధించిన ఉపసంఘములను నియమించుట తప్ప వేరవనియేమియు లేకుండెను. ఇప్పటికింకను కేంద్రప్రభుత్వాధికారములుగా నిమ్మకాయలు యంత్రములు కొన్ని ఫెడరల్ సంఘమువారి పట్టికలోనికి రాలేదు. అందుచే ఈ సంఘమువారు తేల్చ సమావేశమై అట్టి యంత్రములను గూర్చి చర్చించెదరు. ప్రస్తుతమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల పరిపాలనములోనే యుండి కూడ కేంద్ర ప్రభుత్వ కానసభలకు లోబడియున్న యంత్రములను గూర్చి కూడ ఉపసంఘమువారు చర్చించెదరు.

సరిహద్దు ప్రాంతముల యువసంఘము

సరిహద్దు ప్రాంతముల ఉపసంఘములో నీ క్రింది సభ్యులున్నారు.

హెండర్సన్ (అధ్యక్షుడు) రస్సెల్, రిడింగ్, లోథియన్, బెల్లెడ్, సర్ సామ్యూల్ హోర్, మూంజీ, థర్టర్, పేర్ మహమద్ ఖాన్, సర్ భూపేంద్రనాథ్ మిత్ర, రాజా నరేంద్రనాథ్, అబ్దుల్ యూసఫ్, సంపూర్ణ సింగ్, జాఫర్ అలీ ఖాన్, పాత్రో, మోడి, మహమ్మదాలీ, హఫీ, మోహితీ ఆహమద్ ఖాన్ గారు.

మరియొక యూరప్షియన్ సభ్యుడు గూడ కలడు.

జిన్నా సూచనలు

మహమ్మదీయుల పట్టుదల

సాంఘిక సమస్య యథాప్రకారముగానే యున్నది. ఒకటింటికి ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలములైనవి. ప్రస్తుతము ఈ విషయమున హిందూ మహాసభ పక్షమువారు ఎట్టిసభ్యులలోను పాల్గొనుట లేదు. మైనారిటీల ఉపసంఘము నెడలపవచ్చు ప్రశ్నలకై వీరెవరు చూచుచున్నారు. మహమ్మదీయులు తమ 14 నూచలను గట్టిగా నంటిపెట్టుకొని యున్నారు. మితవాద పక్షమువారు తమ నూచలను కేవలము ఇంచుమించు ఒక పది యేండ్లపాటు మాత్రమే అమలులో నుండుటకై నూచింపబడిన వని ఎన్ని సార్లలో మహమ్మదీయులకు వాదనము గావించుచున్నారు. విషయ మహమ్మదీయులు సంయుక్త నియోజకవర్గములపద్ధతికి, అదియెట్టిదైననునక, ఒక్కొక్కజాలమని పట్టుదల బూనియున్నారు.

మాగ్డనాల్లుగారికి బికనీరు విందు

కడచిన రాత్రి బికనీరు మహారాజాగారు రామ్మో మేగ్డనాల్లుగారి కొకవిం దొంగిరి. బ్రిటిష్ ప్రతినిధులును కొంత మంది సంసానాధిపతులునుగూడ విందునకు వచ్చియుండిరి. వీరుగాక విందునకువచ్చిన ప్రముఖులలో హెండర్సన్, థామస్, ఇం. వే. ప్రభువు, సర్ అర్థుర్ చుట్టర్, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్నిస్, సర్ మాల్కం హెయిల్ మున్నగువారై కలరు. (రాయలటరు)

పాటియాలా మహారాజుగారికి సార్వభౌమని ఆతిథ్యము

బ్రికింగుహాము రాజమందిరమున విందుజరుగుట లండన్, డిసెంబరు 17:—బ్రికింగుహాము రాజమందిరమున పాటియాలా మహారాజాగారు శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగా తోను శ్రీ మేరీచక్రవర్తినిగారితో కలిసి విందుజరిగిరి.

డాక్టరు మూంజీ సింగుగార్లకు విందు

పార్లమెంటు కామన్సున సభ్యులు కొందరు అన్ని పక్షములవారును కలిసి కామన్సునభావనమున డాక్టరు మూంజీగారికిని సింగుగారికిని విందుచేసిరి. (రాయలటరు)

అమెరికాలో బ్యాంకులు

అదేవనిగ గూలుచున్నవి

న్యూయార్క్, డిసెం 17:—దేశమంతటను బ్యాంకులు మంచుకొండలు కూలిపోవునటుల గూలుచున్నవి. ఒక్క ఆర్గోనాస్ లోనే ఎన్నియో బ్యాంకులు కూలినవి. వీటిలో 8 బ్యాంకులు ప్రభుత్వమువారిచే నెలకొల్పబడిన బ్యాంకులు. వీటిని ప్రభుత్వబ్యాంకుల కమిషనరు స్వాధీనముజేసిరి. తక్కిన రెండు బ్యాంకులు జాతీయబ్యాంకు లగుటచే వాటిని యునైటెడ్ స్టేట్స్ కంట్రిలర్ స్వాధీనముజేసెను. (రాయలటరు)

ఆల్వారు మహారాజుగారి విందు

250మంది విందులో పాల్గొనుట, 28వ పట్టాభిషేక దినోత్సవము

లండను, డిసెంబరు 17:—ఆల్వారు మహారాజు పట్టాభిషేక వేడుక 28 వత్సరములు పూరియ్యటచే 28వ పట్టాభిషేక దినోత్సవమును మహారాజుగారు లండను నగరమునందు జరిపిరి. ఆసందర్భమున గొప్ప విందుచేసిరి. ఈ ప్రసంగములవారికి చాలమంది కాహ్వానముల నందిరి. 250 మంది విందుకు వచ్చిరి.

వచ్చినవారి పేర్లు

రామ్మే మెక్కానల్లు, ఇజబెల్ మెక్కానల్లు కన్య (మెక్కానల్లుగారి కొడుకై) వెడ్డెల్లుజెన, జెనెఫెలి, థామసు, థామసు సరి, జెల్లండు ప్రభువు, జెల్లండు ప్రభువు కన్య, కెన్సెసరి, బి. రో. డా. మ. హ. రా. జా. పాటియాలా మహారాజు, నవనగరు జాం సాహెబు, ధోల్పూరు మహారాజరాజు, డోల్పూరు మహారాజరాజు, బొర్మండరు మహారాజరాజు, సాంగ్లి సంసాధిపతి (చీఫ్) లోడియసు ప్రభువు, రెస్సెలు ప్రభువు హార్టుమెరసు, సర్ లూయసు జేను, జేనుసరిగారును రాండు బేబిలు సభా ప్రతినిధులూ దాదాపుగా వందరుగూడ నీ విందుకు వచ్చియుండిరి.

స్వస్తి వాచనములు

సార్యభూమి, చక్రవర్తిని రాజకుటుంబము ప్రధానమంత్రి, బ్రిటును ప్రభుత్వము, ఇండియా మంత్రి, సర్వీసులు పాలిటికలు డిపార్టుమెంటు సంసాధిపతులు, అతిథులునున్న గువారినిగూర్చిన స్వస్తివాచన తీర్మానములను ఆల్వారుమహారాజుగారి ఉపపాదించిరి.

మొత్త నాల్గు, పాటియాలా మహారాజు, వెడ్డెల్లుజెన, జెల్లండు ప్రభువుగారు ప్రత్యక్షులముల నొసగిరి.

ఆల్వారు మహారాజుగారి ఉపన్యాసము

“ప్రధానమంత్రి, ఇండియామంత్రి, సంసాధిపతులు, ప్రభువులు, మిత్రులు, అతిథులు మున్నగువారికిందరికినీ వందనములు. జన్మభూమికి 7000 మైళ్లదూరమునందున్న యీమహా నగరమునందు నైతము నేను నా 28 వ పట్టాభిషేక దినోత్సవమునాడు యంతమంది ఈ ప్రసంగములను మిత్రులను అతిథులను ఆతిథ్యము నొసకటకు మీరు నాకవకాశ మొసగినందునను నేడింతమందిలో కూడి నేనానందింపగలుగుచున్నందునను యిది గొప్ప అదృష్టవశాయను యిది నిజముగా మహోత్సవ దినమే యనియును నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను.

సర్వోత్కర్షకు నమస్కృతులు

సాంస్థానమునందలి ప్రజలను సామాన్యదేశమున భారతదేశమునకును, నేను సంబుధించియున్న బ్రిటిషు మహాసామ్రాజ్యమునకును ముఖ్యముగా విశ్వమానవసంఘమునకును అల్పజ్ఞాదను అల్పజ్ఞుడనను నేను యధాశక్తిగా నేవచేయుటకు తగిన శక్తిని ఉత్సాహమును ఆయురారోగ్యములను నాకు కలూపించినందులకు నేను మొదలు నాసర్వోత్కర్షకులకు భక్తిపూర్వకముగా నమస్కరించుచున్నాను.

అతిథులకు స్వాగతము

ప్రధానమంత్రియను, ఇండియామంత్రియను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సంఘసభ్యులును, సంసాధిపతులును, ముప్పదేండ్లకుండి నాకు చిరపరిచితులను చాలమంది మిత్రులును, రాండు బేబిలు సభలో నాకు సహకారులుగా నుండిన మిత్రులందరూ భారతదేశమునందును యిచటగూడ కలిగిన చిరసహవాసములను నాకశేక సౌఖ్యకరములను విడుదలములను స్మరణకు తెచ్చుచున్న పాలిటికలు డిపార్టుమెంటు సభ్యులును, ఇచ్చడత్యధికసంఖ్యాకులకు ప్రతినిధిగావచ్చినట్టియు నెవక నాకు ఉపాధ్యాయుడు (ట్యూటరు) గా నుండినట్టియు ప్రముఖుడును నా ఆహ్వానముల నంగీకరించి దయతో యీ విందులో పాల్గొనుచున్నందులకు నేను అపరిమితానందమును పొందుచున్నాను. మీ కందరికినీ మనఃపూర్వకముగా స్వాగత మొసకుచున్నాను.”

ఈ రాండు బేబిలు సభ కేవలము భగవద్విద్వత్తమే రాండు బేబిలు సభలోని కార్యక్రమము సగమువరకు కొనసాగియుండుట సంతోషకరము 45 రోజులనుండి మన మందరమును కలసియు నరించుచున్న కృషి యెన్నటికిని స్మరణకు కాదనియే నేను దృఢముగా విశ్వసించుచున్నాను. మనకృషి ఫలవంతముగ జుడినమున దిననాడుని దివ్యప్రకాశోరులు గోచరించుటతోనే మన మానసము లసంపూర్ణముగ వికసింపగలుగుననట కెట్టి సంతోషమును లేదు.

7000 మైళ్ల దూరమునందున్న భారత దేశాభివృద్ధి కొరకే ఆంగ్లేయులు మహమ్మదీయులు, హిందువులు, సిక్కులు, బర్మాదేశీయులు, మున్నగు పకలజాతులవారము నకు మన మందరమును సామరస్యముతోను, సద్భావముతోను, దీక్షతోను కలిసి పనిచేయుచుంటిమి.

ప్రకృతిభర్తము భిన్నత్వమునం దేశత్వమే యగుటచే అట్టి యోభావమునే మనము ప్రధానాశయముగా నొనరించుకొని తదేక లగ్న చిత్తులమై మతము, జాతి,

వర్గము, వంశము, రాజకీయ శయములు, స్వార్థములు మున్నగువిభేదములన్నియునుగూడ సంపూర్ణముగ సాహృద్యభావముతో మహత్తమముగ ఫలసిద్ధికొరకు మనము పనిచేయగలుగుచున్నపుడు మన అందరిపూర్వముకములములందును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ ఏకస్వరూపుడయ్యును భిన్నస్వరూపుడై యొప్పును మనకు ప్రేరణల నొసరించి మనచే పకల కార్యములను చేయించుచుండు సర్వోత్కర్షకుని సకల్యములను నేమనమందరము నిటులకలిసి పనిచేయగలుగుచున్నామను విషయమును మనము గ్రహింపగలుగుట లేదా? ఈ అద్భుత విషయము మనకందరికిగూడ పాడట్లుట లేదా?

“నాపరిపాలనమునకు సంబంధించిన యీ 28 వ వార్షికోత్సవము నాకు మరల 27 ఏండ్లపాటి సంగతులను జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నది. అప్పుడు కర్ణాట ప్రభువుగారు పెర్షియా నుండి కలకత్తాకు బోవుచు ఆల్వారుకు వచ్చి నా పట్టాభిషేకోత్సవము జరిపియుండిరి. ఆనాడు తమయూపస్వామిలూ నాకు చెప్పిన యంతయులే అప్పటినుండి నాజీవితమున కొక యాధారమైనవి.

అట్టి ముఖ్యపనులమన వారు నడిపిన యంతయు లక్షణము లిప్పటికినీ నాకు శక్తిదాయకములుగా తలచుచు నాయెదుట నుంచుకొనియున్నాను. అట్టి వాక్యములలో నొకదానిని మాత్ర మిప్పుట నే నెత్తి చెప్పగోరెదను.

రాజపుత్రుల ప్రతిష్ఠను, రాజపుత్రులకీర్తిని, మీ వంశమువారి రాజభక్తిని దేశభక్తిని సగౌరవముగ కాపాడవలెనని బాధ్యత నీడి” అని వారెప్పుడు నడిపియుండిరి. ఈ మాటలను నేను మరచిపోను కాని ప్రజలకును మాటలనుబట్టి రాజభక్తియు దేశభక్తియు నొక్కటేనుననా, లేక ఇంటికిని పరస్పర విరోధముగలదా యను సంకేతము తరచుగా నాయాలోచనలోనికి వచ్చుచుండును. ఇది యెట్లుమనను, నాయాశయములు స్పష్టమైనవే. యధ్యపయములోగాని, కాంతి సమయములోనే కాని మానవజీవమువారు తీరతీరములగ సామ్రాజ్యమునకు నిరంతరముగ నేవ నొసరించుచున్నారు. ఇది కేవలము మాటలచేతనే కాదు. మాస్థితి యెట్టిదో మాచేతలే విస్పష్టపరచినవి.

ఒడంబడికలలో మొట్టమొదట సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారికి మామూలమువారు చేసిన వాదనములు, చూపిన రాజభక్తియు, ఆనాడెంత బలీయములుగ నుండెనో, ఈనాడు నంత బలీయములుగ నున్నవంగిలినీ మీ యేడుతరముల చరిత్ర సందేహమున కవకాశము లేకుండ విశదపరచుచున్నది.

మహత్తమముగ కార్యమును సాధింపబూనుట

ఈ గొప్ప విషయమును మనము దృక్పథమునం దుంచుకొన గలిగింపుడు భారతదేశమునందుగాని మత దేశమునందుగాని జనించినవారి కెవరికైనను తమ జన్మభారం పర్య సాంప్రదాయములను తమ దేశమునకును తమ ప్రాచీనులను సంబుధించినదని తాము చాల గర్వపడుచుండనట్టియు శేలకొంది వత్సరములనుండి అరిచ్చియుగా వచ్చుచున్నట్టియు తమ చరిత్రను కృతఘ్నులుగాని యెదుట నున్నాయములో దేశాభిమాన దివ్యతేజ మెటుల ప్రకాశింపకుండగలదు? ఈదివ్యతేజము ప్రత్యేకావసరములలో అత్యధిక దీప్తివంతమై యొప్పుచుండినను కాంతిసామ్రాజ్యోత్సరములు పెంపొందినపుడుగూడ ప్రకాశించుచునే యుండును.

గర్వపడదగిన ఆశయము

భారతదేశము స్వపరిపాలనాధికారమును బడసియుండుట భారతదేశ భావిభాగ్యభివృద్ధి కొరకు సంసాధిపతులు గూడ తమవిధిని సరిగా నెరవేర్చుచుండుట భారతదేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున సభాగినియై రాజభక్తి కలిగియుండుట అనునీమహదాశయము ఎల్లవారును గర్వపడదగినదనిగాని యొకరైనను సిగ్గుపడవలసిన దెన్నటికినీ కాదు.

కాలప్రవాహము

కాలప్రవాహము అనాదికాలమునుండియు మహాజేగమున పరుగిడుచున్న యుండును. ఏప్రాదేశీయును నిర్వాహితుడును క్షిమాత్ముడునై యెడవోలె నిలవజాలకు. ఘనకార్యములు జరుగవలసియున్నవి. అద్భుతకీర్తులను ప్రయోగింపవలసియున్నవి. అపారములగు రాజకీయ పరివర్తనము లాసన్నములై యున్నవి. మహోత్తమములగు వర్తములను యేర్పరచవలసియున్నవి. నా న స సర్వోత్కర్షకుడు యే మహాత్కార్య భిక్తుకు మనచే జరిపింపబూనినో దానిని సఫలమొనరించుటకు మనమందరమున యాయోగ్యముగా శక్తినించనలను లేకుండను సద్భావముతోను నేవచేయగలుగునట్లు కలూపింపుమని ఆజగదీశ్వరుని మనమందరమును సంపూర్ణభక్తిభరితులమై ప్రార్థింపగోరెదను” అని ఆల్వారు మహారాజుగారు నడిపిరి.

(రాయలూరు.)

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము

లండన్, డిసెంబరు 17:—శాశ్వతముగ అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము నంగీకరించు విషయమై రాబోవు డిసెంబరు వరకు ఆఫ్ఘనిస్తానుకు అమెరికను సేనలు విదేశాంగ వ్యవహారముల సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

(రాయలూరు)

దేశమునందు విత్తమును జాగ్రత్తగ ఖర్చుపెట్టవలెను

ప్రముఖులగు కన్సర్వేటివుల ప్రోటన

రంగ్లీ, డిసెంబరు 17:—పార్లమెంటు సభ్యులను, ప్రాముఖ్యత గాంచిన కన్సర్వేటివుల సభ్యులను నునకు సర్ రాబర్టు వార్న్, బాక్స్టాక్, మేజర్ ఎల్. యల్. ఆలియట్, ఆలియట్ స్టానేగార్డు ఇంగ్లాండునందు సాయమును జాగ్రత్తగ ఖర్చుపెట్టుటకును శిలవాంతరములందు బ్రిటిషు వస్తువులకుగల చెల్లాయణని సందక్షించుటకు లేరములను పలుపుటకును, అధినితే రాజ్యములలో రాజువారములను పలుపుటకును గలయావశ్యకతనుగూర్చి నొక్కొక్క వక్కాణించుచు నన్నటిరాతి విజ్ఞాపన నొందును గావించిరి. ప్రస్తుతము దేశము నెదుర్కొనియున్న ఎర్రక సమస్యలను ప్రభుత్వ ప్రతినిధి యెదుర్కొన జాలడను నూచనకు మీగ ప్రతినిధించుచున్నారకాని, యజమానులును; పనివాండును కూడ కట్టబాటునుకలిగి స్వార్థత్యాగమును కొంతమట్టుకు చేయవలయునని కోరుచున్నారు.

ఇది తిరుగుబాటుకాదు

ఇట్టి ప్రకటన గావించుటలో తాము తమరాజకీయ పక్షమునెడల తిరుగుబాటు గావించుచున్నట్లు భావించవలసిన విజ్ఞాపకులు తేలియరచి యున్నారు. (లి. ఆ. వై)

రంగులచట్టము

కామన్సునభవారు ప్రభువుల సభవారి సూచనను త్రోసివేయుట

లండన్, డిసెంబరు 17:—కామన్సుసభనాడు రంగుల చట్టమును అంతరింప జేయవలెనని 244 గురు అసభ్యులుగను 288 ప్రతిపూలుగను ఓటుజేసిరి. ఈ రంగులచట్టము మరల ప్రభువుల సభకు పోవును. రేపు వారు తమనూచనను నిలబెట్టుకొనుటయొక్క లేక మిస్మికుండుటయొక్క ఆలోచించెదరు. లిబరల్స్ ఆభయపక్షములతోడను ఓటుజేసిరి. రేపువింక కాన్జర్వేటక్షమువాడు ఓటుచేయలేదు. ప్రభుత్వమువారి ఓటులు ఎక్కొవగా లేకపోవుటచే ప్రభువుల సభవారు తమపట్టదలనే శక్తిం చుకొన జూచుచున్నారు. మరల ప్రభువుల సభవారు తమ మాటనే చెల్లించవలె ననియు కూడదని కామన్సుసభనాడు పట్టుదలను జూపిరని ఈ బిల్లు అంతయు అంతరించిపోవుటయొక్క “రెంజురిస్పిక్రెమెంట్ అప్రూవ్” (అద్దె నిర్ణయచట్టము) అంతరించు ననుకొనుచున్నారు. (రాయలూరు)

నియోజకాధికార యువసంఘసభ్యులు

లండన్, డిసెంబరు 17:—ఈక్రింద పేర్కొనబడి 87 గురుకు నియోజకాధికారయువసంఘసభ్యులగ నియమించబడిరి: జోవిటుగా రధ్యులు, జెల్లుడు ప్రభువు, ఆలియట్ ప్రభువు స్టాన్లీ, హ్యూమిల్టన్, ఇవాక్సుట్టి, అంబేద్కరు, బాసు, బాలో, చింతామణి, ఫజల్ హక్కు, గజనీ, గిడ్డి, హిదయతుల్లా జావెద్, జహంగీర్, జోషీ, నరేంద్రకాధిలా, ప్రవోమ మిత్రుడు, ఐస్మీరు బెల్లూ, పర్వోమిశిరాజా, బాలో, రామ చంద్రరావు, శివరావు, సంపూర్ణసింఘ, ఉజ్జ్వలసింఘ, నెతల్యాడు, నెత్తా మపతి, మహ్మదుల్లాఖాన్, జవహర్లాలు, లింగంపానవాజా, నుబ్రాయసు సరి, క్రినివాడ, తంబీ, రొక యూపిజును. (రాయలూరు)

స్త్రీలకు వోటు నొసంగు హక్కు

లండనులో ఘట్టిసతి గావించిన యువన్యాసము

లండన్, డిసెంబరు 16:—రాబర్టు ఎం. డ్రైగ్ సానెట్టి (సామ్రాజ్య సంఘములో ఘట్టిసతి (యూడియా హోమోసెక్సుగారి సతి సతి) యువన్యాసంపును, నైమిష నివేదికనుంచి వోటులసంఖ్యను హెచ్చించుటనుగూర్చియు, స్త్రీలకు వోటు నొసంగుటకుగల హక్కునుగూర్చియు ప్రాయబడిన భాగములను పేర్కొనిరి. వ్యభులకుగల యాస్తిబట్టియే వోటులకు హక్కు చేందుండుటచే, ఆ హక్కును పొందిన హోదాన వారిమణులసంఖ్య యెక్కువ మని వారు నడిపిరి. “ఇవల, యింగ్లండులో, వోటింగు హక్కును సాధించిన మనకు, విద్యా విషయములందును, వైద్యసహాయవిషయమునందును స్త్రీలు తమ యభిప్రాయములను తెలుపగలిగిననే గాని, ఇండియాలో పురోభివృద్ధి, యువ్యధి జనగణన జేగముతో జనగణనయొక్క యెండుము. తను తిన్నేనుండిన స్త్రీ దాక్టర్లడియాలో ఆదేశపు బససాముల కేమాత్రము పరిపాలనసంఖ్యలో నున్నారు. ఇండియా యందు వైద్యసహాయశక్తి బహుతీవ్ర మయినది” అని ఘట్టి సతి వక్కాణించిరి.

పాశాలకు వెళ్లుటకు ఇయ్యమిరినవారికి చువు నేర్పవలయు ననియు వారు వాడించిరి. (రాయలూరు)

ఆస్థానిక ప్రజాప్రతినిధిసభలో గందరగోళము సభ్యు లెవరు పోరాడుట

కాశీ, డిసెంబరు 17:—ఆస్థానిక ప్రజాప్రతినిధిసభలో "ఫోన్ మ్యాగిక్" అను పత్రము ప్రచురించుటకు ఆర్డరు ఇచ్చినందున, ప్రజాప్రతినిధిసభలో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించగా సభ్యులు గందరగోళము చేసినట్లు, ప్రతిపక్ష సభ్యులు "దరహాదము" "మోసము" అని కేటకమునాగిరి. కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులు లంచము దిని రని వారు విమర్శించుచున్నారు.

తొలి సెలవు క్రితము క్రిస్మెండు గనుల యనవద సందర్భమున ఆస్థానిక ప్రజాప్రతినిధిసభలో కాశీవాసా నాసంగియందైన థియోడోర్ అనునతడు సభ్యుడుగ నియమింపబడిన యువపక్షమునందు సభ్యులుగ నుండుటకు ప్రతిపక్ష నాయకుడగు లాదాంగనా, పోలీస్ కమిషనరు విరాగతిం చేసెను, ఏకీయో మూడవను దనుపించెను.

గందరగోళము ముగియ సభ్యులకు తన సానము వీడెను. కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులనుగూడ ననుసరింపబడి థియోడోర్ గాన పాకర్ రిచె ఫు భయము పుట్టించుచున్నట్లు చెప్పెను. పరిపక్ష సభ్యులు చాలవలయు. లాదాంగనా, పోలీస్ సం రక్షించుటకు వరుగికి. థియోడోర్, లాదాంగనా నడుమ మాటలు వినిచి, దెబ్బలు కింద పారెను వారు శత్రువరులని దీరి థియోడోర్ నతో యొక్క యనుచురలు సభ్యులనునుండి వెలుపలకు గొనిపోయిరి. (రూటరు)

నల్లనిపాగమంచు ఆకస్మాత్తు

క్రములు

వీధులు, బండ్లు చీకటిమయమగుటచే
దీపములను వెట్టుట

(రూటరు ప్రత్యేకం కౌన్సిలు)

అందఱ, డిసెం 17:—నీటియదమున నల్లని పాగ మంచు దట్టముగ క్రమ్ముకొనెను. వీధులు, బండ్లు చీకటిమయ మైనందున దీపములను వెలిగించవలసివచ్చెను. ఆయింపుటికిని పెద్దవిమానములు పోవును నేయుండెను. ఫిలిపు హెస్టిల్ న అను నాతడు వివచాయావుచే చరిత్రాయెను.

'ఉత్పత, జాగత'

బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు, వర్తకులకు
యువరాజుగారి హెచ్చరిక

రంగు, డిసెంబరు 17:—నిన్నటి రాత్రి గిల్లహోజులో జరిగిన విషయలో యువరాజుగారు రుపన్యసింపిరి. బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు, వార్తాపత్రికలకు 800 మంది యందు పాల్గొనిరి. ఖండారకరలందు బ్రిటిషు పార్లమెంటు నమ్ముట కవసరమున వార్తాపత్రికలకును బ్రిటిషు యువరాజుగారు రుపన్యసింపిరి. వార యువరాజుగారు రాజకీయ బలం పొందుటకు పనికి యున్నది:— ప్రపంచమునందు జరుగుచున్న వర్తకపు పోటీ నెగ్గొనుట కష్టమే యున్నను, ఆది సరదా పనియేయదు. బ్రిటిషువారి యందు క్రికెట్ మొట్టమొదట గలవారు చాలవలసి యున్నది. యువరాజుగారు, వర్తకమునందు ఉత్పత్తి వర్తకమునకు తెలిసిన యాధ్యుత్తర, నాయకులను, బలవంతులను నుండుట బుట్టిలి యువరాజుగారు సంగతిని గుర్తించి, యువరాజుగారు, విశ్వవిద్యాలయములను యావదమునందు నాయకత్వమును బునాంబ యెను. కరియెన తోగ్గి నొందిన యువకులను మార్గముక పాత కాలమున, హెచ్చరికలను తయారుచేయు వని వారు సరిక్షించురు. వర్తకసంస్థల యజనములను, ఎగుడుతి అభికారమును, నిరంతరము మార్పులు పరిస్థితులను స్వయముగ జరి పరిశీలించుట బుట్టిలి యువరాజుగారు, తాము బుట్టిలి అమెరికాకు తిరుగు జర్జనులను సభ్యులను, బుయోనెనెస్ లో తన సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు వర్తకసంస్థల యజనములను గుర్తించి, నాయకులను, వీరేమిగ కొను వర్తకలతో పండుము. తన యువరాజుగారు, తన యువరాజుగారు.

హెచ్చరిక

తన యువరాజుగారును నుగించు, యువరాజుగారు రిటైర్ మెంట్ లో ఉంటే వర్తకము యందు, యాగిల్ల మొట్టమొదట ఉన్నాడును అలాగే నీటియం కేసు. అలాగే మెల్బోర్న్ లో, పునాదుల నాశించినట్లు ప్రభుత్వము, నిశ్చయించుట ముందునది కాంగ్రెస్ పక్షము గడి. ఇది "ఆ" నీ నిపుడు ముగియను కోరువాడను. (బి. ఆ. వై.)

గుజరాతులో పన్నుల నిరాకరణము ప్రజల కష్టనష్టములు

(శ్రీ ప్రెస్సు)

బోర్నూ, డిసెంబరు 16:—రాన్ గ్రామమునుండి బోర్నూ గ్రామమునకు తీసికొనివచ్చిన పాగాకుట్టలం నుండి వివరములు తెలియుచున్నవి. క్రమిత ఆదాభాయి నల్ల భాయి గారివి పాగాకుట్టలు సుమారు 2000 చేయును. ఒకసంచిలో గ 100 నగలుకూడ నుండెను. అన్నిటిని బండిమీద పోలీసులు తీసికొనివచ్చిరి.

ఆదాభాయిగారి కిన్లు గ 78 శాసము 260 రూపాయిలు వెలయు సామానుల నాతని గృహమునుండి జప్తుచేసిరి. తలాతి నాత డీ విషయము ప్రశ్నింపగా, "నీ కిన్లు చెల్లినది, గ్రామకీన్లుకొనెను నీవస్తువులను జప్తుచేసి నాము" అని తలాతి చెప్పివాడట.

ఇంతేకాక గ 175 పాగాకు యిడరీతిగా జప్తుచేసి నాడు. దీనిని తరలించుకొనిపోవుటకు కొందరు తురకలు తోడ్పడి రట.

రాన్ పాలములలో దుండగిండు గాత్రులందు దోపులు పోగించి, అడ్డపడువారిని కొట్టిపోవుచున్నారట. పంటలను కొనుకొని తీసికొని పోవుచున్నారట. యా దుండగిండు నడ్డంబు వాగు లేక, మోటిభాయి నలాభాయి, గోవిందభాయి ఇచ్చా భాయి, బిచాల్ భాయి తలసీభాయిగార్ల పాగాకు, పప్పుపంటలు 8 వ తేదీని బియ్యము దొరుకొని పోయిరి.

అలాగే పురపాలకసభాయి పాచేభాయిగారి పాలములలో నికీ జొచ్చి, ఆదోపిడికాం ద్రాతని కట్టెలతో కొట్టిపోయిరి. వారికి అపాయకకరమైన దెబ్బలు కలిగియున్నవి.

పుల్లభాయి అక్కిభానుగారిని రావాణీతులు పోలీసు శిరమునకు రాత్రిగొనిపోయి అచట కట్టుకొని గట్టిగామోడిరి. మడితొడ, భుజము, చేతులు గాఢపడియున్నవి.

9 వ తేదీ రాత్రి యాదురార్కల్లో పురపాలకసభాయి, పోరాభాయి దేశాభాయిగార్ల కామధాన్యపు పంటను దొరుకుటపోయిరి.

సున్నవ గ్రామమునకు సమీపముననున్న ఇన్నపుగ్రామమున 8 యందు పనులగొట్టి జప్తుచేయబోగా, యెవరయ దొరక లేరు. ఒకయింట్లో బ్రాహ్మణునితంతువునకు చెందిన అడ్డము, గడియారము, అంపమునాత్రము పట్టుపడినవి.

వసనాగ్రామమున నివసించుటల మరల ప్రారంభమైనవి. పురపాలకసభాయి కంకరభాయిగారి గడియారపు 90 రూపాయలు వెలయునది 10 వ తేదీని తీసుకెట్టుకెట్టు. మరినాలుగు దహనము లాగ్రామముననే జరిగినట్లు వార్తవచ్చినది.

బోసపల్లె గ్రామమును దహ్యభాయి బేరతుభాయిగారు పెట్టాడునుండి మరలపురుకు పోవుచుండగా, కొందరు పోలీసులు సున్నపు గ్రామమునొద్ద వాతని యొద్దనున్న గ 4 రూపాయలను ఒడుచుకొనిరి. ఎందుకట్లు డబ్బు తీసికొనినని ప్రశ్నింపగా "నీ బిచ్చా నున రెండు సంవత్సరముల నీను నీయవలసియున్నది, అందులకే యా పనులు" అని జవాబు చెప్పిరట.

బోర్నూ మున్సిపల్ కమిషనరు గ్రామగ్రామములకు పోయి, జప్తుచేయవలసిన సామానులను కొనుచున్నాడు, గ్రామగ్రామముల స్వీకరింపుచున్నాడు, నీ ను చెల్లించివేయుచున్నాడు. బ్రాహ్మణులనుచున్నార గాని వారి ప్రయత్నములకు జయము చేకూరుటలేదు. ఇదిగ 10 వ తేదీని దండెలి, భాదానాలకు పోయి అచటకి వెళుచున్నాడు" యన్న వారలను విలువనంపెను. మనసి పోయి గ్రామములలో పాపాలు ముమ్మడించుచున్నాడు అని చెప్పగా "నీ నా పాప, ఎవరానా పాప" అనిరి. "తెలియదా, మన మామగారు, చోటాకమిషనర, అతడు మీ కొడుకు చెప్పి పంపివాడు" అని మనసి చెప్పెను. సత్యగ్రహ కర్తకు కట్టు జవాబిచ్చిరి—"మాకు మీ నా పాపాలు యెరుకలేదు. ఎవరైనా సరే, మీ నా పాపాలతో పోయి చెప్పెను. మమ్మల మామగారు కత్తి కిచ్చిరి రావలెనని కిన్లనుమాలన కత్తు పచ్చి యున్నచో, మీము సిమ్మనిరాకరణ ప్రమాదముల నున్నాము. ఒక డబ్బుకొట్టెను మాయొద్దనుండి పనులు చేయబడుట వెట్టి తననున్నా చెప్పివేయును". జరిగిన విషయము మామగారు వాగు నను నీవలపగా అతడు తక్షణమే చోమమునకు వెళ్లిపోయెను.

మామగారు దారుపై కేసు

బోర్నూ, డిసెం 16:—బోర్నూ మున్సిపల్ కమిషనరు యు. య. పాగోకేని, అని లాటిదెబ్బ తిన్న ప్రభాత మూలాగారు బోపిషువలో జరిగిన అకృత్యములకేసు పెట్టి నాగు.

ఆంగ్ల, జర్మను బ్యాంకింగువేత్తల ఆగమనము

ఆర్థికసంఘమున ఇష్టాగోష్ఠి

జర్మనీలోని ఆర్థిక సమస్యలు

మదరాసు, డిసెం 18:—భారత ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన బ్యాంకింగు విచారణసంఘము యెదుట పాత్యు మొనరుట కావ్యనింపబడి అరుదైన విదేశీయ బ్యాంకింగు కౌన్సిల్ వేత్తలలో కొందరు నిన్నటి దినమున మదరాసున కరు దించిరి. వారిలో, డా. మెట్జ్ గలు (ఇంగ్లండు) డాక్టరు ఫ్రెడరిక్ (జర్మను) డాక్టరు జీవల్లు (జర్మను) గార్లు నిన్న సాయం త్రము నెనెటు భవనమున, మదరాసు ఆర్థికసంఘమునం దొక గంటవేపు ఇష్టాగోష్ఠిలో గడిపిరి.

వి. రామచాను పంతులుగారు, ఆతిథ్యము సభ్యులకు మొదట పరిచయ మొనరించుచు, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో భారతీయులు విదేశీయ వస్తువుల బహిష్కరించుచుండిరే గాని, విదేశీయుల విజ్ఞానమును మాత్రము బహిష్కరించుట లేదని చాటికొనెడివిరి.

మెట్జ్ గలుగారు, తమ దేశమున నొసగబడిన ఆర్థికమునకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు, ప్రస్తుతము ఆర్థికవిషయమున సమగ్ర విచయమునది భారతదేశముకంటె మేలగా, ప్రపంచ మంతయునుగూడ అటుల నేయున్నదనియు నుడిపిరి. కనుక, ప్రస్తుత ఆర్థికసమస్యల పరిష్కారించుట కన్ని దేశములవారును గూడ సమరసభావముతో ప్రయత్నింపవలెనని నుడిపిరి.

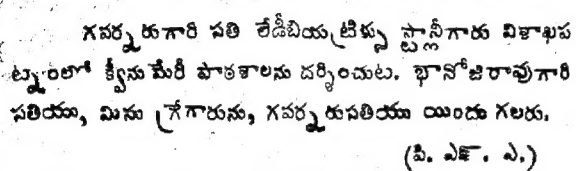
డాక్టరు జీవల్లుగారు, ప్రసంగించుచు, భారతదేశము పరిస్థితులగురించి తనకు ఎక్కువ తెలియుననియు, కాని గత 15 శతాబ్దములలో జర్మనీదేశము చాభయంకరమున ఆర్థికసమస్యల నెదుర్కొనెననియు, తామసందర్భమున సంపాదించిన అనుభవము, ఇతర దేశములకు చాల ఉపయోగకరముగ నుండవచ్చునని యు నుడిపెను. 1914 సం॥నుండి 1918 సం॥రకును సంగ్రామ కాలమున అయిదు వత్సరములు జర్మనీదేశము విదేశములతో నెట్టి సంబంధమును లేకుండ బిగించియుంచెడను. ఆకాలమున జర్మనీ దేశ మొకతరగతి ఆర్థిక సమస్యల నెదుర్కొన వలసి వచ్చెను. 1918 సం॥ వత్సరానంతరము 1927 వరకును జర్మనీదేశమున నాణెముల చలనమునందలి లోలకండులై, పూర్తిగా పోవుటచే నోట్లు విస్తారమై, నాణెములకు విలువపోవుటచే మరియొక విధమున ఆర్థికసమస్యల నెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. అటుపిమ్మట ఇప్పుడు జర్మనీ ఆర్థికస్థితి పునర్నిర్మించుకొనుచున్నది. ఇది మూడవ రంగము. జర్మనీదేశ విప్రుడు తిరిగి కొలుకొనుటకు డాన్ పాను చాలవరకు కారణమని తెలుపుచు, అన్ని దేశములందును ఒకేవిధమున సమస్యలు ఉద్భవించవలసియు, కాని ఇతర దేశముల అనుభవముల గురించి తెలిసికొనిన యెడల, ఏదేమైనను, ఎక్కుడు నమ్మకముతో నాసమస్యల పరిష్కారించుకొనవచ్చునని నుడిపిరి.

డాక్టరు ఫ్రెడరిక్ గారు జర్మనీయందు తమ సహకారోద్యమమును గురించి ప్రసంగించుచు, ప్రతిదేశముయొక్క ఆర్థిక స్థితికిని, అందు ముఖ్యముగ వ్యవసాయక దేశములకు, సహకారోద్యమము చాల లాభకరమనియు, సంగ్రామానంతరమున జర్మనీదేశము తిరిగి అంతర్వర్తలో కొలుకొనగలుగుటకు సహకారోద్యమమే కారణమనియు నుడిపి జర్మనీయందలి సహకారోద్యమ చారిత్రమును గురించి సంగ్రహముగ వివరించిరి.

1918-23 సం॥లలో జర్మనీయందు కరెన్సీ విస్తారమై నాణెములు విలువను గోల్పోయినపుడు, ప్రజల ఆర్థికస్థితి యంతయు భగ్నమైపోయెడ గదా. ఆ విషయ నీతినుండి ఎటుల దిష్టించుకొనిరి అనిక, ఎల్. సరిసింహారావుగారు ప్రశ్నింపగా, డాక్టరు జీవల్లుగారు సమాధాన మివ్వను జర్మను ప్రభుత్వ మువారు బుద్ధిపూర్వకముగ తమ నాణెముల విలువను పడగొట్టు లేదనియు, యుద్ధానంతర ముపరిమితముగ నవ్వరిహరముల చెల్లించవలసి వచ్చుటచేతను, రాజకీయ విషయస్థితిలను అట్టి పరిస్థితులు సంభవించెనని నుడిపిరి. ఆ విషయ స్థితిలో జర్మనీలోని వ్యవసాయకులును, పురస్థులకు తరగతివారును ఇంచుమించు పూర్తిగా నాశనమైపోయిరిని చెప్పించుచు. కరెన్సీ ఎంతవరకునైనను ప్రభుత్వమువారు మాత్రము, అంతిమపూర్వ మేర్పరచబడిన కరెన్సీ నిర్మాణము నిండుమాత్రము ఏమాత్రమును తోక్యము గలిగించుకొనలేదు. నాణెముల విలువను స్థిరముగ నుంచవలెననియు వి.ఎను మొదట నిర్ణయించిన విదప తిరిగి దానిని ఏమాత్రమును మార్చరాదు. అది ప్రధానసిద్ధాంతము. ఒకమారు దానిని మార్చుటకు ప్రారంభించునెడల అది చివర కెట్టివిపరీతముగ పరిణమించునో ఎప్పుడును చెప్పజాలరు. అటుల తోక్యము గలుగజేసుకొనకపోవుటచేతనే అట్టిభయంకర విషయపరిస్థితులనుండి స్వల్పకాలమున బయట పడగలిగెను.

మెట్జ్ గలుగారును, ఫ్రెడరిక్ గారును మరికొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసగినవిమ్మట ఇష్టాగోష్ఠిని విరమింపజేసెను.

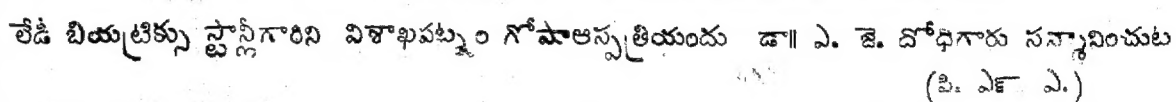
బొంబాయి ఉపన్యాసమే అరెష్టుకారణము
ప్రాసిక్యూషనువాద ప్రారంభము

బాంబాయి, డిసెం 17:—కాంగ్రెసు ఆర్గ్నింగు అధ్యక్షులగు వల్లభాయి పటేలుగారి విచారణ సేదు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు హెచ్. పి. దమూర్గారివద్ద ప్రారంభమయ్యెను. ఎస్సీ సేదు పోలీసుకొద్దు వక్త చేతను ప్రజలచేతను నిండిపోయినది, పోలీసువారు చాలమంది కేసువద్దనుండి జైలుకు తరలించుచుండిరి, పటేలుగారు విచారణయందు పాల్గొనలేదు.

పట్టి కు ప్రాసీక్యూటరు కిక్కురిస్తే గుర్రుగారు ప్రాసీక్యూటరును
వాదము ప్రారంభించుచు బొంబాయినుండి వచ్చిన వారంటు
ననుసరించి పట్టుగారు దీనివారు 6 వ తేదీన అహమ్మదా
బాదులో అరెస్టు చేయబడిననియు, వారిపై మూడు ఛార్జ్ లు గల
పనియు జెప్పిరి. (1) వారు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ అధ్య
క్షులుగ నుండిరి. ఆసంఘము అక్రమసంఘముగ ప్రకటించ
బడినందున క్రి. లా. స. చట్టము 17 (1)
ప్రకారము నిందితులైరి. (2) బొంబాయిలో విదేశీవస్తుముల
బహిష్కారము చేయవలెనని ప్రజలకు జెప్పి బొంబాయివారు
కాన్సిలుకు సహాయము చేసినందున గూడ పై ఛార్జ్ ను ప్రకారము
శిక్షార్హుడు. (3) అక్రమసంఘముగ ప్రకటించబడిన వర్కింగు
కమిటీని నిర్వహించుచు దాని వ్యవహారములన్ని జూచుచున్న
ందున క్రి. లా. చట్టము 17 (2) ప్రకారము శిక్షార్హులు. ఇట్లు
నిందితులని నిర్ణయించుటకు ప్రాసీక్యూటరువారు కాంగ్రెసు
వారు గత జులైలో బొంబాయిలో జరిగిన సంఘసభా సంత
రము ప్రకటించిన బుల్లెటిను పై ని, 14-12-31 తేదీన
బొంబాయిలో ఉపన్యాసము నందు
పట్టుగారు తన పండిత జనహారిలకు సెప్టెంబరు 1931
కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగ నియమింపబడితిని చెప్పినదానిపైని
ఆధారపడుచున్నారు.

పాత్రను ఇన స్వేచ్ఛరు ని. కె. చౌదరిగారు ప్రధమసాక్షి.
తాను పట్టేలుగారిని జనమరీలాలం శిక్షానంతరము కాం
గ్రెసు వర్గం నుకొంటే అధ్యక్షునిగ నెరుగుదునని చెప్పెను.
పట్టేలుగారు యిదివర కొకసారి శిక్షింపబడక పూర్వము గూడ
అధ్యక్షులుగ నుండి బొంబాయిలో తిలవ దినోత్సవము జరిపిరి.
అలనాబాదునుండి వచ్చినతరువాత 18-11-80 కేదీన పట్టేలు
గా రు బొం బాయి లో ముం ద్రియం దు
ఖా ది భాం డా గా ర ము తె ర చు చు గా విం చి న
ఉపన్యాసము తనవదగలదని సాక్షిజ్ఞపెను.

సాక్షి కాంగ్రెసు నిర్వాహిధానము మేజిస్ట్రేటుగారికి
అందచేయుచుండగ, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడే వర్కింగుకమిటీ
అధ్యక్షుడుగ నుండునని నిర్ణయమందుగలదని ప్రాసిక్యూటరు చలి
సెను, పిదప సాక్షి, బొంబాయి కమిటీసభలో గావింపబడిన
14 తీర్మానములు తెలుపుచేయుచినని చాటుచేసెను. ఆ తీర్మా

సముల రాష్ట్రాం గను సంఘములు ఆనులు జడపలెనని
గలదు. బొంబాయి యధాసంఘమువారు యాతీర్వాసముల నను
సరించియే విదేశవస్తు, కొనసవధి, మద్యపానసాక్షిధములును,
ప్రభుత్వోన్యోగులను, నేవిగన్న బ్యాంకుల బహిష్కాములను
కొనసాగించి ప్రభుత్వోన్యోగులపట్ల ఆనూయి పెంపుచేసినదని
పాక్షిచరితెను.

రెండవసాక్షిని పిలుచులోపున మేజిస్ట్రేటుగారు పటేలు
గారి నుద్దేశించి, క్రాసుపరీక్ష చేయుదురాయని ప్రశ్నించిరి.

పట్టెలుగాదు—శ్రీనీ విచారణయందు పాల్గొనను. అట్లు
నుట మీయందు గౌరవము తక్కువె గాదు.

ఎస్. ఎ. పతానుగారు తరువాత సాక్షి తాను పట్టుకు
గారి చర్యల గమనింప నిశ్చయించి బడినందున వానిని బాగుగ
నెరుగుచు నున్నాడు. 14-11-20 తేదిన మండ్రిసభకు తాను పోయి
యూంటివనియు, పట్టుగారి ఉపన్యాసము తనకు జ్ఞాపకమున్న
దనియు, వ్రాసుకొనలేదనియు, ఉపన్యాసమును వింగ్రహముగ
దలిపెను. అతడు తెలిసిన ప్రకారము పట్టుగారు 2-9 తేదిన
తన ఆరెప్పుగూర్చియు, జె.యల్ జీవనము గూర్చియు దెలిపి,
కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు జవహర్‌లాలునెహ్రూగారు కోరిన ప్రకా
రము తాను అధ్యక్షులవది స్వీకరించిరినని చెప్పెను. పిదప నుజ్జ
రాకు రయతుల తాల్గముగూర్చి దలిపి బొంబాయివరకును బాడ
అట్లు జేయగోరెను. నష్టముగూర్చి ఆలోచింపనద్దు. స్వరాజ్యము
వచ్చినపిదప అన్ని నష్టములు పూర్తి చేయబడును. తన యిష్టము
ప్రకారము జరుపదలచినచో విదేశప్రస్తుతులన్నియు డిల్లీ
గొంపొయి తగులబెట్టెదననియు ప్రతివాడును నవనయిచ్చుట
నంటి కాంగ్రెసు సంఘటనలె ప్రపంచమునలెవనియు పట్టు
గారు హెచ్చరించిన సాక్షి దలిపెను. వేరొక పోలీసు సాక్షి
పై సాక్ష్యమును బలపరచెను.

అనువాదు సి. వి. డి. ఇనస్పెక్టరు మనోహర ప్రతాపసింఘుగారు పలేలగారికి కాలంగెను అధ్యక్షులగ వచ్చిన తేఖ్లా, పరిశీలించినది జెప్పెను.

సాక్షులు న్యాయ విచారించిన విషయ పట్టికు ప్రాసిక్యూటరు మాట్లాడుచు పట్టెలుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులని దుబావు చేయబడెననియు, వారే ఆవిషయము అంగీకరించినట్లు చెప్పబడెననియు చెప్పెను. బొంబాయి యుద్ధసంఘమునకు ఎవరో ముచ్చేసెను. క్రి. లా. స. చట్టము 17 (2) ప్రకారమునాడు ఆశని కిక్కిరింప దలచినందున అలహాబాదు సాక్షులను రప్పించుటకు పదిరోజులు గడువొసంగవలెనని ప్రాసిక్యూటరు కోరెను.

విచారణ 26-12-81 తేదీకి వాయిదాబడిను.

(అ. పే. స్వేచ్ఛలు.)

ఈ మాసాంతమున జరుగును

శ్రీరంగము, దీసెంబరు 16:— శ్రీరంగములో త
నెలాఖరున జరుగు వ్యవసాయవిషయక మహాసభను, వ్యవసాయ
శ్రమరంగమును గౌ. పి. టి. రాజన్ గారు ప్రారంభించురు.

(45)

బెజ్జీలుకుబయలు దేరిన ఇటాలియనులు పడిన యువ

800, దిసెం 17:—బాల్బాన్ నేనాని నాయకత్వము
 క్రింద దక్షిణ ఆమెరికాయందలి బ్రెజీలుకు బయలుదేరిన
 సముద్ర-యాత్రాశాసనములు బాలియారిక్
 దీవులకడ తీవ్రమగు తుపానులో చిక్కుకొని
 నవి. ఎనిమిది సురక్షితముగ కార్తజీనాకు సమీపమున
 నున్న లాస్ అంబోబోన్ చేరుకొనినవి. మః నాలుగు
 మహోర్గాతీరమున నున్నవి. ఉదయమున మిగిలినవని నవి
 జేరుకొనును. (రూబరు)

అభివృద్ధి జెందుమార్గము

లండన్, డిసెంబరు 7:—ప్రస్తుతముండున్న ప్రాపం-
 చక వర్తకముందము చొవుటకు సంరక్షకవిధానమే తరుణోపా-
 యముని బాల్టిమోరూ కార్పొర్నిక్యుషనులు క్లబ్బులలో యాప-
 న్యసించుచు దెలియజేసిరి. ఎక్కువ శుంకములను విధించుటచే
 వ్యాపారమునకు అభ్యంతర మేర్పడిన విషయమును నే నెఱుగు-
 చును సామాజ్య ఆర్థిక విశ్మయము జొమి నయ నులు
 దెలిసిన శుంకముల విధానమును గ్రేటు బ్రిటన్ ఆవలంబించుచో-
 మనకు ప్రతికూలమును శుంకములు తగ్గించు విషయమే రాయ-
 బారములను పన్నుటకు ప్రయత్నించ వలసినది. బాతీశ ప్రభు
 త్వములన అభిప్రాయమును నిశాకరించి ఒక్కకన్నర్యోజ్యేవుపడు-
 మే బాతీశుపక్షముని బాల్టిమోరూగారిని, పేగు తమ ఆధికనీధాం-
 తములను నదలుకొనకుండ ఇతరపక్షముతో నట్టి ఏర్పాటును
 జేసి కొనసీలుండదు. వారికి ప్రభు
 త్వము ను తొలగించు విషయమై లిబరల్స్
 ఏర్పాటులకు ఆవదంకులకు భయపడువాడను గానవరి. వీలన-
 తన పక్షిత్రములు గట్టినది. లిబరలుపక్షమును ఒకటిగ మాన-
 వును చేయుటగుచో వారితో కన్నర్యోజ్యేవులు రాయబార-
 ములు నలపునుగూర్చి ఆలోచింపవచ్చునది. (రూబుడు)

అప్రేరియా భయంకరరూపమును దాల్చిన పనిలేని
వారి ముప్పును నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు 500000
పావుల ఇచ్చిరని పేరుటను గూర్చి ప్రకటించెను.

అమెరికాలో మరొకొన్ని బ్యాంకులు కూడా ఉన్నాయి. వీరికి 18:— గాన్తున్నామో? ఇంకా మూడు బ్యాంకులు కూడా ఉన్నాయి. అలాగే మూడు రెండు మిస్సిసిప్పిలో ఒకటి మూడు ఉన్నాయి. (రూపం)

ఎడింబరో నగర స్వాతింత్రమును శ్రీనివాసశాస్త్రి
 ఆగాహనగార కిచ్చుటను నిశ్చయించిరి.

అట్టివి పాశ్చాత్య వారి వాదనలు.

రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణము

రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణమునకు బూనువారు ముందఁగ, దీనికి మూలాధారమేమియో నిరూపించి, విమృత తత్కార్యమునకు బూనుట వివేకముగను. రాజ్యాంగవిధానమును దేని నిమిత్తము నిర్మించుచున్నాడు? దీని ప్రయోజనమేమి? ఈ విషయములను నిర్ణయించుకొండ, రాండుటేబిలు సమావేశమువారు యిచ్చవచ్చినరీతిని తమవని ప్రారంభించిరి. ఎట్టి చర్చ లేకనే బర్మాను ఇండియా నుండి వేరుచేయవలయునని కోరిరి. వేరుచేసినపిమ్మట బర్మాకు స్వపరిపాలన మొనగవలయునా, లేక దీనిని వరాధీనముగనే యుంచవలయునా యను ప్రశ్నను పరిష్కరింపరయిరి. ఫలిత మేమగుచున్నది? బర్మాకు స్వపరిపాలన మొనగకుండ దానిని విభజింప వీలు లేదని, బర్మా ప్రజలనుండియే అసమ్మతి వెలువడు చున్నది. బర్మావిభాగము నంగీకరింపకముందు, సంపూర్ణ బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వము నేర్పరప, తీర్మానింపవలయునని రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధులు మొన్నటిదినము కోరిరి. బర్మావిభాగ సూత్రమును గూర్చి ప్రశ్నించుటకనలే వీలులేదని, రస్సిలు ప్రభువుగారు సబ్ కమిటీనధిలో జెప్పిరి. కాని బర్మా నుండి వెలువడిన అసమ్మతి వార్తల గాంచినపిమ్మట బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసినవారయిరి. ప్రస్తుత నిర్ణయము ఖాయము గాదనియు, సబ్ కమిటీ రిపోర్టు లన్నియు జేరినపిమ్మట, సామాన్య సమావేశములో నీ విషయమును మరల చర్చింపవచ్చుననియు, అధ్యక్షులగు మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపిరి.

మాక్స్ నాల్డుగారు తమ పూర్వవైఖరిని మార్చుకొనవలసినవచ్చును. పరిపాలనాధారములను నిరూపించుకొండ, రాజ్యాంగ నిర్మాణము కావించుట నిరూపయోగ మను సంగతి, ఇందుమూలమున వ్యక్తమగుచున్నది. శ్రీ క్రైస్టు లండను వార్తల ప్రకారము తమ పనియంతయు ముగిసినని భావించి, బర్మా ప్రతినిధులు ఇండ్లకు బోవ సమకట్టిరట. మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రతిపాదనము మూలమున, వీరు రాండుటేబిలు సమావేశాంతము వరకు నిలిచి, ఫలిత మేమగునో చూడవలసినవచ్చును. బర్మానుండి వచ్చిన అసమ్మతి తంతివార్తలను, మాక్స్ నాల్డుగారు తృణీకరించినను, వీని బలమును మాక్స్ నాల్డుగారు గ్రహింపవలసి వచ్చెను. రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధులు, ప్రజాప్రతినిధులు కారని గూడ తంతి వార్తలు జేరెననియు, ఇట్టివార్తలవై నాధారపడు

టకు వీలులేదనియు, మాక్స్ నాల్డుగారు సూచించిరి. దీనివలన ప్రజాభిప్రాయమును వీ రెటుల తృణీకరించుచున్నారో, గ్రహింపవచ్చును. రాండుటేబిలు సమావేశమున కాహ్వానింపబడినవారు విజయగు ప్రతినిధులు గారనియు, గాంధీ నెహ్రూ మున్నగు నాయకులతో సమాధాన పడినగాని లాభము లేదనియు, వీరు మొదటనే గ్రహించినచో, ప్రస్తుత దుస్థితి జనించెడిది గాదు.

బర్మాప్రశ్న యటుండ, అధినిశ్చయతంత్ర్య విధానము గూర్చి తలపెట్టుకుండనే, హిందూమహమ్మదీయప్రశ్నను పరిష్కరింపవలయు నని, మాక్స్ నాల్డుగారు బూనుకొనిరి. నయమున భయమున వీరు ఈప్రశ్నను సాధింపజూచిరి. విల్సనుగారు హిందూ ప్రతినిధులకు పంపిన తంతివార్తప్రకారము, హిందూ మహమ్మదీయవిభేదములను పరిష్కరించుకొననిచో, మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల కన్న తాము ముందుకు బోవీలులేదని, మాక్స్ నాల్డుగారు భయపెట్టిరట. కాని వీరి బెడరింపు సాంఘికవిభేదవాదుల నిశ్చయమును మరల్చదయ్యెను. రాండుటేబిలు సమావేశమున కాహ్వానింపబడినవారు, ఆరితేరిన సాంఘిక విభేదవాదులు. ఇట్టివారి ద్వారా సాంఘికప్రాతినిధ్య సమస్య పరిష్కారమగునని యూహించుట, గాలిలో మేడలగట్టుటయేయయ్యెను. ప్రభుత్వమునందు సంపూర్ణ బాధ్యతను సూచించినది, సాంఘికవిభేదసమస్యలు పరిష్కారము గాంచవను సత్యమును మాక్స్ నాల్డుగారు గ్రహింపరయిరి. నేటివార్తలలో మైనారిటీల ఊహనంఘము ప్రత్యేకముగ నియమింపబడినటుల దెలియుచున్నది. కాని, యీసంఘమునం దయినను ఒడంబడిక గుదురు నను నాశ గనుపింపదు. సబ్ కమిటీయందు పీలుప్రభువు బోలు యూరపియనులును, ప్రత్యేకసాంఘికవాదులగు భారతీయులును గలరు. రాండుటేబిలు సమావేశపు బ్రిటీషుప్రభుత్వ ప్రతినిధులలో ఆట్రార్ని జనరలుగారు గూడ జేర్పబడిరి.

కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టుకుండ, రాష్ట్రములందు రాజ్యాంగవిధానము నేర్పరచుట యసంభవ మనుసత్య మిపుడు మరింతగ పరిస్పృట మయినది. రాష్ట్రముల సబ్ కమిటీవారు, రాష్ట్రములలో నయినను స్వపరిపాలనమును పూర్తిగ ప్రవేశపెట్టరయిరి. రాష్ట్రీయ శాసనసభలో నామినేటెడ్ సభ్యుల కి క ముందు గూడ అవకాశ ముండును. ఇట్టివారినండి మంత్రిని నియమించుట కనకాశ మేర్పరుపబడినది. ప్రధానమగు అల్పసంఖ్యాకసంఘమువారి లాభము నిమిత్తము, ఇట్టివర్గాలు సూచింపబడెనట. మంత్రివర్గమునందు గూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మొనగవలయుననియు, దీనిని చట్టమునందే యిముద్దవలయునని, కోరబడెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము తొలగింపబడినను, దానివలని నష్టము లన్నియు నికమిద గూడ నిలచియుండునని విదితమగును. పైమను కమిషను రిపోర్టులోని సూచనలవల్ల, దెలుపబడిన ప్రజలూత్సేహు గవర్నరుగారి అసాధారణాధికారములపట్లనే గలదు. రాష్ట్రీయోపసంఘమువారును యిట్టి అధికారములుండవలయునని అంగీకరించిరి. ఇట్టి యధికారములు రాష్ట్రములలో బాధ్యత వెలుపొందకుండ జేయు

ననుట, అనుభవైకనేద్యము. కొన్ని రాష్ట్రములలో రెండుశాసనసభ లుండునటుల సూచింపబడెను. ఇక కేంద్రప్రభుత్వబాధ్యతగూర్చి యంతవర కేమియు తేలలేదు. ఫెడరల్ విధానము పేరుతో సంస్థానములనుగూడ చేర్చి, పరస్పరసంబంధము లేని, సంయుక్త విధాన మొకటి సూచింపబడెను. దీని యందు బాధ్యతగూడ లేనిచో, కరంకుశాధికారము మరింత ప్రబలమై, స్వరాజ్యసిద్ధి కడదూరమగును. రాండుటేబిలు సమావేశసభ్యు లికనయినను ప్రధానసమస్య గూర్చి నిర్ణయము తేల్చుకొని, అనుకూలనిర్ణయము జరుగనిచో, హిందూ దేశమునకు వెంటనే విచ్ఛేదన, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై ప్రజలతో కలిసి కృషిసలుపుట వివేక మగును.

ఆర్థిక దుస్థితి

అమెరికాలో బాంకులు వరుసగ దివాలాదీయుచున్నవి. నార్త్ కరోలినా అను భాగమునం దిపుడు ఒక్క సంస్థగూడ లేదని, వార్తలు వెలుపుచున్నవి. ప్రభుత్వపు బాంకులుగూడ మూలబడుచున్నవి. ప్రాన్సునందుగూడ ఇట్టి స్థితియే గనుపించుచున్నది. ఇంగ్లాండులోగూడ నిరుద్యోగసమస్య తీవ్రము గనున్నది. పాశ్చాత్య ప్రపంచమంతయు, గత యూరపియను సంక్రామసమయమున కన్నను గూడ, నేడు ఎక్కుడు దుస్థితిలో నున్నటుల గన్పట్టును. దీనిని నివారించు టెటులను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. బెల్జియములో జరిగిన పంచదార సమావేశమునందు, పంచదార ఎగుమతిని నిర్ణయించుటకుగావించిన ఆలోచనలు విఫలమయ్యెను. ఒడంబడిక కుదురదయ్యెను. జర్మనీలో నిందుకొరకు ప్రత్యేక సమావేశము జరుగుటకు నిశ్చయింపబడెను. మొత్తముమీద నిది అన్ని దేశములును గలసి యోచింపవలసిన ప్రశ్న యగుచున్నది. ఈవిషయమై పరస్పరసహనమును సద్భావమును కుదురునా యను సందియము మాత్రము గలదు. ఇట్టిస్థితిలో అన్ని దేశముల కన్న బీదదగు హిందూదేశము స్థితిని నివారించుమార్గమేమియో గోచరింపకున్నది. రాజప్రతినిధిగారివిషయమై కలకత్తాలో మంచుటించుచు, ఎట్టిప్రయత్నముల నిపుడు సలిపినను వ్యర్థమేయగునని నిరాశ జూపిరి. అటులగుచో, క్లటరుగారిని ఇండియాప్రభుత్వము వారేల పిలిపించుచున్నారో తెలియదు. వీరిసలహా వివిషయమై కనుగొనబడును? ఆసంగతి గూర్చి రాజప్రతినిధిగా రేసంగతిని దెలుపరయిరి. హిందూ దేశమునం దిపుడు బాంకింగు విచారణ జరుగుచున్నది. వీరికి సలహా నిచ్చుటకుగాను, విదేశముల నుండి బాంకింగు నిపుణులను విశేషపుఖర్చు బెట్టి, ప్రభుత్వమువారు తెప్పించిరి. వీరిపుడు చెన్నపురికి వచ్చి, పరిస్థితులను కనుగొనుచున్నారు. నిన్నటి దినము చెన్ననగర ఆర్థికసంఘ యాజమాన్యము క్రింద సినేటుభవనమున జరిగినసభలో, ఇరువురు జర్మను ప్రతినిధులును, ఒక బ్రిటీషు ప్రతినిధియును, ఆర్థికవిషయములగూర్చి తమతమ యనుభవములను దెలిపిరి. జర్మను నిపుణులగు డాక్టరు శ్రీడిచ్చి గారును, జీడిల్సుగారును దెలిపిన సంగతుల జూచిన, జర్మనీ ప్రభుత్వము కడచినసంక్రామమువలన గలిగిన ఆర్థికదుస్థితిని దాటుట కెట్టి ఘనప్రయత్న

ముల సలిపెనో విదితముగను. ముఖ్యముగ ప్రభుత్వ వ్యయము తగ్గించుట, ఆర్థికదృక్పథిని దాటటకు మార్గమని, జర్మనుప్రతినిధి పలికెను. అట్టి ప్రయత్నములు హిందూదేశమున జరుగుటకు వీలుగలదాయను ప్రశ్నగలదు. హిందూదేశమునందయినను జాతీయ ప్రభుత్వ మేర్పడి, ప్రజాభిలాషలు సఫలపడుట కవకాశము గలిగినగాని, ఆర్థికసమస్యలు పరిష్కారము గాంచవని యాశించుచున్నది. సుప్రసిద్ధ భారతీయవర్ణికులు లెంతకాలమునుండియో మొరటెట్టుచున్నను, ప్రభుత్వమువారు మాత్రపు రేట్లను తగ్గిపరచుచు. ఎట్టి యిబ్బంది గలిగినను దీనిని నిలుపుటకే ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. హిందూదేశమునందు ఆర్థికసమస్యయు, రాజకీయ సమస్యయు అవిభాజ్యవసంబంధము గలవిగా నున్నవి. రాజకీయసమస్య పరిష్కారమయిన గాని, ఆర్థికదృక్పథి తొలగినది దోచదు. పాశ్చాత్య దేశములలో ఆర్థికదృక్పథి తాత్కాలికముగ గలిగినను, దానిని నివారించుటకు ప్రభుత్వములు దృఢమగు ప్రయత్నముల నలుపుచున్నవి. పాశ్చాత్య దేశములు సంపదతో తులనగలముందుటచే, తాత్కాలిక నష్టముల నివి సులభముగ భరింపగలవు. హిందూదేశ విడివరకే ఆర్థికదృక్పథముచే అడుగునబడి యున్నది. దీనిని నివారించుటకు, ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రయత్నముల గావించరని, రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము తేటపరచెను. దేశస్వాతంత్ర్య సాధనకై జరుగుచున్న ప్రయత్నములను మాత్రము రాజప్రతినిధిగారు నిరసించి, ఆర్థికదృక్పథి కివియు, ప్రపంచ పరిస్థితులును కారణములని చాటిరి గాని, ప్రభుత్వభాధ్యత ఎంతవరకు గలదో మాత్రము సూచింపరయిరి. స్వరాజ్యసంపాదనప్రయత్నముల వలన, తాత్కాలికనష్టములు కొన్ని గలిగినను, రాజకీయస్వాతంత్ర్యసిద్ధివలన దేశమున కమూల్యమయిన లాభము గలుగుననియు, ఆర్థికదృక్పథము గూడ వెంటనే తొలగుననియు గ్రహించుచో, రాజప్రతినిధిగారి విమర్శనమునందు సారమేమియు గన్పట్టదు. దేశపు ఆర్థికదృక్పథి తొలగిపోవలయునని వాంఛించెడివారు, దేశస్వేచ్ఛను చేకూర్చుటకు తోడ్పడుట యవసరమగుచున్నది. అది జరిగినగాని, ఆర్థికదృక్పథిని నివారించుటకు పాశ్చాత్య దేశములలో జరుగుచున్న ప్రయత్నముల బోలు ప్రయత్నములు హిందూదేశమున జరుగునని యాహించుట కవకాశము లేదు.

ఓరియంటలు సమావేశము

పాటలీపుత్ర మనబరగుచుండెడి పాట్నాలో యీమారు ఓరియంటలు సమావేశము గూడట, కడునాభావ్యముగ నున్నది. పాటలీపుత్రము ప్రాచీన కాలమునందు అఖండవైభవము ననుభవించి, మగధ రాజ్యపుకీర్తిని విస్తరింపజేసెను. ప్రసిద్ధి గాంచిన నశంధవిశ్వవిద్యాలయము బీహారు రాష్ట్రమునందే గలదు. బీహారు ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మింపబడిన నాటినుండియు, దేశమునందున్నతస్థాన మాక్రమించినది. ఓరియంటలు సమావేశము ప్రాచీనకావనములను ప్రాచీనగ్రంథములను పరిశీలించి, ప్రాచీన చారిత్రాంశములను వ్యక్తపరచుటకు బూనుకొనుచున్నది. కాని యిక్కార్యము తృప్తికరముగ నెరవేరుచున్నదని చెప్ప వీలులేదు. ఏలన, ఇంతవరకు

ప్రాచీనపరిశోధన గావించినవారిలో చాలవరకు పాశ్చాత్యులే యగుటచే, వారియూహలు ప్రాచ్య సాంప్రదాయముల కనుగుణముగ నుండక, సస్యమును గ్రహించుట కడ్డుపడుచుండెను. ఇక్కార్యమును భారతీయ పరిశోధకులు నిర్వహింపఁపెనయవసరమధికముగ గలదు. ఇటీవల నీ విషయమై కొంత అభివృద్ధి కలిగినను, యిది ఏమాత్రము చాల దవి చెప్పవచ్చును. ప్రాచీన ఆర్య, బౌద్ధనాగరీకముల గూర్చిన విశేషాంశములను సరియగురీతిని గ్రహించుట కింకను చాలకష్టమి. జరుగవలసియున్నది. సంపత్నమున కొకపర్యాయ మిట్టిసభలు జరిగినచాలదు. సంపత్నము పొడవునను, యిక్కార్యము నిర్వహింపబడుచు, సాంపత్సరిక సమావేశమునందు జరిగిన పనిని గూర్చి విచారించుచు, భవి కర్తవ్యమును నిరూపించు చండవలయును. భారతీయ పరిశోధకులకు తగిన ప్రోత్సాహము గలుగుటలేదు. విశ్వవిద్యాలయము లిందుకు సముచితరీతిని గడంకటలేదు. ఇందుకు వలసిన పరికరము లయినను, పాశ్చాత్య దేశములలో వలె నీదేశమున లభించుటలేదు. ఇట్టి స్థితి త్వరలో మార్పుజెందినగాని ప్రయోజనముండదు. ప్రతిసంవత్సర మొక గ్రంథము నీవిషయమై ప్రచురించవలెనని, సభాద్యక్షులు నెలవిచ్చిరి. ఇంతకన్నను మానవత్రికను నెలకొల్పి, దేశమునందు జరుగుచున్న ప్రాచీన పరిశోధన కార్యమును, కవి పెట్టబడుచున్న నూతన విశేషాంశములను ఈ పత్రిక ద్వారా వెల్లడితయుట యవసరమని దోచును. ప్రాచీన హిందూదేశపరిశోధన విషయమున, జర్మనీమున్నగు దేశములలో జరుగుచున్న పనులు ఈ దేశమునందు జరగకుండుట, మిగుల శోచనీయము. పాట్నా సమావేశము తగిన కార్యక్రమమును నిర్వహించి, అయ్యది నెరవేరునటుల ప్రోత్సహించు గాక యని కోరెదము.

స్పెయినుదేశ కల్లోలము

స్పెయినుదేశము, డిరివెరాగారి మంత్రిత్వము క్రింద, పూర్ణ నిరంకుశపాలనము క్రిందికి వచ్చెను. ప్రజాప్రతినిధిసభ లంతరించెను. విశ్వవిద్యాలయము లచుగంకెను. ప్రజలలో మిగుల ఆనంతృప్తి ప్రబలెను. తుదకు డిరివెరాగారు పదభ్రష్టులు గావించబడిరి. వీరికి పిమ్మట పరిపాలనమునకు వచ్చిన బెరింగరు సేనానిగూడ, సైనిక పరిపాలనమునే కొనసాగించుచు, ప్రజాపరిపాలనమునకు దారిజూపరయిరి. అందుచే ఆనంతృప్తి మిక్కుటమయ్యెను. సమ్మెలు ప్రబలెను. తిరుగుబాటు చెలరేగెను. దీనిని ప్రభుత్వమువారిపుడు ఆణచివేయ గలిగినను, మార్షలు లా ప్రకటించబడినను, దేశమున బెరిగిన ఆనంతృప్తి దొలగునని దోచదు. కారాగృహమునుండి తప్పించుకొనిన, మేజరు ప్రాంకోగారు, తిరుగుబాటుదార్లు స్వేచ్ఛను నెలకొల్పగోరుచున్నారని తెలిపిరి. దీనిని పురికొల్పిన కారణములు దొలగనంతవరకు, స్పెయిను దేశమున తృప్తిగలుగునని దోచదు. ఇకనయినను బెరింగరు ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశ విధానము నంతరింప జేసి, ప్రజాపరిపాలనమును సుస్థిరమగు బునాదులపై నెలకొల్పెదరా యను ప్రశ్నగలదు. ఏనంగతియు త్వరలో చెలియగలదు.

మద్రాసు మెడికలు రిజిస్ట్రేషను చట్టము

ప్రస్తుతపు మద్రాసు మెడికలు రిజిస్ట్రేషను చట్టము ప్రకారము, దేశీయవైద్యులతో పాశ్చాత్య వైద్యులధానావలంబులు కలసి పనిచేయుట, కేరసుగుచున్నది. ఇట్టి పాఠశాలము కేరసుని వెనుక కర్ణయింపబడెను. కాని, ప్రభుత్వమువారిపుడు దేశీయ వైద్యులనుకు చేయూత నొసగుటచే, పూర్వపు ఆంక్ష కర్ణముండదు. అందుచే, ఉభయవైద్యవిధానావలంబులును కలసి పనిచేయుట కవకాశము గలిగించురీతిని, చట్టమును మార్పుచేయుత్తము డాక్టరు టాబుద్దీను సాహెబుగారు శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టెనున్న సవరణ చట్టము చాల ముఖ్యమయినదనుటకు సందియము లేదు. పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రము చట్టములలో, ఇట్టి ఆంక్ష లేకున్నది. మద్రాసు చట్టమునుండి గూడ దీనిని తొలగించుట యత్యవసరమని దోచును.

కామన్సు, ప్రభువుల సభల భేదములు

రంగులచట్టమును మరొకంతకాలము వరకు నిలిపియుంచవలయునను విషయమై కామన్సు సభకును ప్రభువుల సభకును మధ్య తీవ్రవిభేదములు జనించెనని నిన్నటిదినియు తెలిపియుంటిమి. కామన్సు సభవారు యీచట్టపు జీవితము నికమీద పెంచగూడదని, అభిప్రాయపడియుండ, ప్రభువులసభవారు దీనిని పెంచవలయునని గోరిరి. మరల నీవిషయము కామన్సుసభలోకి చర్చకు వచ్చెను. ప్రభు సభానిష్ఠులమును కామన్సుసభవారు నిరాకరించి నటుల, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. దీనివలన ఉభయసభల మధ్య ఎడబాటు మరింత విస్తరించుననుటకు సందియము లేదు.

లాటీప్రయోగము

అహమ్మదాబాదులో జరిగిన లాటీప్రయోగము గూర్చి గుజరాతు న్యాయవాదసంఘమువారు న్యాయస్థానములందు చర్యదీసికొన దలచిరని, వార్త యొకటి చెలుపుచున్నది. లాటీప్రయోగము కనీస బలప్రయోగమని అధికారులచే సమర్థింపబడుచున్నది. కాని యిది గరిష్ఠబలప్రయోగ మని, విదేశీయులుగూడ అంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టి దాడుల చర్యలు ఎంతవరకు చట్ట సమ్మతములో, పరిశీలించినవారు తేరయిరి. గుజరాతు న్యాయవాద సంఘమువారి ప్రయత్నములద్వారా, ఇందలి నిజము బయల్పడునేమో చూడవలయును.

మాళవ్యాగారి అస్వస్థత

పండిత మదనమోహనమాళవ్యాగారు అస్వస్థులుగ నుండుటచే, వీరిని నయిసి జములునుండి యూరపియను వైద్యాలయమునకు మార్చినటుల, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. కారాగృహమున నున్న ప్రధాననాయకులందఱును ఈరీతిని శరీరారోగ్యమును కోల్పోవుచుండుట, శోచనీయము. డాక్టరు అన్నారీగారుగూడ అస్వస్థులుగ నున్నటుల నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టివారి శరీరారోగ్యము విషయమై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహింపవలసిన భాధ్య ప్రభుత్వమువారిపై గలదు.

సాక్షి

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుచేత
శ్రీ కృష్ణవారము 19-వ తేదీని సాయం. 6-17 గం.
శనివారము 20-వ తేదీని సాయం 6-17 గం.

చెన్నపురి కార్యోద్యమ నాగస్వరవాద్య
ప్రదర్శనము

కపటిదినము సాయం 5 గం. వేణుగోపాలచెట్టిపార్కు
నందు పండిత మునుస్వామిశాస్త్రిగారి నాగస్వరవాద్య ప్రదర్శన
నము జరుగును.

బంగళా దోపిడి:—నంగంబాక్కమనందలి హోరిగు
టన్ కోడలనందుగల స్టాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీకి సంబంధించిన
క్లార్కుగారి గృహమున నిన్న రాత్రి దొంగలుచొరబడి 9000
రూ. విలువగల నగలు, ఆభరణాలిరి. పోలీసువారి విషయము
న దర్యాప్తు గావించుచున్నారు.

మద్రాసు కార్యోద్యమ బాలభటుల
సంఘము:—శ్రీ సాయం 5-15 గం. రిప్బలికన్ మున్సిపల్
భవన సమావేశము జరుగును. శ్రీ వియస్. రత్న సభాపతిగా
రు “బాలభటుల దళము పరిపాలన” విషయముగూర్చి ఉపన్య
సింతురు. మేజర్ డబ్ల్యూ. ఇ. యస్. మునిగారు జిల్లా కమిష
నరు అధ్యక్షత వహించెదరు.

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల ఆరేస్తు:—
నిన్నటి సాయంకాలము మద్రాసు జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకుల
బళ్ళమునకు సంబంధించిన యిద్దరు వాలంటీర్లు శ్రీయుతులు
గోపాలనాయకన్ బాలకృష్ణగారు కిషన్ భద్రుడు చల్లారాం
విదేశబట్టుల ఆంగడి ఎదుట పిక్కెటింగు చేసినని పోలీసువారు
వారలను ఆరెస్తుజేసిరి పీ టిబిపురను నిన్న రాత్రి పోలీసుబండి
భానాయకునిచే నేటి ఉదయమున రిహాండు చేయబడిరి.

దక్షిణ యిండియా వైశ్యసంఘము మద్రాసు:-
పై సంఘముయొక్క అవసర ప్రత్యేకసభ, రాబోవు 21 వ
తేదీని సాయంకాలం 5-80 గంటలకు సాందర్భములలో
జరుగును. సంఘముయొక్క కార్యదర్శులలో నొకరు యన్.
రాధాకృష్ణచెట్టిగారి అకాలమరణము పట్ల సాక్షాత్తు తెలియ
జేయుటకు (2) వారిస్థానే మరియొక కార్యదర్శి నెన్నుకొను
టకును, (3) సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమున భారీ
పదిన స్థానములను భర్తీ చేయుటకును యాసభ జరుగును.

తిరువ త్రియూర నందు కలరా:—కార్యోద్యమ
అరోగ్యాధికారి యిటుల ప్రకటన గావించుచున్నారు.
తిరువ త్రియూరు నందును చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదుల
యందును కలరావ్యాధి ప్రస్తుతము వ్యాపించియున్నది. వెనుక
10 రోజులలో కలరావ్యాధి 18 గురికి తగిలి వారిలో 6 గురు
చనిపోయిరి. తిరువ త్రియూరు దేవాలయమునకు వెళ్లగోరు
చారు, అంటువ్యాధి ఆగువరకు పోవలదని యిందుమూలమున
తెలియజేయుచున్నాము.

మద్రాసు కార్యోద్యమ రేడియో సంగీత
కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజు సాయంకాలము 5-80 గం. నుండి 7 గం. వరకు.)
(తిరువల్కేజి పదునరేరున).

కపటిదినము శ్రీమతి సీతమ్మగారు- దక్షిణ యిండియా
సంగీతము- (గాత్రము ఫీడేబతో సహా)
29 వ తేదీని శ్రీ వి. పద్మనాభన్ గారు దక్షిణయిండియా
సంగీతము. (గాత్రము)

రాకపోకలు:—హర్మిజి ప్రభువుగారు కలనలు మా
యిర్ గారితో సహా నిన్న రాత్రి కలకత్తాకు వెళ్లిరి.

ఇ. పాచ్. యం. బహదూరు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు
జనరలు కాకినాడనుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి
వచ్చిరి.

శ్రీ మోతే సారాయగారు వీలూరునుండి నేటి
ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

సి. హెచ్. మాస్టర్ మాన్ గారు వి. సి. యస్. నిన్న
శ్రీ బెజవాడకు వెళ్లిరి.

గవర్నరుగారి పర్యటనము

గజల్ ప్రకటన

డిసెంబరు, 20 తేదీ రాత్రి 9-45 గం కు మద్రాసు విడిచి
21 వ తేదీ యుదయం 9-10 గంటల మెట్టుపాలయము చేరెదరు.
9-45 గంటల మెట్టుపాలయము విడిచి మధ్యాహ్నం 11-30 గం.
ఉదయం 10-11 గంటల మెట్టుపాలయము చేరెదరు. 80 తేదీవరకు ఉదయం 10-11 గంటల
యుదయం. 31 తేదీ సాయంకాలం 4-45 గం కు ఉదయం 10-11 గంటల
విడిచి 6-30 గంటల మెట్టుపాలయం చేరెదరు. రాత్రి 7 గంటల
మెట్టుపాలయం విడిచి 81 తేదీ యుదయం 8-10 గంటల మద్రాసు
చేరెదరు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము సప్లి మెంటు కార్యోద్యమ సభ

(గజల్ ప్రకటన)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సప్లి మెంటులు
కార్యోద్యమ సభ ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ గురువారం సాయంకా
లం 4-80 గంటల వేళకు మండలమున జరుగును.

మద్రాసు సంగీతపరిషత్తు

పై పరిషత్తు సహాయమునకుగాను యీ క్రిందివారు
దినం కనువరచిన మొత్తములు విరాళము లొసగిరిని కార్యదర్శి
దెలుపుచున్నాడు.

రామ్మదురాజుగారు (పోషకుడు)	రూ 500
గో. బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు (పోషకుడు)	500
గో. పి. టి. రాజగోపాల్ గారు (పోషకుడు)	500
బి. బి. పి. యం. యం. మరగప్పచెట్టియార్ గారు (పోషకుడు)	500

శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావుగారి విడుదల

శ్రీయత శనివారపు సుబ్బారావుగారు వేలూరు జైలు
నుండి నేడుదయము 8 గంటలకు విడుదలచేయబడిరి. వీరు నిడద
వోలులో ఆరెస్తు 6 నెలలు కిక్కు ననభరించిరి. ఆరోగ్యము
గతీ యున్నాడు. నేడు మధ్యాహ్నము మద్రాసు వచ్చిరి.
శ్రీమతి జయంతి మారమ్మగారు, శ్రీమతి కొ. తాయా
రమ్మగారు గూడ నేడు వేలూరు స్త్రీల జైలునుండి విడుదల
చేయబడిరి.

శ్రీ యం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టిగారు (పోషకుడు)	500
గో. బి. బి. డి. మునుస్వామినాయకుగారు (యావజ్జీవ సభ్యుడు)	100
గో. బి. డి. యస్. మమారస్వామిరెడ్డియార్ గారు (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
డి. బి. డి. రంగారాయగారు (యావజ్జీవ సభ్యుడు)	100
శ్రీ వెంకటనారాయణరావుగారు (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
కేశరికుమార అధిపతి (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
శ్రీ కే. రాజాఅయ్యగారు (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
శ్రీకృష్ణాతామార్యసారాయగారు (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
శ్రీ. యం. కె. శ్రీనివాసగారు (యావజ్జీవసభ్యుడు)	100
మొత్తము రూ	3800

శ్రీ త్యాగబ్రహ్మసభ-మద్రాసు

పై సభాసభ్యులు గత 14 వ తేదీని ఉదయము త్యాగ
రాజస్వాముల పటముతో మైలాపూరునుండి శ్రీకపాలేశ్వర
దేవాలయమునుండి భజన ఊరేగింపుజరిపిరి. ఈభజన మైలాపూరు
ముఖ్యవిధులలో శ్రీ త్యాగరాజస్వాములవారి కీర్తనలను పా
డుచూ ఊరేగిరి. రాబోవు జనవరి-సంవత్సరం జరుగునట్టి త్యాగ
రాయబ్రహ్మ ఉత్సవమునకుగాను, పైకము విరాళమును వియ్య
మును యితర సామగ్రియును మార్గములో వసూలు చేయ
బడెను.

మూడు 1-30 గంటలకు ఊరేగింపు ముగిసెను. భజన
యందు పాల్గొనిన మూడు 100 నుండి శ్రీ టి. యం. కృష్ణ
స్వామిఅయ్యగారు ముప్పైన్న భోజనము కేట్టిరి. ఈ భజన
యందు విద్యాత్మక ట్రైగరు వరదాచారియార్, సి. ఆర్. శ్రీని
వాస అశ్యాంగార్ గార్లును యితర ప్రముఖులును, ఫిడేలు
వాయింపువారు, మృదంగం, కంజీరా వాయింపువారును
పాల్గొనిరి.

శ్రీ కపాలేశ్వర దేవాలయము ధర్మకర్తయ, దేవా
లయముయొక్క గొడుగు యాభిషేకుగాను నొసగినందులకు పై
సంఘమువారు వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు దెలుపు
చున్నారు.

రెండు మోటారుకార్లు డీకొనెట:—నిన్న రాత్రి
హోనుబిడ్డెగర రెండుమోటారుకార్లు డీకొనెట. అందులో
నొకటి పోలీసు సబిక్ స్పెక్టరు అను కార్యల్లోగారికి చెందినది
రెండవది ట్రైలరుకంపెనీకి (చె.డి.) ట్రైలరుగారికి చెందినది. మో
టారుకార్లు రెండింటిని చాంచల్లము కలిగెను అందున్నవారి
స్వల్పగాయములు తగిలెను. పోలీసువారు విచారణ చేయు
చున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మాలవ్యాగారి అస్వస్థత

హిందూ విశ్వవిద్యాలయమువారి ఆతురత
కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—శ్రీ (వెస్టు ప్రత్యేకవిలే
ఖి) కాకినాడి టెలిఫోనువ్యారా యిట్లు తెలుపుచున్నాడు.
కాకీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులును, అధ్యాపకులును
ప్రిన్సిపాలు ధ్రువాగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై పండితమున
మోహనమాలవ్యాగారి దేహస్వస్థతను గూర్చి ఆతురముదెలుపుచు
వారికి భగవంతుడు తొందరలో ఆరోగ్యము ప్రసాదించుగాక
యని ప్రార్థించుచు, జైనుండి వారిని తక్షణమే విడుదల
చేయుటయే ఆరోగ్యవారావరణము కాగలదని తమ విశ్వాసము
ను వెల్లెమ్మచు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత జనహర్లాత్ ప్రభుతులు

నిరశనదీక్ష నవలంబించుట
జైల్లలో కొరడాచేటు లొసగుటంగూర్చి
నిరసన తెలుపుటకు

మాలవ్యాగారును గవర్నరుకు లేఖ వ్రాయుట
అలహాబాదు, డిసెంబరు 18:—పైనిజైలులో పం
డిత జనహర్లాత్ నెహ్రూ, నారదసింగ ఆర్. యస్. పం
డిట్ సమ్యక్ మహమ్మద్ గారలు కొన్ని జైల్లో యిటీవల
కొందరు రాజకీయ ఖైదీలు కొరడాచేటు లొసగుటకు
గూర్చి తమఖండన దెలుపుటకై 3 దినములు నిరశనదీక్ష నవ
లంబించిరిని తెలియుచున్నది. జైల్లో కంజీ నవయోగించు
టంగూర్చియు ఆక్రమతమకొరడాచేటు తీయవలెనని ఇకాస్పెక్టరు
జెవరలాసిగ ఉత్తరువును గూర్చియు పండిత జనహర్లాతు
గారు నూపరింపెంజెంటునకు లేఖవ్రాసిరి. అది ఉన్నతోద్యోగి
గుల కంపణిదినది. పండిత మాలవ్యాగారును సర్ జార్జి లాంబర్ట్
గారికి లేఖను వ్రాసిరి. ఇప్పటివరకును జవాబుగాని లేఖ
అందినట్లుగాని బదులు రాలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

రైతులు తమ భూస్వామిని చంపుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 17:—బిసేరుహాలు సబ్ డివిజను
కోర్టుది గ్రామమున 7 మంది గ్రామస్థులు తమ భూస్వామి
యగు విజయలూలు నందిగారిని చంపిరి. దీర్ఘ కాలమునుండి వస్తు
చున్న తగాదాలపల్ల వీర్వదీప విరోధము హత్యకు కారణము.
విజయలూలు నందిగారి కేసును కోర్టులో పడియుండగ పోలీసు
వారు దానినిమాచి సందేహముపై కొందరిని పట్టుకొనిరి. నింది
తులలో నొకరును మండలం తన సేరము నొప్పకొని ఇతర సేర
గుల చేర్లను చెప్పెను. 25 పరగణాల జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగా
రీకేసు విచారించి నిందితు లందరకు జస్మాంతరవాసశిక్ష
విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బి. కె. దత్తుగారు దక్షిణమునకు మార్చబడుట

లాహోరు, డిసెంబరు 18:—భారతదేశసభ బాంబు
కేసునందు జస్మాంతరవాసశిక్ష పొందిన భుకేశ్వర దత్తుగారు
18 వ తేదీ రాత్రి ముల్తాను కారాగృహమునుండి దక్షిణదేశము
నందలి ఒక కారాగృహమునకు పంపబడుటకై ప్రయాణము
చేయబడిరి. వీరు గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్సులో ప్రయాణము
చేయుచుండ మిత్రులు కొందరు వార్డులో వీరిని చూచిరి. పోలీ
సువారు తన్ను మద్రాసుకు తీసికొనిపోవుచున్నారనియు,
తాను ఆరోగ్యముగనున్నట్లు మిత్రులందరకు తెలుపవలయునని
యు దత్తుగారు వారిని కోరిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఎగుమతి, దిగుమతులు తగ్గిపోవుట

నవంబరుమాసపు వ్యాపార ట్రేడ్ లు
కలకత్తా, డిసెం 17:—నవంబరుమాసమునకు కలకత్తా నుండి ఇతర దేశములకు ఎగుమతి దిగుమతులలో వ్యత్యాసము కన్పడు ట్రేడ్ లు కన్పడుచున్నది. దిగుమతులు 4.29 కోట్ల రూపాయల నుండి 8.54 కోట్ల రూపాయలకు తగ్గెను. ఎగుమతులు 7.62 కోట్లనుండి 7.54 కోట్లకు తగ్గెను. ఇదేమాసమునకు పోయిన సంవత్సరపు తక్కువ పరిశీలించినచో దిగుమతులు 4.8 కోట్లను, ఎగుమతులు 5.99 కోట్లను తగ్గుదల స్పష్టమగుచున్నది. (ఫీ. ప్రి.)

కాన్పూరులో ఖాదీవారము

డిసెంబరు 14-21 వరకు జరుగును
కాన్పూర్, డిసెంబరు 17:—డిసెంబరు 14 నుండి 21 వరకు ఖాదీవారమును జరుపుటకు కాన్పూర్ కాంగ్రెస్ కమిటీవారు తీర్మానించిరి. ఈ వారములో ఖద్దరు ఆయుధమును, స్వదేశీ ప్రమాదములు గైకొనబడును. (ఫీ. ప్రి.)

లక్నోలో స్త్రీల డోరేగింపు

విదేశీవస్త్రములను ధరించినవారికి గాజులబహుమానము చేయుటకు
లక్నో, డిసెం 16:—విదేశీవస్త్రములను ధరించినవారికి గాజులబహుమానము చేయుటకు ప్రత్యేకింపబడిన ఈలో కాన లక్నోలో వాజెత్ గంజ్ గుండా స్త్రీల డోరేగింపు జరిగెను. పోలీసులు జోకర్లను కలగజేసుకొనలేదు. (ఆ. ప్రి.)

కాన్పూరులో వాలంటరీ అరెస్టు

కాన్పూర్, డిసెంబరు 16:—పూర్వజానులో యిద్దగు కాంటి నైనులు సేవారామ్ రామ్ మహాగారు సత్యాగ్రహము గావించి అరెస్టుయిరి. బహిరప్రసాద్ డ్యూబే లోటస్ పానీ గారలు సత్యాగ్రహము చేయుటకు పోవుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ. ప్రి.)

కృష్ణకుమార్ శ్రీవాస్తవగారి అరెస్టు

లక్నో, డిసెంబరు 17:—సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెస్ నేతవడకు కృష్ణకుమార్ శ్రీవాస్తవగారు నిన్న యిద్దగు కాంటి నైనులతో సహా అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రి.)

ప్రాంటియర్ ట్రా జడీ ప్రచురణము

ఖిలాఫతు కార్యదర్శిపై రాజుద్రోహనేరము
పెహావర్, డిసెంబరు 16:—ప్రాంటియర్ ట్రాజడీ యను నికేడికను ప్రచురించినందుకు అఖిలభారత ఖిలాఫత్ కమిటీకార్యదర్శియగు అల్లాబక్ష్ యూనస్ గారు 124 నెక్సు క్రింద రాజుద్రోహమునకై విచారించబడుచున్న కేసులో యిద్దగు ప్రభుత్వసాక్షులు ఆగా అల్లాబక్ష్ షెరాజీ గారు (బొంబాయి, సి. ఐ. డి. ఇన్ స్పెక్టర్) ఖిలాఫతుపైతిక సంపాదకుడు మొహిద్దీన్ గారును విచారించబడిరి. బొంబాయిలోగాని లాహూరులోగాని యేదైన కొద్దికు కేసును మార్చవలసినదని ముద్రాయి దరఖాస్తు పెట్టుటచేత రి. తోఖువరకు కేసు వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రి.)

మహారాష్ట్రము

పూనాలో గవ్వవారము జరుపబడినది

పూనా, డిసెంబరు 17:—ప్రసిద్ధ కాంగ్రెస్ నేతవడకు పోరాణ దేశముభోగారికి సంవత్సరము కలనకేక్ష నిధింపబడెను. గవ్వవారమును జరిపిన సందర్భమున నగరములో చాల సభలు జరిగెను. నిన్న జరిగిన బహిరంగసభలో పండితజనార్దన్ గారి ఉపన్యాసము శ్రేష్టమై చాలి పంచి పెట్టబడెను. ఉపన్యాసముగూడ సభలో బహిరంగముగా చదువబడెను. (ఫీ. ప్రి.)

మేజిస్ట్రేటు నిషేధపు టు త్రురుపును బెల్లామ్

పొరులు ఖండించుట
బెల్లామ్, డిసెంబరు 17:—ప్రభాత ఫేరీలను నిషేధించుటకు, పోలీసుల లాఠీ ప్రయోగమును నిరసించుటకును జరిగిన మహాసభకు 15 కేల ప్రాణు హాజరయిరి. బెల్లీగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. ఈ రెండు విషయములను ఖండించుచు తీర్మాన ముహూదింపబడెను.

జాతీయ పతాకాభివందనము

17 తారీఖు ఉదయము ప్రభాత ఫేరీలు జాతీయ పతాకాభివందనము గావించిరి తిరిగి వచ్చుచుండగా పోలీసులు వారిని అపి నలుగురిని అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. ప్రి.)

కలకత్తా న్యాయవాదినంపుము

రామ్ బహారీ విగ్రహ బహిర్యతోత్సవ

బహిష్కారానంతరము
కలకత్తా, డిసెంబరు 17:—కలకత్తా న్యాయవాది సంఘమువారి తీర్మానము నులంఘించి రామ్ బహారీ విగ్రహ బహిర్యతోత్సవమున కేగిన సర్కారు పక్షిలు డా. యస్. సి. బసక్ గారా తత్సంఘాధ్యక్షతకు రాజీనామా నొసగిరి. దానిని న్యాయవాది సంఘమువారు ఆంగీకరించిరి. (ఆ. ప్రి.)
విశేషము, న్యాయవాది సంఘమువారు, తమ తీర్మానము నతికమించి, బహిర్యతోత్సవమున కేగిన న్యాయవాదుల నడవడిని విమర్శించుటకై నేడు సమావేశ మయ్యెదరు. (ఫీ. ప్రి.)

బెంగాలు

12 గురు కాంగ్రెసు పికెటర్లకు శిక్ష

కలకత్తా, డిసెంబరు 17:—బుర్రా బజారులో పికెటింగు చేయుచు రాకపోకలకు నిరోధముగా నుండినందులకు 12 గురు కాంగ్రెసు పికెటర్లు షెరి 50 జరిమానా విధింపబడిరి. జరిమానా చెల్లించనివో నెలకొలుపుటకు నిందితులు ఖైదునీ కోరిరి. పికెటర్లు పోలీసులు తమ్ము కొట్టిరిన చేసిన యారోపణను, మేజిస్ట్రేటు విశ్వసింపక డిప్రీకమిషనరు నిశేధననీ ఆంగీకరించెను.

బుర్రాబజారు పికెటింగు

అద్దగు స్త్రీలును, 80 మంది పురుషులును బుర్రా బజారు విదేశీవస్త్ర దుకాణములకు పికెటింగు చేయుచున్నారు. ఇద్దగు వలంటరీ అరెస్టు చేయబడిరి.

అదనపు పోలీసు వస్తు

డైమండు హార్సు క్రిందనున్న 40 గ్రామాదుల జనము చాలీవారు వస్తుకన్నను 6 మొదలు 10 యింకలగా నున్న అదనపు పోలీసువస్తు విధింపబడినందులకు బాధితులై 24 వరగదాల మేజిస్ట్రేటును కాపస్సు పునర్విమర్శన జేయవలసినదని ప్రార్థన సంప్రదించియున్నారు.

డండం కైలులో కలరా

డండం కైలులో కలరా ప్రారంభమైనదనియు అచటి ముఖ్యుల రాజీయ ఖైదీలు రాజధాని కైలు ఆసుపత్రికి మార్చబడిరిని వంగవాణి పత్రిక తెలియుచున్నది.

ధీరేంద్రనాథునకు శిక్షపై శిక్ష

బారీపాలా, డిసెంబరు 17:—ధీరేంద్రనాథరాయ చాదరిగారు కాలేజి ఆవరణములోని ఆశ్రమప్రవేశ మొనర్చి రి. పి. కో. 448, 306 నెక్సులక్రింద 8 నెలలు ఖైదు విధింపబడిరి. ఇతడు ధీరేంద్రనాథుగారు పికెటింగు ఆర్డీ నెన్సుక్రింద శిక్ష నడధినించుచున్నారు. ఇది తీరినచేత రెండవ శిక్ష ప్రారంభమగును. (ఫీ. ప్రి.)

బేగర్ ఘట్టమున గంజాయిశాల పికెటింగు

నెగరఘట్టము, డిసెంబరు 17:—నిన్న నల్కూరు నలంబేర్లు రాజ్ ఆనంతప్రతాప మహేశ్వంద్రగార్లు సానిక బజారునకు గంజాయి దుకాణమును పికెటింగు చేయుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. మహేశ్వంద్రగారు 70 రెండవ వృద్ధుడు. ఇదేనేరమునకు నేడు 5 గురు వలంటరీ అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ. ప్రి.)

పూర్ణేందు దస్తీదారుగారి అరెస్టు

కలకత్తా, డిసెం 18:—చిటగాంగు పిహారీలో అనువుల బాసిన అత్యంతద్రష్టిగారి సోదరుడును, ఇంజనీరింగు కాలేజి విద్యార్థియు నగు పూర్ణేందుదస్తీదారుగారిని అణచునమునై అరెస్టుచేసిరి. బెంగాలు విద్యార్థి మండలముందు పూర్ణేందుడు ప్రామాణ్యము పహించియుండెను. (ఫీ. ప్రి.)

బీహారులో నొకవలైయొద్ద కాల్పులు

పాట్నా, డిసెం 18:—పోలీసు లొకసభకు చెదరగొట్టబోగా భాక్తామమువద్ద పోలీసులకును ప్రజలకును సంఘర్షణ కలిగెను. కాల్పులు కూడ జరిగెను. కొందరు పోలీసులకును 10 మంది గ్రామస్థులకును చెబ్బులు తగిలెను. (ఫీ. ప్రి.)

తిరుచనాపల్లిలో విడుదలు

క్రిరంగం, డిసెం 17:—జి. ఎస్. నుబ్రహ్మణ్యంగారు (ప. గోదావరి) హెచ్. ఇ. రామారావు (ప. గోదావరి) ఎం. రామారావు (ప. గోదావరి) ఎఫ్. కోటాశ్య, డి. గోవింద రాజులు, వి. సీతారామస్వామి, కె. వెంకట్రాజగార్లు అందఱు సత్యాగ్రహులును, డి. కలగోపాలనాయుడు, వి. అలగేశన (వెన్కటేశ్వరగారికి విద్యార్థి) ఆయ్యును, మునుపటి, ఆర్. శ్రీనివాసరావు, నాయకపిల్ల, కందస్వామి, పి. గోపాలనంది యారు, ఎస్. జి. సోమగార్లు తమకొకత్యాగ్రహులు తిరుచనాపల్లి కైలులునుండి నేడు మధ్యాహ్నము విడుదలయ్యెదరి. (ఫీ. ప్రి.)

నిఖిలభారత ప్రాచ్యపరిశోధక మహాసభ

బీహారు గవర్నరుగారు ప్రతినిధుల ఆహ్వానించుట

భారత దేశములో పురాతనవస్తుపరిశోధనయందు

కలిగిన యభివృద్ధి వివరణము

పాట్నా, డిసెంబరు 17:—భారత విశ్వవిద్యాలయములనుండియు, జ్ఞానాభివృద్ధియే ఆదర్శముగా గల సంఘముల నుండియు ప్రతినిధులుగా విచ్చేసినవారి యెదుట బీహారుగవర్నరుగారు నిఖిలభారత ప్రాచ్యపరిశోధకమహాసభను ప్రారంభించిరి. కేంబ్రిడ్జి, ప్యారిస్, జోన్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులును, అంగ్లదేశపు రాయల్ ఏషియాటిక్ సొసైటీ ప్రతినిధులును సభకు విచ్చేసిరి. దర్బంగా మహారాజులంగారు, సర్ ఎడ్వర్డుగిల్బెటు, సర్ బార్డ్లీగ్రీసన్ గారలు సభకు జమును కొరచు న్నారెరి.

సభను ప్రారంభించుచు బీహారు గవర్నరుగారు యిట్లు చెప్పిరి:—

పాట్నా పక్షమునను, బీహారు ప్రజలపక్షమునను మీటి మహాపూర్వకములగు ఆహ్వానముల నందకీయుచున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో ప్రాచీన వస్తుపరిశోధనకు యంతమేని సాహజీ ముకలదు. నలంద, పాటలీపుత్రమున నవి రెండు రంగులములు, ఈవోధన మొదలుపెట్టిన మొదటిరోజులలో ఏరోపియ విద్యాలనులే ఈ పరిశోధనయందు పాల్గొనుచుండినను తరువాత భారతీయులకూడ హెచ్చుగానే పాల్గొనదొడగిరి. 60 సంవత్సరముల క్రింద డాక్టరు భాన్ దాజీగారు యావిషయములో ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. ఈ 20 సంవత్సరములలో భారతీయు లత్యంత శ్రద్ధ వహించుచు పరిశోధన చేయుటయందు గౌరవము గాంచిరి. ఈ సభయందుకు నిదర్శనము. తమ విద్యావ్యాసంగములయందు కీర్తిగాంచిన వారి విషయమై పాట్నావారసుకు మేము గర్వపడుచున్నాము. అంగ్లదేశములో పరిశోధనకు గల యవకాశములు భారతదేశమునందు లేవుకాని కలకత్తా నిశ్చ విద్యాలమును ననుసరించి యితర విశ్వవిద్యాలయములు గూడ పరిశోధనకు వీలయినంత ప్రామాణ్యము నొసంగుచున్నవి. ప్రజలు గూడ మెల్లగా తమ బాధ్యతలను గ్రహించుచున్నారు. ఇది మనకు అనుభవనీయమౌత్పత్తికము. ఉదాసీనభావమునహించుచు మన మారకండబాలము. ధనికులు యావనికి ద్రవ్య సహాయము చేయవలెను. విశ్వవిద్యాలయములకు గూడ ద్రవ్య సహాయము చేసి వానిచే సంపన్నులు ప్రకృష్టమైనవనిని చేయు చవలెను.

సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసము

సభాధ్యక్షుడు రాయబహద్దూర్ హీరాలాలుగారు పరిశోధనయందు ప్రాచ్యవిజ్ఞానమునందలి ప్రతిభాఖండమును చేయవలసిన పరిశోధన చాలకలదని మదితెను. ఈ సభవారు సంవత్సర సంచిక నొకదానినైనను ప్రకటించిన బాసండునని చాలమంది తలచుచున్నాడు. ఆల్బెర్టులడీ, ఆంధ్ర సాహితీ, యను కాస్త్రములలో చేయబడినది విశేషముగా కలదు. ఇది సాధారణముగా జరుగనికాదు. ఇతరఖండములయందలి విద్యాలముల సాయముగూడ దీనికి కావలెను.

ప్రభుత్వధనమున నిందు

గవర్నరు మెంటు పహానులో గవర్నరును, వారి భార్యయు ప్రతినిధులు విందొసంగిరి. (ఆ. ప్రి.)

ఆసియాఖండ విద్యావిషయక మహాసభ

కానీలో జరుగు నభివృద్ధి ప్రముఖులు రానుండుట

కానీ, డిసెంబరు 17:—జపాను విద్యాసంఘము ప్రధానదైర్ఘ్యగను నోగూహిగారు 6 గురు వచ్చే హితులతో కానీలో 28 తారీఖున జరుగు ఆసియాఖండ విద్యావిషయక మహాసభకు వచ్చుచున్నారు. బీహారుండి యిద్దగు వచ్చుచున్నారు. అందులో పీచిగు ఎకాడ మిలో చేరిన కే. యమ్. హొంగుగారు ఫిలిప్పైన్ ద్వీపమునుండి 9 గురు వచ్చుచున్నారు. కానీ నరేక హొలలో (వెంట్రలు హిందూ స్కూలు) ఒక పందిరి వేయబడును. ఆ సమయమున అఖిల భారత విద్యా విషయక ప్రదర్శనముగూడ జరుగును. బీహా దేశపు చిత్రపటములకు ఒక చీనా వాస్తవ్యుడు తెచ్చుచున్నాడు.

డిసెంబరు 27 తారీఖునుండి 30 వరకు అఖిల భారత మహాస్మృతి విద్యా విషయక మహాసభ జరుగును. (ఆ. ప్రి.)

దివ్యజ్ఞాన సమాజ మహాసభ

కానీలో డిసెంబరు 25 నుండి 30 వరకు దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారి మహాసభ (ధియోసాఫికల్ కన్వెన్షను) జరుగును. (ఆ. ప్రి.)

వ్యాయామ క్రీడలు-క్రికెట్టు

సింహళ మునందు విజయనగరం జట్టు

పల్లికు పాఠశాల జట్టుతో పోటీ డ్రాయగుట కొలంబో, డిసెంబరు 16:—విజయనగరం జట్టుకును, సింహళ మునందు పట్టుకు పాఠశాల జట్టుకును జరిగిన క్రికెట్టు పోటీ డ్రాతో ముగిసెను. పోటీ అంత్యసమయమున పోటీ మిగిల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. పల్లికు పాఠశాల జట్టు మొదటి ఇన్నింగసుందు 121 పరువులు చేసి, జమిక్రమగారు 48 పరువులును ఫర్నాండ్ గారు 19 పరువులు చేసి.

మొదటి విజయనగరం జట్టువారు 4 సార్లు 108 పరువులు చేసి, ఇన్నింగసు వదులుకొనిరి. మహారాజామార్ గారు బాగుగా ఆడి 51 పరువులు చేసిరి. సి. ఆర్. నాయుడుగారు 87 పరువులు గావించిరి. పాఠశాల జట్టువారు ఓటమిని తప్పించుకొనుటకు 202 పరువులు చేయవలసియుండెను. ఆటముగియుటకు 125 నిమిషములుండెను. అసమయమున పాఠశాల జట్టువారు తమ రెండవ ఇన్నింగసు ప్రారంభించిరి. సి. కే. నాయుడుగారు అద్భుతముగా బాటుచేసి 4 పరువులకే ముగియించిరి. అవుటు గావించిరి. గులాము మహమ్మదు గారు మరీ 5 సార్లు 5 పరువులకే అవుటు గావించిరి. స్వల్ప పరువులకే 7 గురు అవుటు అయినందున పాఠశాల జట్టువారు ఓడింపబడుదురని ఎంచుకొనెను. కాని యాఫ్. సి. డి. సారంగారావు, విజయేశ్వరగారును నిరర్థకముపడక ధైర్యముతో వ్యక్తముగా పోటీ డ్రాయ అనలుల చేసిరి. వీరిరువురు 50 పరువులు చేసిరి. పోటీ ముగియునపుడు పాఠశాల జట్టు 8 సార్లు 70 పరువులు చేసిరి. పాఠశాల జట్టు పోటీ డ్రాయగుటకుల గావించుట మిగుల ప్రశంసనీయును.

* * *

లాన్ టెన్నిసు

రాజమండ్రి టెన్నిసు పందెములు (ఒకవిలేజ్)

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 15:—రాజమండ్రి హిందూ సమాజము యాజమాన్యమున జరుగుచున్న టెన్నిసు పోటీల మరి కొన్ని ఫలితములు క్రింద బొందుపరచబడియున్నవి.

పురుషుల డబుల్సు

వి. పాపయ్యకాశ్రీ జట్టు, రామచంద్రాపురం రాజా జట్టును ఓడించిరి. 6-4; 6-1 కే. రాజరత్నం, డి. రామిరెడ్డి గార్లు, రాఘవన్, రామానుజాచారిగార్ల నోడించిరి. 6-2; 4-6; 6-0

టి. రామలింగస్వామి, భావ్యంగార్ల పాపయ్యకాశ్రీ జట్టును ఓడించిరి. 7-5; 6-2.

* * *

బిలియర్డు

రాజమండ్రి పందెములు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 16:—హిందూ సమాజమువారిచే జరపబడుచున్న బిలియర్డు పందెములందు యం. వి. కాశ్రీగారు, కే. యల్. యల్. రావుగారిని ఓడించిరి. సెమి ఫైనల్సునందు డి. చలపతిరావుగారు, కే. వెంకట్రాజుగారిని 98 పాయింట్లతో ఓడించిరి.

* * *

బిలియర్డు

ప్రపంచ శ్రేష్ఠుడగు ఆస్ట్రేలియా ఆటగాడు

దక్షిణ, డిసెంబరు 17:—నిన్నటిదినము లండనులో జరిగిన అంతర్జాతీయ బిలియర్డు పందెములలో నాస్ట్రేలియా దేశపు యాటగాడు థిన్స్ ప్రపంచ శ్రేష్ఠుడయ్యెను. అతడు 8902 "ప్లేకు" చేసెను. (బి. ఆ. వై.)

సేలంభూస్వామి కాల్యబడుట

తెలంగాణ, డిసెంబరు 17:—సేలంజిల్లా రాయకొల గ్రామవాస్తవ్యులను భూస్వాములును ధనవంతులును అగు గోవిందరాజు మొదలిగారు తన ఇంటిలో నుండగా నవంబరునెల 20 వ తేదీ రాత్రి ఎవరో కొందరు తన ఇంటిలో ప్రవేశించి అతనిపై తుపాకీ కాల్చిరి. మెడపై గాయము తగిలెను. గ్రామములు వచ్చి వారిని అగ్రామమునందున్న వైద్యులకు తీసికొని పోయి కాని అద్భుత గాయము చూసినందున తెలంగాణ వైద్యులకు తీసికొనిపోయిరి. వీరి మెడలోనున్న తుపాకీ గుండు వెలుపలికి తీయబడినది. అయినను వీరు అపాయకరముగ నీలియందున్నారు. (ఆ. వె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మొదటికలు పరీక్షా ఫలితములు

ఇటీవల జరిగిన మొదటికలు పరీక్షలందు యీ క్రింది రిజల్టుల నెంబర్ల వారు కృతార్థులైరి.

ప్రథమ యం. బి. డి. యస్. పరీక్ష

1 వ భాగము:—168 165 186 194 197 208 204 206 209 216 228 280 288 285.

2 వ భాగము:—241 247 272 278 281 287 299 310 312 324 386 389 355.

అఖరు యం. బి. డి. యస్. పరీక్ష.

1 వ భాగము:—427 440 448 447 448 456 465 497.

2 వ భాగము:—501 518 519 548 544 558 560. యల్. యం. యస్. డిగ్రీకి అర్హులుగా నిర్ణయింపబడినవారు 477 497 589 558 559.

అఖరు యల్. యం. యస్. పరీక్ష.

1 వ భాగము:—452 455.

2 వ భాగము:—485 492 505 552 554.

మద్రాసు గుట్టపుపందెములు

నిన్నటి ఫలితములు

లహోర్ స్టేటు

మద్రాసు, డిసెం 18:—(5 ఫర్మాంగులు) పాపి సి. హెచ్. వార్లమలేగారి గుట్టము 1 వాజిబేగ్ యుజి. రంగలాగారి గుట్టము 2 నియట్ ఆక్రిట్ మరేగారి గుట్టము 3 డివిడెండు రూ 42 గెలవిన గుట్టమునకు రూ 21 స్టేకు. 2,8 గుట్టముల స్టేకులకు రూ 104, రూ 99.

యప్పనా స్టేటు

(5 ఫర్మాంగులు)

కాలిగులాన్ టెన్సు (హాజీ సర్ ఇన్నీలునేటుగారి గుట్టము) 1 సాచ్ ఫేర్ (మిర్ మహదీఖాన్ గారి గుట్టము) 2 డివిడెండు నోవగబడిన మొత్తము: రూ 80 గెలుపునకు రూ 19 స్టేకునకు రూ 24 రెండవగుట్టము స్టేకునకు.

మందాసాకవ్ 1 వ డివిజను

(6 ఫర్మాంగులు)

మాస్టర్ (యల్. కె. ఇరానిగారి గుట్టము) 1 సర్దార్ (యల్. హెచ్. మహదీ సలిగారి గుట్టము) 2 కరీఫ్ ఖాన్ (యం. గానిగారి గుట్టము) 3 డివిడెండు నోవగబడిన మొత్తము: రూ 52 గెలుపునకు రూ 26 స్టేకునకు 2,8 గుట్టముల స్టేకులకు రూ 84 67.

ట్రెయినర్స్ స్టేటు

(1 1/2 మైలు)

ఆరంజి పిప్పిక్ (మ్యూమాన్ సాండర్స్ గుట్టము) 1 యెర్రెత్తు (మర్రిగారి గుట్టము) 2 ఫెయర్ ఆజ్ (బి. యక్ భార్గవాగారి గుట్టము) 3 డివిడెండు నోవగబడిన మొత్తము: రూ 22 గెలుపునకు రూ 15 స్టేకునకు 2, 8, గుట్టముల స్టేకులకు రూ 31, రూ 26.

మందాసాకవ్ డివిజను (2)

(6 ఫర్మాంగులు)

సివరాజ్ (యం. పి. జలిల్ గారి గుట్టము) 1. వాండర్ (పి. జి. రంగలాగారి గుట్టము) 2. బరిక్ (హెచ్. కదునన్ గారి గుట్టము) 3. డివిడెండు యివ్వబడిన మొత్తము: రూ 201 గెలుపునకు రూ 51 స్టేకునకు 2, 8 గుట్టముల స్టేకులకు రూ 38, రూ 52.

గిండి స్టేటు

(ఒక మైలు)

హజీమా (సి. టి. మూర్తిగారి గుట్టము) 1 ఫర్నెండు (యల్. పి. బహదీగారి గుట్టము) 2 మూడెండు (మిర్ మహదీ అలీగారి గుట్టము) 3 డివిడెండు యివ్వబడిన మొత్తము: రూ 29 గెలుపునకు రూ 16 స్టేకునకు, 2, 8 గుట్టముల స్టేకులకు రూ 25, రూ 25.

గుట్టపుపందెముల సందర్భముల ప్రమాదము

మద్రాసు, డిసెం 18:—నిన్నటికొజాన గిండిలో మద్రాసు గుట్టపుపందెముల జరుగుచుండు సమయమున, నాల్గవ పందెములో పగిలిన ప్రిన్స్ లెలిగినియను గుట్టము భీతిజెంది మార్గముచుట్టునుండి కంపెను తన్నెను. ఈ గుట్టముపైని స్వాగతే చేయించుకొని నెల్లను అను బాక్ క్రిందపడి తీవ్రగాయములు తగిలెను. చికిత్సకుగాను యిరనిని ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

మొదటికలు పరీక్షా ఫలితములు

ఇటీవల జరిగిన మొదటికలు పరీక్షలందు యీ క్రింది రిజల్టుల నెంబర్ల వారు కృతార్థులైరి.

ప్రథమ యం. బి. డి. యస్. పరీక్ష

1 వ భాగము

156 158 to 162 164 166 to 170 172 173 176 178 to 182 184 185 187 to 190 192 193 195 196 198 199 202 205 207 208 211 to 215 220 to 222 224 to 229 234 236 237 240.

2 వ భాగము

237 243 245 246 250 252 253 255 257 261 266 267 269 280 282 to 286 288 289 295 297 300 303 306 309 313 317 323 328 331 340 to 344 349 350 352 359.

ద్వితీయ యల్. యం. యస్. పరీక్ష

315 347.

అఖరు యం. బి. డి. యస్. పరీక్ష

1 వ భాగము

429 to 437 439 442 445 446 449 to 451 453 454 457 to 459 462 468 470.

2 వ భాగము

478 481 488 490 498 500 502 504 506 509 514 518 525 528 529 535 538 549 556 557.

యల్. యం. యస్. డిగ్రీకి అర్హులుగా నిర్ణయింపబడినవారు

482 484 503 520 524 527 540 546 571.

అఖరు యల్. యం. యస్. పరీక్ష

1 వ భాగము

425 426 428 438 441 444 460 461 463 to 465 469 471 to 474 476.

2 వ భాగము

473 480 489 491 499 510 515 517 536 537 642 551 565 566 570 572 577 578.

పోలాపూరు టైటిల్

మరణపందెనలను రద్దు

చేయవలయునను విన్న పములు

అహమదాబాదు, డిసెంబరు 17:—పోలాపూరు టైటిల్ కు విధింపబడిన మరణపందెనలను రద్దుచేయవలయునని కోరుతున్న అహమదాబాదు మిల్లియన్ గునుల సంఘమువారు మరి 12 వర్తక సభలు సార్వభౌమునకు, ప్రధానామాత్యునకు, కామన్వెల్త్ అధ్యక్షునకు ఇండియా మంత్రికి, రాజప్రతినిధికి, బొంబాయి గవర్నరుకు ఫెన్స్ గుబ్రాకేస్, బాక్ రోక్సులను గార్లకు తంతు వార్తల నంపిరి.

క్రీస్తు సేవాసంఘపు అధ్యక్షుని వినతిపత్రము

పూనా, డిసెంబరు 17:—పోలాపూరు టైటిల్ కు విధింపబడిన మరణపందెనలను రద్దుచేయవలయునని కోరుటకై పూనా ప్రజలు క్రీస్తు సేవాసంఘపు అధ్యక్షులకు రెవరెండు విన్స్ గారి అధ్యక్షులకు సమావేశమైరి. అసభ యం దామోదించబడిన తీర్మానమును రెవరెండు విన్స్ గారు రాజప్రతినిధికి పంపిరి. పార్లమెంటు సభ్యులును, మరణపందెనలను రద్దుచేయనివయ్యమై నియమించబడిన ఉపసంఘపు అధ్యక్షులును అగు రెవరెండు జేమ్స్ బార్ గారికి రెవరెండు విన్స్ గారు ఈ తంతువార్త పంపిరి:—పూనాలో నీ అధ్యక్షులకు ఒక పౌరసభ జరిగినది. పోలాపూరు ఖయిదీలకు విధింపబడిన మరణపందెనలను రద్దుచేయవలయునని రాజప్రతినిధిగారిని కోరుతున్న ఒక క్రీస్తుమత ఒక తీర్మానము గావించబడినది. ఈ ఖయిదీల సేరము విషయమై హైకోర్టు స్వామయూర్తలలోనే భిన్నాభిప్రాయము లున్నవి. వీరు ఒక తేజ సేరస్తులయినను తాత్కాలికావేశముననే సేర మొనర్చినవారే గాని దృఢసంకల్పముతో సేర మొనర్చినవారుకారు. క్రైస్తవుల మగు మనము అవిషయమున తుమాషము చూపవలసియున్నది. మీరు బెన్ గారితో సంత్రుంచి ఈ మరణపందెనలను రద్దు అగునట్లు కృషిసలుప ప్రార్థించుచున్నాను. (ఆ. వె.)

కరాచిలో అగ్ని ప్రమాదము

మునిసిపలు కౌన్సిలరుపై తేబడిన ఛార్జి

త్రోసివేయబడుట

కరాచి, డిసెంబరు 17:—జూలై 29-వ తేదీని కరాచి త్రోళ్ల గిడ్డంగిలో అగ్ని ప్రమాదము జరిగినది. కరాచిలో త్రోళ్ల ఎర్రకుమును, మునిసిపల్ కౌన్సిలరునగు గులాం హైదరు బుందార్ల గారు దీనికి కారకులను పందేవాముపై వారిమీద కేసు లేబడినది. సేర నిరూపణము తగినంత సాక్ష్యము లేనందున కరాచి మాజీ ప్రీటుగారు కేసును త్రోసివైచిరి. (ఆ. వె.)

ఆరెస్టులు-శిక్షలు

బొంబాయి

ఎస్పీ నేడు మైదానమున వలంటీర్ల డ్రిల్లు నిమేగింపబడుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 15:- ఈ దినం సాయంత్రము గావించబడిన ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారము ఎస్పీ నేడు మైదానమున కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు గాని తదితరులు గాని కానవచ్చును తప్ప యెవ్వరను డ్రిల్లు చేయుట బాధ్యతీయముగా మన్ననకార్యములను నిషేధించుచు ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటువారు గావించిన నిషేధపు టు తరువును రెండునెలల వరకును దీర్చికరించుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

దెబ్బలుతిన్న బంగారీ పికెటరు

బొంబాయి, డిసెం 15:- నిన్న ఇక్కడ పార్సీలచే దెబ్బలుతిన్న బంగారీ పికెటరు ఆనుపత్రిలోనే యున్నాడు. కొంచెము మేలుగా నున్నది.

జవహర్ దినము

కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున గాక వ్యక్తులు నేడు జవహర్ దినము జరిపిరి. 8 పిల్లలు మాత్రమే యున్నది.

10 పికెటర్లకు శిక్ష

బొంబాయి, డిసెం 15:- ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు 10 మంది పికెటర్లకు 6 నెలలు కఠిన శిక్షను రు 50 జరిమానా యు విధించాడు. అదే మేజిస్ట్రేటు బాబూగణూ దినమున ఆరెస్టుచేయబడిన మరొక మువ్వరకు 6 నెలల కఠిన శిక్షను రు 50 జరిమానాయు విధించెను.

నేటి పికెటింగు

పికెటింగు కార్యక్రమము నిలుపుతే సాగుచున్నది. బోరిబందర్ దుకాణము లన్నియు నేడు తీవ్రముగా పికెటింగు చేయబడెను. భయపత్రిక వ్రాసినందుల కొకడు ఆరెస్టుచేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

సింధురాష్ట్రము

ప్రభాతభేరిలపై నిషేధము

లక్ష్మీదేవిగారికి శిక్ష

హైదరాబాదు, డిసెంబరు 15:- పికెటర్లలో కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు లక్ష్మీదేవిగారును, మరి కొందరును, పోలీసు నిషేధపు టు తరువు నుల్లంఘించి ప్రభాత భేరిలగాని పోవుటచే ఆరెస్టుచేయబడిరి. లక్ష్మీదేవిగారికి 8 నెలలు వైదు విధింపబడెను. ఆమెను హైదరాబాదు సెంట్రలు జైలుకు కొనివచ్చినారు. సింధురాష్ట్రమున జైలుకుపోయిన స్త్రీ సత్యాగ్రహులలో ఈమె ద్వితీయ, ప్రథమురాలు గంగాదేవి ఇతరులకు మెట్రికువిద్యార్థి పికెటర్లగు నియంతగా నేర్పడినాడు.

15 మంది వాలంటీర్లకు శిక్ష

నయరావ భారతపథ వాలంటీర్లు 15 మంది మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 12 వ తేదీని నిషేధలమును నిక్రమించినందులకు ఆరెస్టుచేయబడినవారు 4 నెలలు మొదలు 6 నెలలవరకు వేర్యరు ఖైదు విధింపబడిరి. వీరిలో ఒక్కరికితప్ప 14 గురికి "బి" తరగతి యొనబడినది.

డా॥ చేతురామ్ గారి అస్వాస్థ్యము

డా॥ చేతురామ్ గిద్దానిగారు రెండు సంవత్సరముల వైదు విధింపబడినవారింకను కరాచి నర్సింగుహోమనూదేయున్నారు. ఆనారోగ్యవింకను వీడిపోతున్నది. 12 వ తేదీ సింధురాష్ట్రమున డెల్టెలను చేతురామ్ దినము జరుపబడెను. వీరికి దీర్ఘాయువు ప్రసాదించుగాక యని దైవమునకు ప్రార్థన లాసగ బడెను.

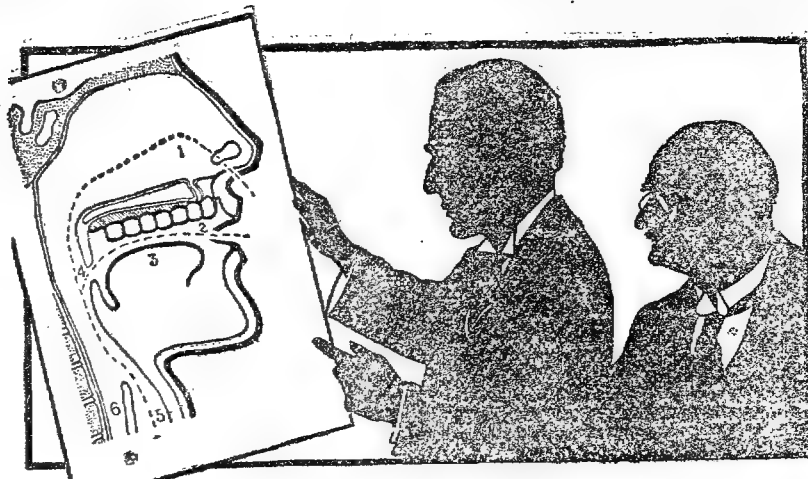
సుక్కురులో విదేశీ ప్రదర్శనము

క్రిస్టును నెలవులలో సుక్కురు కలెక్టరు విదేశీ పరిశ్రమలకు ప్రోత్సహ మొనగుటకై విదేశీ ప్రదర్శనము నేర్పాటు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

కర్ణాటకము

జనాభాబహిష్కారము-వలంటీర్లకు శిక్షలు

భార్యూరు, డిసెంబరు 15:- ములందున జనాభా బహిష్కార ప్రచారమునకై ఆరెస్టు చేయబడినవారికి మువ్వరికి నిన్న 8 నెలలకఠిన శిక్షను, రు 50 జరిమానాయు విధింపబడెను. జరిమానా చెల్లించనివో, మరి 8 వారములు ఖైదు. మరి 5 గురిపై తేబడిన కేసు లే పటికి వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

గొంతునొప్పికి శ్వాసకోశ సంబంధమును వ్యాధులకు నివారణి

మీరు శ్వాసమాలము గా వివక్రియలను నెట్లు లోని? పీల్చుచుండిరో, ఆలగననే మందున కూడ లోనికి పీల్చుదగును. అది లోని క్రిమిలకు నాశనమొనర్చి బాధకొందిన ప్రదేశముల నుపశమనము గలిగించును. పెప్స్ ఒక్కటియే వైవిధ్యముగా నుపశమనము గలిగించగలది.

పెప్స్ బిల్ల గొంతులో వేసుకొనినవెంటనే బొమ్ములో కనుపరచినవిధమున పొగబిడువులు బయలుదేరి శ్వాసగొట్టుము క్రిందుగా శ్వాసకోశములలోనికి పీల్చుబడును. ఇకర మందులు అనగా ద్రవపదార్థములు గొంతులో పోసిన కడుపులో మాత్రం చేరును.

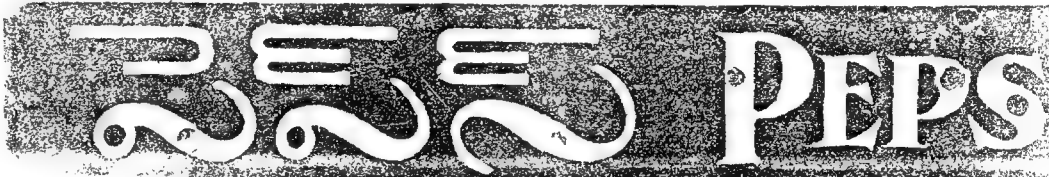
పెప్స్ గొంతునాళములను బలపరచి కఫమును తెగగొట్టును. శ్వాస కట్టియిబ్బందులు గలుగనీయుదు. దగ్గు, జలుబు, పడిమ, అమ్ముపడికము, ఉబ్బసము మొదలైన వ్యాధులు రాకుండ కాపాడును. వ్యాధి నూచన కనబడినవెంటనే తొలచివేయుదు. శ్వాసకోశ సంబంధమైన వ్యాధు లెవ్వియు రాకుండ పెప్స్ ను నేనింపుడు.

మందు లంగళ్లన్నిటియందును రు 1/- వెల కమ్ముబడును.

వజ్రెంటు:-

దా దా అండు కో,

చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

బెంగాలు

ముసల్మాన్లకవికి శిక్ష

కలకత్తా, డిసెంబరు 25:- ముప్రసిద్ధ బెంగాలీ ముసల్మాన్లకవి కాజీనజారుల్ ఇస్లాముగారికి "ప్రళయ శిఖ" అనుగేయసంపుటమును రచించి రాజద్రోహ సేరము గావించెనని ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు 6 నెలలు కఠిన శిక్షను విధించెను. మేజిస్ట్రేటు తన తీర్పులో గ్రంథము నిష్పందేహముగా రాజద్రోహకరమనియు, ప్రకృతాధికారలపైకి యువజనమును ప్రేరేపుచున్నదనియు పవించెను. (ఆ. ప్రె.)

సంత్రగాచీలో 12 మంది వలంటీర్ల ఆరెస్టు

కలకత్తా, డిసెంబరు 15:- పోలీసులు సంత్రగాచీ సత్యాగ్రహశిబిరముపై దాడి వెడలి, 12 మంది వలంటీర్లను ఆరెస్టు చేసి, వస్తువులను సంగ్రహించి గృహమునకు తాళము వేసికొని పోయిరి.

బుర్రాబజారులో పికెటింగు 8 మంది ఆరెస్టు అగుట

బుర్రాబజారులో 15 మంది స్త్రీలును, 80 మంది పురుషులను విదేశీవస్త్రు దుకాణములను గిడ్డంగులను పికెటింగుచేయుచున్నారు. ఇతర చోట్లకు సకలసంపుటలో దీనివలన మాంద్యము గలిగినది. 8 మంది వలంటీర్లు ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

అక్రమప్రవేశమునకు వలంటీర్లకు శిక్ష

కలకత్తా, డిసెంబరు 15:- బెంగాలు రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘపు వలంటీర్లు 7 గురు కాలికాపురమున జమీందారు గృహవరణములోనికి అక్రమప్రవేశ మొనర్చిరి పి. కో. 449, 188 తెక్సు నులక్రింద 4 నెలలు కఠిన శిక్షను విధింపబడిరి. 19 మంది నిర్దోషులని వదలివేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

తమిళనాడు ఉప్పసత్యాగ్రహము

ప్రజలపై లాఠీప్రయోగము 16 ఆరెస్టులు

తమిళనాడు, డిసెంబరు 15:- తమిళనాడు అధికారులకు తెలియజేసేయే 7 స్థానములందు లవణశాసనోల్లంఘనము సమిష్టిగా జరుపబడెను. పోలీసులు జనసమూహములను చెదరగొట్టి 16 ఆరెస్టులు జేసిరి. లాఠీప్రయోగమువల్లన ఆ సేకులకు దెబ్బలు తగిలెను. (ప్రీ. ప్రె.)

అమృతనరు పత్రికాలయముల

సోదా

"అకాలి" "క్వీర్తి" పత్రికలు

లాహోరు, డిసెంబరు 15:- "అకాలి" "క్వీర్తి" పత్రికాలయములను పోలీసువారు వేరువేరు చుట్టుముట్టి కొన్ని గంటలసేపు సోదాచూచిరి ఆమృతనరుమునుండి వార్తవచ్చినది. పోలీసులు పురమునం దంతన గడ్డు తిరుగుచున్నాడు.

మహమ్మదీయ లక్ష్యాధికారికి

"బి" తరగతి

మైజుల్లాఖానుగారు

లాహోరు, డిసెంబరు 15:- మైజుల్లాఖానుగారు బన్సునుండి జాతీయపట్టభద్రుడు, క్రీ. ప్రా. కో. 103 సెక్స్ క్రింద 1 సం॥ ఖయ్యు ననుభవించుచున్నవారు లాహోరు సెంట్రలు జైలునందు ఉచిత మర్యాద నందుటలేదని తెలియుచున్నది. ఖానుగారికి 15 లక్షల రూప్యముల అస్తిగలదు. పుత్రికమ్మ గాకనే రు 2000 కిన్లు కెల్లించుచున్నారు. వీరిని "బి" తరగతిలో నుంచినారు. స్థాయివాది మూలముగా పంజాబు ప్రభుత్వమున కీవిషయము తెలియజేయడమైనది. ఫీ. ప్రె.

పెషావరు పికెటర్లకు శిక్ష

పెషావరు, డిసెంబరు 15:- పోలీసుచట్టము 82 సెక్స్ క్రింద పట్టణమేజిస్ట్రేటు 7 గురు పికెటర్లకు చెట్టి రు 7 జరిమానా లేక 10 దినములు ఖయ్యు విధించినారు.

4 గురు సత్యాగ్రహుల విడుదల

పెషావరు, డిసెంబరు 15:- వర్తకుడు మియాన్ అబ్దుల్ రహీమాన్ గారును, మరిమువ్వరు పికెటర్లు జైలులో ఖయ్యు ననుభవించుచున్నవారు ఆనారోగ్యకారణమున విడుదల చేయబడిరి. ఇంకను కొందరిపై విడుదల చేయబడుదు రని యూహ. (ఆ. ప్రె.)

నేలములో ఇర్దురు వలంటీర్ల ఆరెస్టు

నేలం, డిసెంబరు 16:- మేజిస్ట్రేటు 144 ఏ సెక్స్ క్రింద యొసగిన ఉత్తరువు నుల్లంఘించి రసి మారెకాపు ముదగి నేలాయుధ జెట్టి అను నిర్దురు వలంటీర్లు ఆరెస్టుచేయబడిరి. వారు గోగయినుండి జాతీయపత్రికలో పోవుచుండిరి. వీరిపై 188 వ సెక్స్ క్రింద కేసు తెట్టబడును. (ప్రీ. ప్రె.)

డా॥ చింతారామగారి శిక్ష రద్దుగుట

హైకోర్టు స్వాధీనమున రాజకీయ ప్రైవేట్ సాక్ష్యమునే విశ్వసించుట

పోలీసువారి సాక్ష్యమును నిరాకరించుట

లాహోరు, డిసెంబరు 16:—పోలీసు నివేదనలు విశ్వాసపాత్రములుగావనియు, నిందితుని సాక్షులగు రాజకీయ ప్రైవేట్ సాక్ష్యములను విశ్వసించి, లాహోరు హైకోర్టు స్వాధీనమున జయలాలగారు లయల్యూర కాంగ్రెసు ప్రముఖుడైన డా॥ చింతారామగారిపై విధింపబడియున్న 1 సం॥ జైలు, రు 200 జరిమానా శిక్షను రద్దుచేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

అఖిలభారత ఖాదీ ప్రదర్శనము

శ్రీయుత హంసా మహతాగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట

జలగావని, డిసెం 14:—నేడెచు అఖిలభారత ఖాదీ ప్రదర్శనమునకు శ్రీమతి హంసా మహతాగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. ఆమె యువనృసింహుడు ముఖ్యముగా విదేశప్రప్రచునకు బడులు స్వదేశవస్త్రమునే ధరింపదలపెట్టినపుడు ఖాదీ ప్రదర్శనములు హిందూదేశములోనే యెన్ని రకముల గడ్డలు యెంత సొగసుగా తయారగుచున్నవో తెలిసికొనుట కీ ప్రదర్శనము లంపయుక్తములగు వని వచ్చించిరి. ఒక కాలమున హిందూదేశము తమకు వెలసినంతయేగాక ఇతర దేశముల కెటుమిటియుంటున్నది నంతబట్టి సత్వృత్తిచేయుచుండెన్నవో ఖద్దరు పరిశ్రమయొక్క ప్రాముఖ్యతను విశేషించి చెప్పవలసినది. హిందూదేశపు బట్ట ప్రపంచముదెల్లెడను కోభకుపేరుగాంచెను. విదేశప్రయాణీకులను రాయబారులను యాదేశమునకు వచ్చి హిందూదేశపు బట్టయొక్క సొగసుదనము నెన్నిమాదలో ఆభివర్ణించియుండి, 18వ శతాబ్దమునందుగూడ బట్టలన్నియు నీదేశమున విస్తారముగా చేతితోనే వడికితయబడినవై దేశీయమున కెంతో ఉపయుక్తములై యుండినవి. విల్లూయోగమునను తోటి పురాతనముగ నీపరిశ్రమ మాటునడిపియెను. పన్నిని నూలంబడుట అరుదయ్యెను. గ్రామములందు ఖద్దరు నున్నితీయే కష్టకరమునని బీదలయిరి. కావున నీపరిశ్రమ పునరుద్ధరణము మహతాగారి గారి చేసి న మా నవ నే వ లో ప్రశంసనీయమైంది. నూల వడికటలనన, నేయటలనను వచ్చి ఆదాయము కడుంగడు కల్గునుని వట్టణినివాడులు పరిహసించుచున్నవ. కాని పాటక జనము ఆకలిచే మాడుచున్న గ్రామములం దిది వారికి అన్న ప్రదాయనిగా నున్నది. ముఖ్యము పేదరాతికిది బిభాంచనము అని హంసామహతాగారు ప్రశంసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నేట్ రణచౌడ్ లాల్ భాయిగారి విడుదల

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 17:—ధర్మన ఉప్పు కొరతలమీదికి దిండునడవినందులకు అరెస్టుచేయబడి శిక్ష విధింపబడిన నేట్ రణచౌడ్ లాల్ భాయిగారు శిక్షకాల పూర్తియై గాంచి నాసిక జైలునుండి విడుదలయ్యెను. వారికి అహమ్మదాబాదు పౌరలు స్వాగతముపలి యూరేసింపుతో కొని పోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదులో విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము

వలంట్టిర్ల అప్రమత్తత

మాటతప్ప వర్తకులవై చర్య

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 17:—వికెటర్ల నిరాహార దీక్షనంతరము విదేశీవస్త్రముల విక్రయింపమని ప్రమాణముగా కొన్నవర్తకుల కొందరు మాటదప్పి నన్న మరల బట్టనమ్మించుచుండు. అట్లు విదేశీవస్త్రవిక్రయము జరుగకుండా పికెటింగు మండలివారు అప్రమత్తులై యున్నారు. మడికోచాకులో శ్రీ వెలంట్టిర్ల దిశ్మెకటి ఒక కడు కాణము వాకిట ఉదయము మొదలు సాయంత్రమువరకు నిరాహారముగా నుండి, ఆ వర్తకునుండి తుమాపణ గైకొనెను. మరియొక వర్తకుడు పికెటింగునుండి కోకరూపాయి జరిమానా సమర్పించుకొనెను. మరియొక వర్తకుడు, తన దుకాణమును తెరిచియు, శ్రీ వెలంట్టిర్ల అన్నయ సెట్టు లేక పికెటింగు చేయుటచే మూసివేయుట కంగీకరించెను. (ఆ. ప్రె.)

లాల్ ప్రయోగముగూర్చి కేసు పెట్టదలచుట

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 17:—జరారు స్వాధీనమున సమావేశమవారిచే నీయమి మైన సంఘమువారు అహమ్మదాబాదులో నివేల జరిగిన లాల్ ప్రయోగముల గూర్చి, కేసు పెట్టదలచుచున్నార. (ఆ. ప్రె.)

గజరాతు గ్రామాదులలో బహిష్కారదీక్ష

వరంగం, డిసెంబరు 14:—వరంగం, రాంపుర పట్టి, మండలి, కవిగలా, తుమరఖవాని గ్రామములలో వర్తకులు తమ విదేశీబట్ట సరకు నంతయు ముద్రవేసి ఏప్రిల్ 12 వ తేదీవరకును అమ్మకండుట కంగీకరింపిరి. కాంగ్రెసువారి అనుమతి లేనిచే కొత్త సరకును తెప్పించును కూడ ప్రమాణము చేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

బోర్నడు శ్రీ పికెటర్లకు శిక్ష

“స” తరగతి

బోర్నడు, డిసెంబరు 15:—శ్రీమతి బేక, దక్కణి బేక అను నిర్దుత శ్రీ వెలంట్టిర్ల బోర్నడునందు మద్యకాలను పికెటింగు చేయుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. వారికి వెంట 2 నెలలు జైలు విధింపబడినవి. ఇతరులను “స” తరగతిలో చేర్చబడిరి. ఇతరులను సబర్బి సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు చెందినవారే. (ఫ్రీ ప్రె.)

పండిత మాలవ్యాగారు

జెయిలునుండి యూరపియన్ ఆస్పత్రికి మార్చబడుట

అహమ్మదాదు, డిసెం 17:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి మూత్రకోశమునందు నొప్పి తీవ్రముగ నుండుటచే నేడు నెయిని జెయిలునుండి యూరపియన్, సివిల్ ఆస్పత్రికి మార్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

డా॥ అన్నారిగారి అస్వస్థత

లాహోరు, డిసెం 16:—డా॥ అన్నారిగారు గజరాతు పురమున నెప్పము జెయిలులో శిక్షనొందుచున్నారు. తనివారమురాత్రి అన్నాత్తుగ పెద్దజబ్బుచే బాధనొందిరి. వెంటనే వైద్యుని పిలిపించిరి. ఇప్పుడు ఆరోగ్యము కుదురుచున్నది. ఆందోళనవడ నవదరములేదని గుజరాతునుండి వచ్చినవార్ల దెబ్బపుచున్నది.

శ్రీ శైల యాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైల మాండ్రదేశమునందు పురాతనమైన శుభ్రసిద్ధ శ్రేత్రము. శ్రీశైలయాత్రను జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసినవిధము యాత్రను చేసినవారలకు విదితము. అరణ్యపుధ్యమనందు యాత్రకులు అన్నయ నీరు లేకను చాల శ్రమపడుచుందురు. అట్టి శ్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణ ద్వారమార్గమునందున్న పెద్ద చెరువువద్దగను బ్రహ్మశ్రీ గాడపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి గారును వారి తోబుట్టువు నీతమ్మగారును అన్నసత్రపు పెట్టి యాత్రకులకు సకలసౌకర్యములను చేయుచున్నారు. పదిమొట్టినడివి 12 గంటలకు యాత్రకులు పెద్దచెరువు చేరువవ్వటికి అలసిపోవుదురు. వారికి వట్టెడన్నమును చెంబెనునీళ్లను ఇచ్చి దీవార నిజముగను పుణ్యాత్ములు. ఆకలిచే వలసలమాడుచు వచ్చినవారు శ్రీమంతులైనను అరణ్యపుధ్యమునను చేయగలదేది యును గనుపడదు. అట్టిస్థితిలోను అన్నదానము చేయువారి సత్ప్రతిభత్వములకు ధర్మపరాయణులైన పుణ్యాత్ములు యథా శక్తిని సహాయమును చేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనట పరమార్థము. సహాయము చేయదలచిన ధర్మాత్ములీక్రింది చిరునామము వారి సహాయమును పంపుటకు జేయుచున్నాము.

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు మద్రాసు, 2. చీమకుర్తి సుబ్బయ్య అండు శాను మద్రాసు, 3. వి. కన్నయ్య శెట్టి మద్రాసు, 4. జె. వెంకట్రావుగారు సబ్ జడ్జి వేలూరు, 5. యం. వెంకట్రామయ్యగారు సబ్ జడ్జి బళ్లారి, 6. క. పురుషోత్తమ పంతులుగారు డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్, గుంటూరు, 7. కె. శేషగిరిరావుగారు డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు కాకినాడ, 8. వై. శివరామయ్యగారు డిస్ట్రిక్టు హెల్తుఆఫీసరు రాజమండ్రి, 9. డాక్టర్ సంజీవరావుగారు ఆమలాపురం, 10. డు. లక్ష్మీనరసింహంగారు అలుగోలు, 11. ప. రంగారావుగారు ముక్తదారు సింగరేణికాలనీస్, 12. బా. ప. వెంకటరమణమూర్తి పంతులు విశాఖపట్టణము, 13. కొ. నుబ్బయ్య శెట్టిగారు ప్రొద్దుటూరు, 14. పు. లచ్చయ్యగారు పులకుర్తి కర్నూలు, 15. రె. లక్ష్మయ్యగారు పెండెకల్లు కర్నూలు, 16. రె. సుందరయ్యగారు మలగనేలి కర్నూలు, 17. మ. సూరయ్యగారు సలివాడ, విశాఖ పట్టణము, 18. అండాళ్ గారు మద్రాసు, 19. క. శంకర రావుగారు, మద్రాసు,

గాడపల్లి - అప్పయ్యశాస్త్రి, ఆత్మకూరుపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొదలి వెంకటరమణయ్యగారి మరణము

మొదలి వెంకటరమణయ్యగారు 15.12-30 ది కోర్టులో మామూలు ప్రకారము పని చూచుకొని సాయంకాలము శ్రీయుత సన్నపరెడ్డి నుబ్బరామిరెడ్డి మొదలగు ప్రముఖులతో ఏవో వ్యవహారము మాట్లాడుచు స్వగృహమునకు వచ్చుచుండగా దారిలో నెల్లూరు పురముందర సమీపమున పడబోగా ప్రక్కన యున్నవారు పట్టుకొనిరి. దారినబోవుచున్న శ్రీయుత అత్తివరపు, వెంకటరామిరెడ్డిగారి కాలలో పరుండిపెట్టి రమణయ్యగారి నింటికి తీసుకొనిపోయిరి. ఇంటికి వచ్చుసరికి ప్రాణము పోయెను.

శ్రీరమణయ్యగారు నెల్లూరులో ఘనత వహించినప్పటికీ రు గుమాస్తా. ఈ పరిసరప్రాంతములలో వీరి సహాయములేనిది ఏవ్యవహారము పరిష్కారము కాలేదనిన అతిశయోక్తికాదు.

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ డిసెంబరు నెల 18-వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు
ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు	ముఖ్య జిల్లాలు
గోపాలపూర్	82	59	...	12.0	— 0.6
విశాఖపట్టణము	80	63	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	8	65	...	33.8	+ 19.4
మచిలీపట్టణము	81	65	...	32.7	+ 18.8
కర్నూలు	87	61	...	4.8	+ 0
బళ్లారి	85	61	...	12.7	+ 6.5
అనంతపురం	...	...	...	12.9	+ 6.8
కడప	83	65	...	14.9	+ 5.7
నెల్లూరు	84	66	...	33.2	+ 11.6
మద్రాసు	84	64	...	53.2	+ 23.1
కడపూరు	84	66	...	32.0	+ 1.0
నెల్లూరు	82	60	...	38.0	+ 22.9
నీలము	86	64	...	18.5	+ 7.5
కోయంబుటూరు	82	68	...	29.8	+ 18.4
తిరుచనాపల్లి	87	68	...	31.2	+ 17.1
నాగపట్టణము	83	70	...	48.5	+ 13.3
మధుర	86	67	...	24.5	+ 10.8
పాంబన్	83	77	...	16.4	— 8.7
పాలంకోట	...	...	...	14.2	— 1.9
తిరువేండ్రము	84	71	...	22.1	+ 3.2
కొచ్చిన్	65	76	...	36.4	+ 15.5
కాలికట్టు	89	68	...	25.7	+ 9.5
మంగళూరు	87	69	...	14.0	+ 3.1
తెంగళూరు	79	56	...	11.5	+ 2.8
మేరకార	76	55	...	12.1	— 0.8
కొడెకనాల్	67	51	...	36.4	+ 15.2
కూనూర్	67	39	...	40.7	...

సర్కారులలో ఆకాశము నిర్దులముగ నున్నది. విశాఖ పట్టణంలో రాత్రివేడిమి మామూలుకన్న 5 డిగ్రీలు తక్కువ. డక్కను:—వేడిమి సామాన్యము. అర్ధరాత్రు కడపలో తక్కువ. కర్నూటకునుండు రాత్రివేడిమి కొద్దిగ తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, అసిస్టెంటు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

* * * * *
వర్ష మెప్పుడు లేదు. బంగారాఖాతమున నికోబాగు దీవులవద్ద వాతావరణ మస్థిరముగ నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

(నటికము)

గ్రంథకర్త:—పారనందిరామాశాస్త్రిగారు 0-12-0 ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, మదరాసు.

జమీన్ రైతుమహాజన సంఘము

తిరుతనిలో సమావేశమగుట

మహాసభ 24 వ తేదీని జరుగనుండుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

తిరుతని, డిసెంబరు 18 - కొన్ని సాయంత్రం 2-30 గంటలకు తిరుతనియందులి తాలూకాబోర్డు భవనమున తిరుతని, నారాయణపరము, కచ్చినాడు, పల్లిపట్టుతాలూకాల రైతులు శ్రీయుత యం. దేవరాజునాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై, నాలుగు తాలూకాలనుండియు రైతు మహాజనము వివిధ సభకు విచ్చేసియుండిరి. ఆధ్యక్షులు సమావేశావసరమును నిరూపించుచు జమీన్ రైతుల భావ్యభివృద్ధిపై పాటుబడుటకుగా నొక సంఘమును స్థాపించుట యని పరిమని నుడివరి.

సంఘనిర్మాణము

పిమ్మట శ్రీయుత గుండారెడ్డి, రంగయ్యరెడ్డిగారు, "జమీన్ రైతు మహాజన సంఘము" ను స్థాపించవలసి నదిగ నొక తీర్మానము ను పాడించుచు సభావక్త్య కతను నిర్వచించిరి. జమీన్ రైతుల కష్టనష్టముల గూర్చి విచారించుట కొక కేంద్రసంఘమును మొదట నిర్మాణ మొనర్చవలసి నదిగ కోరిరి.

శ్రీయుత పి. వి. గుండరవరదులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు జమీన్ రైతులు ప్రస్తుతపరిస్థితులలో బడు కష్టములను భేదించిరి. ఆకష్టములు తొలగవలయునన్న జమీన్ రైతు లందఱు సేకరించి యొకమత్తముతో పాటుబడ వలయుననిరి. జమీన్ రైతులకంటేకీని అందుబాటులో నుండు నట్టొక కేంద్రసంఘ ముండవలసినదనియు, నద్దాని కనుబొగ ములుగ తాలూకా, గ్రామసంఘము లుండవలసినదనియు నూచించిరి. వికమత్తబలమును, సామాదాయక ప్రవర్తనమును ఆవ సరమని చెప్పిరి. తదుపరి తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నంగీకరింప బడి సంఘ నిర్మాణ మొనరింపబడెను.

శ్రీయుత దావులూరు, మునికన్నయ్యగారు సంఘ పరి పాలనమునకు వలయు చిత్తునిబంధనల ప్రవేశపెట్టుచు, కేంద్ర సంఘపు టావత్త్యకతను వెల్లడించిరి. చిత్తునిబంధనల ప్రకారము ప్రతి గ్రామమునకును గూడ ప్రాధాన్యము గలదని నుడివి తిరు తని, కచ్చినాడు, నారాయణపరము, పల్లిపట్టు మన్నగు నాలుగు తాలూకాల రైతులు, నందు జేరవలసినదిగా గోరిరి.

చిత్తుప్రజాళిక సమగ్రముగ చర్చింపబడిన పిమ్మట నామోదింపబడెను.

శ్రీయుతలు జేమన వెంకటాచలమనాయుడుగారు, జెన్నాలూరుపేట రంగప్పనాయునివారు, టి. దొరస్వామి రెడ్డిగారు మన్నగువారు సంఘనిర్మాణ మొనర్చగలిగినందుల కుత్సహించుచు నుపన్యసించిరి. పిదప ప్రజాళిక ననుసరించి యాగ్రేంది కార్యనిర్వాహకసభ మెన్నుకొనబడెను.

సావకులు:- రాజా శ్రీ జాషురాజు రామకృష్ణ రాజులుంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. సి. ఆర్. పార్థసారథి ఆయ్యంగారు యం. యల్. సి. యం. దేవరాజునాయుడుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. బత్తల, మునిరత్నమునాయుడుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. జేలూరు కృష్ణమూచాడుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. బి. శే. పార్థసారథినాయుడుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.

అధ్యక్షులు:- జేమన వెంకటాచలమనాయుడుగారు.

ఉపాధ్యక్షులు:- దావులూరు మునిరత్నమునాయుడు, రంగయ్యనాయుడు, దొరస్వామిరెడ్డి, సంతోషిరెడ్డి, వరద రాజులరెడ్డి, రంగమనాయుడుగారు.

కార్యదర్శులు:- దావులూరు మునికన్నయ్యనాయుడు గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారు

కోశాధ్యక్షుడు:- రావూరి, వెంకటాయచెట్టిగారు

కార్యనిర్వాహకసభ:- ఆరె వెంకటస్వామి నాయుడు, రామలింగారెడ్డి, సాయబునేని, రామలింగమనాయుడు, అనుంబాకం సుబ్రహ్మణ్యరెడ్డి, మన్నారనాయుడు, పరు మూరు గుండవరదులు, వేంబగోపాలరెడ్డి, ఆసం కుప్పస్వామి నాయుడు, కృష్ణమూచారి, మేపాకం దొరస్వామిరెడ్డి, సంతోషి రాజు, గంధునేని ఆత్మప్పనాయుడు, కుందూరు నరస రాజు, దొమ్మరాజు పుల్లమరాజు, వి. జేంబగోపాలనాయుడు, న. వెంకటాచలమ, మురుగేశముదలి, రామ రెడ్డి, నెమ్మలి గోపాలరెడ్డి, విక్రమిలేని కృష్ణమనాయుడుగారు.

చందానిర్వయమును గానొక ఉపసంఘము నియమింప బడెను. ఈయనసంఘముగూడ ప్రత్యేకముగ సమావేశమై చందానివసములను గూర్చి చర్చించి తీర్మానించెను.

ప్రథమ జమీన్ రైతు మహాజనసభ

పిదప శ్రీయుత పరుమూరు గుండరవరదులు గారు ప్రథమ జమీన్ రైతు మహాజనసభను డిసెంబరు 24 తేదీ జరుప వలసినదిగా నొక తీర్మానము నుపాడించిరి. ఈతీర్మానము ప్రకృతముగా నామోదింపబడి తల్లిపరపబడిన పిమ్మట సేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ఈ

పోసు. మంగళ. బుధ. వారముందు 8 రకముల తెలుపుండును.

అందము

ఒక వెయ్యి కల్లను ఆకర్షించును

ప్రశంసించెడి కండ్లు చాలా సందిగ్ధమై దంతములు, గట్టిచిగుళ్లు కలిగియుండవలెక నవి. మిసగ్గులులను గాంచెడు సేత్రములు నిన, యాభయంకరమైన క్రిములను చంపెడి మిలోపములనుగూడ గమనించును. చూలి డెంటాల్ క్రిమును ఉపయోగించుడు.

గ్యుముగలిగి ఆరిగిపోయిన దంతములు మిగుల నోరు తెరువగనే కన్పించును. అవి నోటిలో ప్రవేశించగానే, కల్లి పోగుండతే నెడు డెంటాల్ క్రిము ఉల్లాసముగల నురుగుగామారి ప్రతిపటి సం దులోనికి పోవును. అది వెంటనే అరుగుదల జేయునట్టియు, అనాలోగ్యకరములయి నట్టియు యా క్రిములను చంపును.

మిగుల ధవళయినటువంటి ప్రకాశము గల దంతములు కావలసిననో కొలిశాసుడు వాడుడు. మిగుల జేదమును మూడు రోజు లలో గుర్తింపగలడు.

ఈ కాపనును

పరీక్షారమై

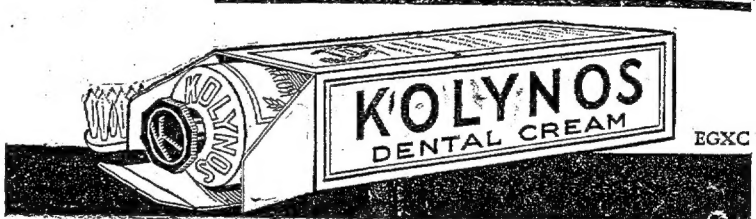
ఉచితముగా పంపబడు

ట్యూబునకై

2 అణాల స్టాంపుతో

పంపుకొనుడు.

డేటన్ ప్రైస్ లిండు కో., లిమిటెడ్.
పోస్టుబాక్సు నెం. 778 బొంబాయి
0-2-0 అణాల స్టాంపును ఇందువెంబడి పంపి యున్నాను ఉచితముగా పరీక్షారమై పంపునట్టి కొలి నాన్ డెంటాల్ క్రిము ట్యూబును పంపవలెను.
పేరు.....
వీధి.....
జిరి పేరు.....17 G.

మహాసభను చెన్నరాష్ట్ర ప్రధానమంత్రిలగు గౌ. డి॥ బి॥ బొల్లిని మునిస్వామినాయుడుగారు ప్రారంభించుటకు కోర బడెను. కాననసభాసభ్యులగు శ్రీయుత అమిలేని కొండప్ప గారు మహాజనసభ కధ్యక్షులుగా పరిపబడిరి. పిమ్మట పందన సమర్పణముతో సభ ముగిసెను.

రావోవు మహాసభలో తిరుతని తాలూకా యం దివ్యుడు జనకుమన్న పెట్టిల్లెంటునందు రైతువర్గ మవలంబింపవలసిన విధానమును గూర్చియు కృషివలల యితర కష్టనష్టములను గూర్చియు చర్చింపబడునని తెలియుచున్నది. శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానపు యిలాకా యెట్టేటు పరిపాలనకుగాను శ్రీయుత ఏ. రంగనాథమదల్వూర, మాణిక్యజేలనాయకుర గారు కాననసభలో ప్రవేశపెట్టదలచిన చిత్తుపట్టుములగూడ యోచించింపబడును. ఆనాడు విద్యామంత్రిగారగు గౌ॥ డి॥ బి॥ బాబూదూరు యన్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారుగూడ సభకు దయ చేయుదురు.

తప్పిపోయెను

నాటిల్లి సుమారు 60 సంవత్సరములు వయస్సుగల జయం తి సూరమ్మ అనునామె తన రెండవకుమారుడు గలిం చెనన్న దుఃఖముచేత 15-12-80 తేదీని యింటిలో చెప్పకుండా ఎచ్చటి కోవల్లి పోయినది. ఆమె సన్నముగను చామను చాయగను ఉండును. తల నెరసియున్నది. పొడవు నాలుగడుగులకు మించి యుండును. నోటియందు పండ్లుండవు. పరోపకారపరాయణు లగు వా రెవరైన ఆమెను కనిపెట్టి నాకు తెలిపినయెడల రు. 20-0-0 బహుమతి నొసగలవాడన.

జయంతి వెంటటరమణయ్యవ్రాలు.

మూలమూర్తు. ముకాపురము, వాడేరు ఆర్. యస్.

వికాఖపట్టణముజిల్లా.

దివితాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘ పదునొకండువ మహాసభ

20-12-1980 తేదీ శనివారమునాడు చల్లపల్లి బోర్డు మైన్సులు ప్రధానోపాధ్యాయులగు మి॥ రా॥ శ్రీ భివగో కోమటి మాటెటి పత్తవారాయణరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగుగాన ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థిమాను తెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

కాశీభట్ల సూర్యనారాయణ,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.
ఘంటకాల, 5-12-80.

ఏలూరు ప॥ గోదావరిజిల్లాకోర్టులో

Appeal No. 399/28

ఆప్పీలేటు:- పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు.

రెస్పాండెంటు:- వాడపల్లి వెంకయ్య వగయరా.

నాయదాది 10-1-1981

ఈ ఆప్పీలులో 5 వ రెస్పాండెంటు అయిన రత్నరాజు పట్రాజుభార్య పద్మయ్యకు యిందుమూలముగా తెలియజేయు నది ఏమనగా:-

ఏలూరు సబుకోర్టు ఫయలు బి. యస్ 116 ఆఫ్ 26 రు తీర్పువైన ఆప్పీలేటు యీ ఆప్పీలు దాఖలుచేసి నీకు ఆశీక సాయలు Ordinary గాను, Subservice ద్వారాను రిజిస్టర్డ్ పోస్టు ద్వారాను నోటీసులు చేయించడమైనది. పిమ్మట కోర్టు వారి పుత్తర్వుల ప్రకారం ప్రచురణ చేయించడమైనది. ఈ ఆప్పీలులో నీ వాదమును తెలుపుకొనటకు ఖుద్దునగాని వకీలు మా లముగాగాని 1931 సెల్లరం జనవరి 10వ తేదీ పదిహేనులకు యీ కోర్టులో హాజరయిని ఆక్షేపాలు తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల నీన్న Exparte చేసి ఆప్పీలు విచారించబడును.

టి. వి. ఆర్. అప్పారావు.

నాదితరపు ప్లీడరు.

మధుర జైలులో సత్యాగ్రహములు
యిబ్బందులు

మద్రాసు జైల్లోకి పోయిన మధుర, మద్రాసు, రాజ
పండి జైల్లో చాలాకష్టముగా నున్నదని ప్రతీతి. రాజ
పండి మద్రాసు జైల్లో విషయమే నేనంత నోకి చెప్ప
గాను. కాని మధురలో నుండి అక్కడనుండి విడుదల
గాబడుటలను అక్కడ కష్టములు పెట్టుటకు తగిన సందర్భము
న్నదని నిరూపించగలను. అప్పుట నూపరించెంబంటు భార
మును ముట్టానుడగుటలను అంగ్లో హైదరాబాద్ జైల్లోయు
నూపగలను స్వాతంత్ర్యముతో నైనను నిడవబాలకపావుట
గాలికరమగు వార్త. ఖైదుకేసిన కారణమున కాబోలు సత్యా
గ్రహములయొడ అతికఠినముగా ప్రవర్తించుచున్నార. అన్ని
తిలో రోగుల సంఖ్య నానాటికి హెచ్చుచున్నది. రోగములు
కడ ప్రాత్రురూపము చాల్చుచున్నది. ఏదోవిధమున విరోధన
ములతోగాని చిడుముచేతగాని బాధపడని ఖైదీలేదనిన అతి
మోక్షికారు. ముగిసికొక కానీవజ్జి యిచ్చిన కనడవని
రోగములకు రూపాయలకొలది విలువగల ఆంగ్లముందులు
లభ్యుపైయు నివారణ చేయలేకున్నారు.

జైలుపరిస్థితులు గమనించవలసిన దని గవర్నమెంటు
వారిచే నియమించబడిన ఉద్యోగి ప్రేక్షకులు ఆయన యొకసారి
జైలుకవచ్చి చూచునడర్పమున నేనును మరియొక మిత్రుడును
జైలులో ఖైదీలకు ఇచ్చుచున్న భోజనసామగ్రి విషయమున
గూర్చుటకు సమాపించి చెప్పించుడగా, సాంగముగ చెప్పకుం
డగనే వినిపిస్తోంది నడచునదిగాని ధృవపడినచో మిరు జైలు
బంధుల ప్రకారము శిక్షకు పాత్రులగునూ అని మమ్ముల
రక్షణపై ప్రయత్నించిరి. చెప్పవలసిన విన్నపములు వివరముగా
మందరే అడ్డుపెట్టి ఇట్లు క్షింతునని మేజిస్ట్రేటు అధికారము
గోనున్న జైలు ప్రేక్షకుడు ఖైదీలను బెడరగొట్టుటలోగల అర్హ
మీమా మిలే యూహించుకొందురగా! కాని మేము కలెక్టర్
గారి బెరంతులకు లక్ష్యపెట్టక మాకు జైలునిబంధనల ప్రకా
రము రావలసినంత భోజనసామగ్రి వచ్చుటలేదనియు ఇచ్చిన
హారలో 2 సంతులమువైగా తినుటకు వీలుగాని అకుపదార్థ
మున్నదనియు చెప్పగా వాడు చివరకు చేసిన విచారణము
జైలు నిబంధనావళిమండి భోజనసామగ్రికి సంబంధించిన భాగ
మేదో లోపల గొలుగుకొని మాకుమట్టుకు మిరుచేసిన కంప్ల
యెంటు నిరాధారమని ధృవపడి. జైలు లెక్కల పుస్తకము
న్నియు సరిగా నున్నది. కామగూరతో సమానముగా ఆకు
మయలైన యిన్నదని ఇంక మేము చెప్పవలసినది చెప్పనీను
సంకడనే మమ్ముల ప్రోత్సహించినాడు. అంతే, లెక్కల పుస్త
కములలో నేమియు లోటుండదు. పట్టికలలోను అతిక కష్ట
ములలోను అంతా పట్టమే. వారిని మేము కోరినది వారు వ్యా
యము ప్రకారము చేయవలసినది. ఖైదీలకు పెట్టు అన్నము
యద్ద యొక టి ఒక డౌను కొళంబు (పప్పు
పులుసు) పరిశుభే జైలునిబంధనల ప్రకారము ఉండవలసిన
వియ్యము, కూరలు మొదలగునవి అన్నియు చూడవలెను గాని
లెక్కల పుస్తకములు చూచి సంతుష్టిపడుట గాదు.

మాకు ఒకటి వస్త్రములవలె యీయబడినది. ప్రతి
వారము అది ఉడుకుటకు సోడా ఇచ్చుటకు గూడ అనేక
సారులు అనుగవలసి వచ్చెడిది. ఈనవంబరు ఆఖరు వారము
వరకు మాకు పచ్చిబియ్యము విసేసిన కందిపప్పు ఇచ్చుచుండెడి
వారు. కాని పై జైలధికారి ఉత్తరువుప్రకారము మానివేసె.
సనమిశ్రులందఱు పచ్చిబియ్యము కందిపప్పు ఎట్లాగనను రావ
లెను సంకల్పముతో నిరాహారదీక్షకు బూతుకొనిరి. కాని నేను
ను నిలుసత్యాగ్రహ ఉద్యమములో ఖైదుకువెళ్లిన సోమయా
జులుగాదను కలగజేసికొని జైలు అధికారి ఉత్తరువు చూచి
తిమి. అది, 19-8-30 తేదీనీ ఘనానానబరు సర్కారు ఆర్డ
రను సమర్పించి ఉప్పుకబియ్యము కందుల ధరకును వచ్చినయెడ
లనే పచ్చిబియ్యము కందిపప్పును ఈయవలసినదనియు, అట్లు
ఒకదానికంటె వేరొకటి ఒకరాయ పాపలా హెచ్చయినందు
వలనను మాన్పించవలసిన దుష్టముగా నున్నది. 19-8-30 తేదీ
ఆర్డరే యిట్లున్నది. కాని ఖరీదులకు లక్ష్యముచేయక పచ్చి
బియ్యము పప్పు అన్ని జైల్లో నిచ్చుచున్నారు.
వాటి పరస్పర సాన మే ఈఆఖరు ఉత్తరువు. మొదటి
ఉత్తరువే చాల ద్వంద్వముగా నున్నదనియు, ఎప్పటికి తూక
ములోగాని కొలతలోగాని భేదములేమందా ఉప్పుకబియ్యము
ధరకు పచ్చిబియ్యమును కందులధరకు కందిపప్పును రావనియు
జైలుఅధికారులే ఒప్పుకొనుచున్నారు. కాని మేము అడిగిన
దేవునగా ఉప్పుకు పచ్చిబియ్యముల ధరలేదా కందిపప్పులో
కట్టుకుని వినిపింపప్పు మాత్రమే మాకీయవలసినదని కోరితిమి.
ప్రతి జైలులోను ఇంకకంటె ఎక్కువ స్వతంత్రత ఆవలంబించి
నూపరంబెట్టు పనిచేయుచున్నార. అతిభరం క్యాంపు
జైలులో 2 1/2 డౌనుల పప్పుతీసికొని 1/3 వైంటు మజ్జగ
యిచ్చుచున్నది లోకవిధిము. కాని మేము అడిగినంతమా
త్రము మా భారతీయ నూపరించెంబంటు చేయలేకపోవుట
విశేషముగాదు. కాని మేము మారతపున ఒకపిటిమను జైలు
అధికారికి సంపునుగా అడియు చేయవలసిన ఎంతో ఆశ్చ

ర్యము కలిగిపకమానదు. కాని చివరకు అందుకు ఒప్పుకొనక
తప్పినది కాదు. కాని మనమిత్రులు పిటిమనుకు అంగీకరింప
లేదు.

నిజము సత్యాగ్రహదీక్షతో పిటిమను నిరాకరించి
కందిపప్పు పచ్చిబియ్యము సూపాదింపగల ఆశ్చర్యకాత్యజించి
కృతాగ్రతేరి. జైలునుండి మనమిత్రులు వైమన్న మనమిత్రు
ఆధారపడుచున్నారని మన కంఠమున విశదమే. వారికి పచ్చి
బియ్యము నిచ్చినను లోక పోయినను
మన కృపిని బట్టి ఆధారపడును. మనలో
మనము ఎ. డి. సి. క్లాసులకు కోరుకొనుట మన ధార్మికసిద్ధాంత
మునకు విరుద్ధమని ప్రోత్సహించుచు వాస్తవమే! కాని మాన
వజీతితమునకు ముఖ్యమైన భోజనసాగ్రి గ్రహించుమాకు
మునుండవలెననుటలో అభిప్రాయభేదముండరాదు. ఇదికేవలము
పచ్చిబియ్యము విసేసినపప్పును సంబంధించిన సంకుచిత భోజన
సమస్యమాత్రమేగాదు. ఇందులో ఖైదీ గవర్నమెంటుచెప్పించు
చున్న డబ్బులో నిమిషపదార్థ మేదైనను ఖైదీకోరు
కొనిన దానిని యీయవలెనను మాకు అంగీకరించును. ఈవా
క్కు ఒకసారి మధురజైలులో భంగపరుపబడినది. ఇది కేవలము
మధురకు మాత్రమే వర్తించునో ఇతరజైల్లకుకూడ వ్యాపించు
నో చూడవలసియున్నది. జైలులో మరికొంత బాధలు హెచ్చ
గచున్నది. ఈమధ్యనే 4, 5 దినముల క్రింద ఒకడలూరు జైలు
లో డాక్టరు బ్ర. సుబ్రహ్మణ్యముగారిని (బి. క్లాసు) చూచున
ప్పుడు, వారికి ఇచ్చుటకు తీసుకొనివెళ్లిన నూనెదబ్బాపై జైలు
అధికారి ఉత్తరువుచూపి నిరాకరించెను. ఇంతవరకు ఎ. డి.
క్లాసులవారికి వైసుంచి సబ్బులు, నూనెలు, పళ్లెపాడి మొదలగు
సవితీసుకొన నిచ్చెవారు. ఇప్పుడు వారికిని మానివేసిరి. లండను
రాండులేబిలు కాన్ఫరెన్సులో ఘడరేవను ఇచ్చువాడైనముల
కును జైల్లో ఎ. డి. క్లాసులవారి సబ్బులు, నూనెలు నిరాక
రించుటకును మంచిసంబంధ ముండునని మారపుష్టిగలవా రంద
ఱు ఆలోచింపకమానక.

చం. హనుమంతరావు.

లిబరల్ బ్యాంకి లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ అఫీసు - మదరాసు
ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు తీసికొనెదరు. కరెంటు, సేవింగ్సు
బ్యాంకు అకౌంట్లు ఉంచెదరు. డిపాజిట్లు బాండ్లు, క్యాపి
టలిటీ కేట్లు విక్రయించెదరు.

చీటీయేలరు
చీటీ యేలం మాబ్యాంకి ఉన్న ప్రతిచోటను మాసము
నకు ఒక పర్యావము జరుపబడును.
ఏ క్లాసు చీటీ రు 1000 లు, బి క్లాసు చీటీ రు 500 లు.
సి క్లాసు చీటీ రు 250 లు, డి క్లాసు చీటీ రు 100 లు.
ఈకాలములో వర్తకులు నాకరులు మొదలగువారు
అప్పు తీసికొనుటకు ఇది ఒక మేధురము. అసలువిధ వడ్డీలేదు.
అసలు తిరిగి చెల్లించుటలేదు. ఈయేలం ప్రస్తుతము మాకడప,
నంద్యాల, బ్రాంచీలలో జరుపబోవుచున్నాము.
బాగారు నగలమీదను, దివండుల పద్ధతిమీదను అప్పులిచ్చెదరు.
మాబ్యాంకితరపున పనిచేయుటకు అన్ని చోట్ల యే జెంట్లు
కావలెను. చీతము రు 25 లు అలవెన్సు రు 15 లు రు 100 లు
ధరావతు కట్టవలెను. టి. రామనాథశర్మ,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

శ్రీ గుడిపాటి
వెంకటాచలంగారి
పుస్తకాలు

'శ్రీ' - దీనిలో శ్రీగుడిపాటి వెంకటాచలంగారి
సాంఘికాభిప్రాయాలు, ప్రజలకు ఉపయోగించునట్లు సాంసా
రిక విషయాలు వివరింపబడ్డాయి 200 పేజీల పుస్తకము.
వెల. రు. 1-0-0
'మాకర్తమిట్లాకాలింది' - కన్నడి
కాల్యలో కథలనుమించిన కథలు. 150 పేజీల పుస్తకము.
వెల. రు. 0-12-0
దైవమిచ్చినభార్య - 200 పేజీల నవల.
వెల. రు. 1-0-0
దీనింబర ఆఖరులోగా తెప్పించుకొనువారికి మూడు పు
స్తకములు కలిపి పోజ్జీతో సహా రు. 2-8-0 లకు పంపబడును.
మేనేజరు: - రజతా ప్రెస్, తెనాలి,
గుంటూరు జిల్లా, అని వ్రాయవలయును.

'ఆంధ్రరాష్ట్ర' వోటర్లకు విన్నపము
సోదరిసోదరులారా:-

దుంపనెయ్యగలించి జరుగనున్న కాసనసభలో
చర్చించుటకు సిద్ధముకందు
మనకు యిప్పుడు (దుంపనెయ్యవల్ల) మంచి నెయ్యి
దొరకటములేదు. దీనివల్ల ప్రజలు చాలాబాధకు లోనగుచు
న్నార. మనపరగణాలకు కాసనపూర్వముగా రాకుండావుండే
ఎన్నట్లు గావించుటకు ప్రయత్నములు కాసనసభ్యులవ్యారా
చేయబోవుచున్నాము. మాపట్టు పురజనులు మమ్ములను సదరు
పాంశమున కాసనసభలో చర్చించగలందులకు కోరుచున్నాము.
సదరు మహాజను ఆర్డీ శ్రీ లోకల్ గవర్నమెంటువారికి పంపు
చేక 30-11-30 తేదీన మానుబుకలెక్కగారు మీటింగు
రేయింబటు వుత్తరము ఒపంగియున్నార. గనుక మీరును
టపుది 19-12-30 తేదీన ప్రతిపట్టుచువారు అమావాస్య
నాడు మీటింగుచేసి సదరు మహాజను ఆర్డీ ప్రజలు సంతక
ములుపెట్టి లోకల్ గవర్నమెంటువారికి పంపవలెను. సదరు
మహాజను ఆర్డీ రేపు జరుగనున్న కాసనసభలోనికి చర్చికి
వేయగలందుకు మాపట్టు పురజనులమకు మేము దివాన్ బహద్దర్
గౌరవనీయులగు మ. ర. శ్రీయుత బొల్లిని మునిస్సామి నాయుడు
గారిని ఆకేకవిధముల ప్రార్థించుచున్నాము. అన్ని
పట్టణముల పురజనులకూడా ఆవిధముగా పై తేదీనాడు
మీటింగు జరిపి చర్చకు తేలవలసినదిగ తీర్మానించుచున్నాము.
ప్రజలబాధలు. తమబాధలుగా కాసనసభ్యులను గమనించి
శ్రీ లోకల్ గవర్నమెంటువారిని తక్షణకాలాన విషయని
జేచుచున్నాము.

సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు అవరగల్,
బి. ఏ. డి. యల్. అడ్వోకేటు (పెసిడెంటు,
శ్రీ విజయవాడ రేలు పేయర్ సంఘము.
మనసివల్ కాన్సిలరు, కందుల గోవిందం రావుగారు
సోమసుందరంబ్రాహ్మ, కార్యదర్శి వోటర్ల సంఘము, విజయ
వాడ 9-12-30.

కడప
కడపమండల మధ్యపానసీపేదసమితి ప్రథమ కరంతి
కడపయందలి మధ్యకృష్ణ నాటకాలలో 20-12-30, 21-12-30
తేదీలయందు శ్రీరావుబహదూర్ మానవేదక రాజా (కలెక్
టర్) గారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జరుగును. మానవేదక
రాజాగారిసతిగారు వ్యాసరచన పోటీపరీక్షలలో నెగ్గినవారికి
బహుమతులు పంచిపెట్టుదురు. (ఒకనిలేఖరి)

నోటీసు

1-1-1931 లగాయితు రెండునెలలకు (సు
మారు 200 మణువులు) మేలరకం నెయ్యి సప్లై
చేయగోరువారు 960 తులముల మణువు 1 కి ధర
తెలియవరచుచూ నూరురూపాయల ధరావత్తుతో
తమ పూరా పోస్టల్ విలాసము తెలుపుతూ
"నెయ్యి పెండరు" అని పెండరు కవరుపై వ్రాసి
సదరు కవరును శీలుచేసి ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయు
వారి పేర అడ్రసు చేసి 23-12-30 ది సాయంత్రం
5 ఘంటలలోగా చేరలాగు పంపుకోవలెను.

ఏ పెండరునుగాని కారణము తెలుపకనే
ప్రోసీనేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధి
కారము కద్దు. మంజూరైన పెండరుదారుడు మం
జూరు పుత్తరువుచేసిన తేదీ లాగాయితు 5 రోజుల
లోగా రు 200 లు|| డిపాజిట్లు నేరుగా చెల్లించి
సదరు వాయిదాలోగా దేవస్థానం కచ్చేరిలో పుచ్చ
బడే నమూనా ప్రకారం సరియైన స్టాంపు కాగితం
మీద ఖరారునామా వ్రాసియియ్యవలెను.

తిరుమల తిరుపతి తిరుచానూరు దేవస్థానముల
కున్న సదరు దేవస్థానములకు సంబంధించిన యి
తర కార్యాలయములకున్న నేరులో కంట్రాక్టరు
స్వంతభిర్నులతో సప్లై చేయవలెను.

(సం.) శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ
విచారణకర్తలవారు.

అసలు బంగారు నగలకు
ఏకంసి చబిల్ దాన్ అండు నన్
సీమకములములు, నగలవర్తకులు
112, 113 చైబాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

చెన్నపురి వజ్రదల నివారణ

నగరమండలి వివిధ సహాయసంఘములు

సమష్టి కార్యాచరణమునకు గడంగుట

చెన్నపురియం దిటీవల వజ్రదలలన గృహములను గోల్పోయిన వీధులకు సహాయ మొనర్చుటగాను యేర్పడియున్న వివిధ సంఘముల యొక్క ప్రతినిధులును కార్యకర్తలను కమిషనరువారి యాహ్వానముపై బి గత సోమవారమును 15-వ తేదీన సాయంకాలం 4 గంటలకు రివ్యూ భవనముందు కమిషనరు గారి గదిలో సమావేశమయిరి. కమిషనరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వివిధ సహాయసంఘములకును వివిధ ప్రాంతము లొప్పగించబడుట భాగ్యముని కమిషనరుగారు సూచించిరి. గృహములను గోల్పోయిన వారిని మి త్తము కార్యకర్తలను సహజ సాంక్షనుచేయబడిన రూ. 6000 మొత్తముతో 4 కాలలు నిర్మింపబడి ఉచితముగా భోజనమొసగబడుచున్నదనియు, యి కముందు చేరెడివిరాళముల మొత్తము వీధులకు తమ సొంతగడి సెలను క్రొత్తగా నిర్మించుకొనుటకు సహాయముచేయుటగాను ప్రత్యేకముగా నిలవయుంచబడవలె ననియు, కమిషనరుగారు చెప్పిరి.

మొత్తముమీద నుమారు 2500 గుడిసెలను, గృహము లును వజ్రదలలనకు లీసవి. ఒక్కొక్క గుడిసెకు కనీసము రూ॥ 10-౦౦ 2500 గుడిసెలకును రూ 25000 మొత్తమైనను కావలెను. ఇంతవరకు విరాళములయాలయన రూ 2,264 మొత్తముమాత్ర మే చేరినది. గవర్నరుగారు రూ 800 మొత్తమును, మద్రాసు కలెక్టరుగారు రూ 500 మొత్తమును, వాగ్దాన మొసగి యున్నారు.

పైసభలో కొంత చర్చ జరిగినప్పటికూ నొక కేంద్ర సహాయసంఘ మేర్పడుటకు తీర్మానింపబడెను. వివిధ నివారణ సంఘములనుండి యొక్కొక్క ప్రతినిధియును, అధ్యక్షుడును, వజ్రదలలన నష్టముపొందియున్న వివిధ దీవిజనులయొక్క కాన్సిలరులును, కేంద్రసంఘములో చేరియుందురు. ఈ సంఘము నకు కమిషనరుగారు అధ్యక్షులుగా నుండురు.

మద్రాసునగరపు వజ్రదల కేంద్రసహాయనిధి సేర్పాటు చేయుటకును, వివిధసహాయసంఘమునకు చేరియున్న విరాళముల మొత్తమునంతను కేంద్రనిధి కొప్పగించుటకును తీర్మానింప బడెను.

వజ్రదల నివారణార్థము పర్యేంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమునకు యీ క్రిందివిరాళములు చేరినవని సంఘకార్యదర్శి గారు ప్రకటించుచున్నారు.

బి॥ బి॥ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు రూ 25, ఎన్. దొరస్వామయ్యగారు 20, కె. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు 25, జస్తికుపాండలే 15, మేజరు పాండలే 10, డా॥ ఎన్. ముత్తులక్ష్మిరెడ్డి 10, డా॥ కేశరి 10, ఎం. ఎస్. ఎం. కైలేస్ ఉద్యోగులు 11, మిసెస్ ఎం. కృష్ణమూర్తిగారు (బెంగళూరు) 10, మిసెస్ తిరుకేంకటాచారిగారు 5, మిసెస్ అప్పారావు గారు 5, నెంటుగేటియబ్బు మైమ్మలం ఆంధ్ర విద్యార్థులు 5-8-0, మిసెస్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు 5, మిసెస్ వి. ఎస్. రామస్వామికృష్ణగారు 2, మిసెస్ నీలకంఠకృష్ణగారు 2, మిసెస్ కె. వి. రమణయ్యగారు (కూడూరు) 2, మిసెస్ సాంబశివరావుగారు 1, మిసెస్ వెంకట రావు గారు 1, రామమూర్తిగారు 1, చంద్రశేఖర కృష్ణగారు 1, మిసెస్. బుట్టా సత్యనారాయణగారు 8 ఆకాబు, అనామధేయులు రూ 4, మొత్తము రూ 169.

కావలెను

కొల్లూరు గ్రామములో నున్న శ్రీ పార్వతీ సంస్కృత పాఠశాలకు స్వాకరణము, ప్రకరణములు వగైరా సాహిత్య గ్రంథముల సేర్పు ఉపాధ్యాయులవారు కావలయును. కావున, ఈ మాకు శుద్ధ ౫ (పంచమి) లోపున, (బహుశ్రీ, భాగవతుల సూర్యవారాధుని అవధానము (కొల్లూరు) గారయొద్దకు వచ్చి మాటాడినచో జీతములు వగైరాలు ఏర్పాటు చేయవలెను.

దుర్గిరాల వేంకటశివపూర్ణ భుజంగశర్మ, కార్యదర్శి, కొల్లూరు.

ఆంధ్రభైరవ్య రత్నావళి 2-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము 2 6-0-0

బాక్సు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

రూపాయలు—?

మీ కొమారుని యదృష్టము పెద్దవాడైన తదుపరి ఎట్లుండును?

వానికి మీరు యివ్వదలచినట్టిదియు, యాతను పొంద దగిన దానితో జీవితమును ప్రారంభించగలడా?

ప్రస్తుతము జని బాలుర కుపయోగపడగల పాలసీ నొక దానియందు ధనమును వెచ్చించిన వాని భవిష్యత్ జీవితమునం దుపయోగపడి, మీ జీవితమునకు ఏవి సంభవించినను విచారించ నవసరముండదు.

వానికి సహాయపడుటకు

THE PRUDENTIAL OF ENGLAND

లో ఇన్సూర్ చేయుము

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యముంతటిలో గొప్ప ఇన్సూరెక్సు కంపెనీయై

26,000,000 పాలసీదారులు కలిగియున్నారు.

నేడే యీ కాపనును వివరములకొఱకు పంపుడు.

To The Prudential Assurance Co., Ltd.,
Clive Buildings, CALCUTTA.

Please send me particulars of all children's Endowment Assurances.

I can afford to pay Rs.....per annum.

Child's age next birthday.....years.

My age next birthday will be.....years.

Name.....

Address.....

PLEASE WRITE IN BLOCK LETTERS.

V. 8

1931 ఆమృతాంజనము డి ఫో వారి 1931

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన

నుండరి, (రెండరకములు) మహాత్మా గాంధీ

శ్రీ వర్ణ చిత్ర పటములు గలవి.

క్యాలెండరు 3-కి 0-6-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-8-0

పోస్టు ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రస్తుతము వి. పి. చార్జీలు యొక్కనతగులటచే ఆర్డరు మొత్త సొమ్ముతో సహా అద్యాప్యగా మరేఆర్డరు మూలముగా పంపకోరెదము.

మరూ: 50 క్యాలెండరు, అంతకుపై ఆర్డరుకు సగముసొమ్ము అద్యాప్యగా పంపుచు దగ్గర కైత్యవేవక్ తెలుపవలెను.

బొంబాయి—ఆమృతాంజనము డి ఫో—మదరాసు.

దగ్గులు
శీతలములు
పడినెము
గొంతునొప్పులకు

అవి తక్షణమే
నివారించగలవు.

దగ్గు! దగ్గు! దగ్గు! దినదినమునకు
కృశించియుచున్నది. యిట్టి నుప
ద్రవమైనవాటివలన బాధ పొందనేలే! దగ్గుకు నులభముగను, సంతో
షముగను కొద్దివెలలో తొలగించవచ్చును. ప్రతిదినము కొద్దిగ ఎవాన్సు
పాస్టిల్స్ ను నేవించిన శీఘ్రముఖివృద్ధి కన్పడి—దగ్గు పూర్తిగ నివారణకాగలదు.
ఎవాన్సు పాస్టిల్స్ దగ్గులు, శీతలములు, పడినెము, గొంతునొప్పి మొదలైన
వాటిని బోగొట్టుటలో ప్రపంచఖ్యాతిని గడించియున్నది.

EVANS SONS LESCHER & WEBB,
LIVERPOOL, LONDON.

EVANS'
ANTISEPTIC THROAT
PASTILLES

618

ముడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మ ద రా ను, బొంబాయి.

కొత్తరకము పుస్తకములు

ఆంధ్రజనుల నూతన భావములను ఆశయములను చెల్ల
పెడి రమ్యము లగు కొన్ని కథలు సులభతైలిన రచయింపబడి
నవి. (1) కమలాక్షి (2) రాజేశ్వరి (3) చిత్రకథామంజరి రెండు
భాగములును. ఒక్కొక్కపుస్తకము వెల 8 అణాలు.

ఇవియును, తెక్కిన పుస్తకములను నలయువారు ఏత
ద్రౌంధకర్త రాయసం వెంకట శివుడుగారు ఎం. ఏ., నుటూరు
ప్రాసీకొనవలెను.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే
అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో
పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరంతరప్రేమను కలిగించుటకు
దీనిని పొందినట్లే వధము లేదు. 25 మా. 2-8-0 టేబులుచితము.

17-8 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల,
ఈశాంధ్రవాడ-రామచంద్రపురంబొమ్మ, నోదావరిజిల్లా.

"BREAK PILLS"

ముసలివాండ్రను యౌవనవంతులుగా జేయును 1

పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ శేపు బలమును కలుగజేసి సం
సార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును.
ఎటువంటి సుఖసంబంధమున బాధ్యములైనను శరీరజాలపు. 1 గంటలో నీటి అద్భుత
శక్తిని కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులకు తనని నొందించు ధైర్యా
చిటుక. రసవివగంధకాదులుకలియలేదు. గొడ్డొండ్రై నను పంకానము కలుగును.

20 మా. 2-0-0; 60 మా. 2-0-0; 80 మా. 2-0-0.

అర్యవైద్య ఆశ్రమం, చికాగో నీటి, (గంజాం జిల్లా)

కావలెను

తెలుగు, ఇంగ్లీషు తెలిసి గవర్నమెంటులోగాని లేక
యితర డిప్యూమెంటులలోగాని మేనేజ్మెంటుచేసి అనభవ
కాలియగు హిందూపు మద్రాసు కొత్తవోల్ మార్కెట్ లోనున్న
శ్రీ కన్యకాపర మేక్యరీ దేవస్థానం చారిటీస్ కమిటీకి శక్రెట
రీగా పనిచేయుటకు కావలెను. జీతము రు 100 లు మొదల
రు 150 లు లోపుగా కమిటీగారి ఆభిప్రాయానుసారముగా
యేర్పాటుచేయవచ్చును.

రు 1000 లు రొక్కంగాని, గవర్నమెంటు ప్రావిజరీ
నోట్లలోగాని, ధనావధు యివ్వవలయును

25 వ తేదీలోగా వచ్చు దరఖాస్తులుమాత్రమే వివా
రింపబడును.

ఉత్తర్యన,
సి. కందస్వామి మొదలియార్,
శక్రెటరీ.

శ్రీ కన్యకాపర మేక్యరీ దేవస్థానంధర్మములు, మద్రాసు.

లకోటా ప్రశ్నలు

5 ప్రశ్నలు వ్రాసి శీర్ష వేసి పంపిన కవతు చింపకయే పూజ
చేసి, ఫలితములను వ్రాసి మిశ్రితకవదును కలిపి రు. 1-4-0
పి. పి. పంపుదును—ఎర్ర నానం విడకా ఫలములు రు. 2-8-0.

శ్రీ నరసవతి జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

గంధర్వకళ

రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బిగి

కలిగించు గొప్పలేహ్యము. అనేకులకు మరల మగతనము
కలిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.

హను సీసా (1 టెబు) 3-0-0 పోస్టుఖర్చులు 1-0-0

గంధర్వసార్వసీ, రాయవరం, నోదావరిజిల్లా.

గాంధిగారి గ్రంథములు

ఆరోగ్య దిగ్దర్శని 0-12-0
నీతిధర్మము 0-6-0

గాంధీ మహాత్మునిచే వ్రాయబడి మాచే ఆంధ్రమున
ప్రచురింపబడిన యీ రెండు అపూర్వగ్రంథములు చదివి
ఆచరణలో పెట్టిన ప్రతివాడును ఆయురారోగ్య విశ్వర్య
ములును, ముక్తియును అవిరళములలోనే పొందుదు
రని ప్రాచీనదురుము. వర్తకులకు ప్రత్యేకధర్మము. పోస్టు
కర్చులు కొనువారే భరింపవలయును.

అడ్రెసు:— శ్రీ గాంధీ గ్రంథనిలయం,
పెద్దాపురం.

ఆంధ్రదినపత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాదుసూరివారికి	చెన్న పట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మాడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు రెక్కువ చందాను వసతికొరకు

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
నెం 6, 7 తరెయి శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ZENITH LAKSHASA VA.

జె ని ల్ ద్రాక్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచినిచ్చి, ఆకలిని గలిగించు
గట్టిటానికే. మొదలు సానయోగించి పనిచేయువారందరికిని ఆమోము మెనది.

దగ్గు, అల్సరు, విద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్బలత్వము, పొండురోగము, రోగము
కుడిచి స్వచ్ఛముచేయుటకు, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య శక్తివృద్ధియును వగైరాలకు
తీవ్రక వికల్పముల వారికి. ఇదే ప్రకారముగా నుండు చిట్టి మోసపోతుడు.

జెనిల్ మామూలు చక్కగాగనునింపుడు. ఇది ఇండియా వెర్సికొత్తము నను
బలించి పనిపర్చుట, కచ్చితమునకు ఆనవాలు. ఒక క్యాప్సు బుడ్డి వాడిమాడుడు.

ధరలు:—8 టేబులు రూ. 0-12-0, 16 టేబులు రూ. 1-4-0, 24 టేబులు రూ. 1-12-0.

పోస్ట్ ఏజెంట్లు:— **CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.**

2 కాంతా అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.
జిల్లాయం దంతలు ఏకైకము కావలెను.